

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארת שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ד' לפניו ל'עז'מי
עולמים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי ירושלמי תוספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת תרומה תשפ"ד

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
347.760.5924**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנסי

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב ירושלים 2
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגטאון

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

בבא קמא. הגזל עצים – פרק תשיעי דף קא עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" קעא תוספות

1 **כפרא דודי.** קנח בו את הורה כלומר בשקר צבע שנשתתרו בורה צבעו כופרא לשון
2 קנחון כונו בלימת דפרסא למקריה כחלב שחושין וחליו דף גה. נאמן לו דמי עצי.
3 דקניניהו בשינוי אָבֵל נתן עצים בו דלא שיקא ויהא קני דו על התחנותה. יש שבה בו.
4 כלומר חזותא מחלתא היא או לאו מילתא: ותרתי. שראן במים בדרבך: וצבע פתו. צמר
5 שלו מנקיאי קן יש שבה סמניו על הצמר
6 דחזותא מילתא היא ואמר ליה בה לי סמניא
7 דשקלתניהו כד ברעבא למיטר קמח אפרי ואי
8 אין שבה בו מי מצא אפרי ליה לך גבאי ויהא
9 מירי. בתמיהו דמי נמי דחזותא לאו מילתא היא
10 למיזא ליה בה לי סמניא דאפסרתניהו: צפון.
11 שורף וקא מתרה ליה. לצמר כשהוא צבוע מאי
12 יש שבה סמניו על גבי צמר. דחזותא מילתא
13 היא וקמטרד ליה צמר וקמטרד ליה סמנים
14 כלומר ברוך השבך דצמר קמטרד: דיוול ציבועא.
15 צמר צבוע הוול בעולם ואין מניעין שבה לדמי
16 סמנים ואמר ליה גזל נאן ליה הייתי מוכר סמנים או
17 הייתי צובע בגד ונכשי אפסרתני דתא לא
18 השביתו בצמרו: אי? דצבע כהו קופא. גזל קוף
19 וסמנים וצבע את הקוף ומחזירו לו דלא אישך
20 ליה ואמר ליה קופה של נצרים: גזל דצמר דתד
21 וסמניו דתד בו. ולא ונאן גזלן קבשי לה דאין
22 כאן גזל: בקליפי ערלה. בקליפי אגוזים או שאר
23 פירות אבל קליפת העץ לא דאין ערלה אלא
24 בפירות: תמיהו: מראה סמניא אימי
25 שאן בו ממש כגון נר וצבעו שבעית. אסור
26 לעשות סחורה בפירותיהו וקליפי פירות קאמר
27 ואל קליפי עצים וצבעים אין שביעית חלה
28 עליון כדלפנין דסמנים עצים לחשקה ניתנה:

1 **הא** מנחי קמך שקליניהו. ומימ אגרא בעי לתיבה למישקל לוח דרוך דאמי לדידי בעי
2 למיעבד השבך כדאמר לעיל (דף עזג) בני זורק מטבע לזב: ולי ציבועא. ומכל מקום
3 איירי דגזל סממנים שרויין דאי דקנינהו ושרונה קנניהו בשינוי: **דצבע** כהו קופא. פירש
4 כמקנתים ששול קוף סממנים שרויין וצבע את התקוף ותימה דאם כן אפסרתיה גזרים הדין: דיוק
5 ניכר הוא ומתיבה ונראה לפרש דצבע כהו קופא
6 כלומר בעירייתו ובכשרו בעין קוף שהוא מוכר:
7 **ואי** דלקא אין שבה של סמניו על גבי צמר.
8 תימה הרי הקנה שצמרו מעלה ברמים ותר
9 והשלם מה שצמנה כונו אבלה ממידי רחקה דפיב
10 (דף עט) הדרה לניצה דהפנס (לעיל דף עזג) ובפרק
11 אלו גירות (כתובות דף לו ושם) אמר תנח לו
12 כחירו משקל של אחרים בבית הבלעיה הממשל
13 מה שצמנה ויש לחלק דהנאך דקא אין באה
14 ע"י מעשיו ולא ע"י מעשה ברמתו והתנח לו
15 כחירו אצ"פ שאן קוף ע"י מעשיו מכל מקום
16 הנהו גופא אי נמי הנאך דהקא לא שביעית אקא
17 שאן אלא נר בעלמא יתיר:
18 **סמניו** שלא יקנה מנעו. בפרק כל שעה (פסחים
19 דף כב: ושם ר"ד מניין) קופא אמאי לא
20 נפקא ק"י אישור הנאך מלא אבול
21 **ולא** יצבע בו ולא ידליק בו דבר. איגי דאסר
22 שאר הנאות אצטרף לרביי צביעה
23 ותרלקה צביעה משום דחזותא בעלמא הוא
24 ותרלקה משום שבלה האיסור בשעת תולקתא ואם
25 תאמר דהא בפרק כל שעה (שם דף כז) שרוין
26 עצים לתרלקה לטאן דאמר אין שבה עצים פתא
27 ולא ששכחי עצים דאיסורא אלא בעי קאפ
28 ושרשיפאי ויש לומר דשמן דהו בעין כשהוא שהוא
29 דולק אלא בעי נעשים נחלת והשקלתא אין
30 באה אלא מן הנחלת ואם תאמר ומי דהקא
31 מצריכוין קרא לתרלקה וגי תרומה מטאה
32 מצריכוין קרא לתמיך בדרישון שלך תהא
33 לחשקה תנתה במחשיל ק"י מי משום דסי' דנילף
34 תרומה ומעשר הקל דאמר הורה לא בערתי
35 ממנו בטמא כדאמר בבבא מציעא (שם דף
36 כז) ור"ת מפרש דאיצטרף קרא הקא לאסור
37 צביעה ותרלקה שלא בדרך הנאות כגון צביעה
38 דתנאים ורמזנים וזברים דלאן אתרומה
39 ותרלקה איצטרף לשמן שאין עומר לתרלקה
40 כלל ותהוי דפרק כל שעה (פסחים דף כז) ודעה
41 שישו לברתיה בגמתיך דן ערלה וקאמר מידי דרך
42 הנאך קעבידאי חתם לא ותר דרך הנאך כלל
43 וקשה לפי דמי קני למפשי מחבא דחזותא
44 מילתא היא דרמי דשאני האה דגלי קרא משמע
45 דלא אהא קרא למיטר שלא בדרך הנאך אלא
46 למיטר איגי דליכא אלא חזותא בעלמא וא"ת
47 אם מן תיפשוט לא דקא יגרא מדיצטרף לויסר

21 **גבי צמר** וא"ל הא מנחי קמך שקליניהו כמאי שקליה בצפון צפון עבדו מעבר
22 השבך לא עבדו אלא הבע' גזלן דגזל צמר וצבעיה וצבעיה דהוא צמר בהנך סמניו
23 וקא מתיר ליה ניהילהו לצמר יש שבה סמניו ע"ג. הצמר דחך וקא מתיר ליה סמניו וצמר או
24 דלקא אין שבה סמניו על גבי צמר וצמר מתיר ליה סמניו לא מתיר ליה אמרי תיפוק
25 ליה דאישך ליה ניהילהו ברמי לא צריכא דול ציבועא ואיפיעית אימא גזלן שצבעו כהו קופא
26 ורבינא אמר הקא כמאי עסקינן גזלן דצמר דחך וסמניו דחך וקאמי קוף וצבעיה לתהוא
27 צמר בהנך סמניו יש שבה סמניו על גבי צמר דאמר ליה תב לי סמניא דרביך ניהו או
28 דלקא אין שבה סמניו על גבי צמר ואמר ליה לית לך גבאי כלום תא שמע בגר שצבעו
29 בקליפי ערלה ידלק אלקא חזותא מילתא היא אמר רבא הנאה הנראה לעינים אסרה תורה
30 דתנאי ערלים לא יאכל אין לי אלא אישור אבילה מנחן שלא יתנה ממנו ולא יצבע בו ולא
31 ידליק בו את הגר תלמוד לומר וערלתם ערלתו את פרוי ערלים לא יאכל לרבות את כולם
32 תא שמע בגר שצבעו בקליפי שביעית ידלק שאני התם דאמר קרא תורה פרויהה תורה
33 רבא

שמע מיהו דחזותא לאו מילתא היא ויש לומר דאיכא למיילף מנהא דחשיב כאילו הוא בעין ותימה לרבי: ודושה דגמר בערלה פרי מפרר מכתבים בפרק הדר הורשבו (חולין דף קס: ושם)
וסבר דאין סמנין את הארבעים על הערלה אלא על היוצא מן התינים וכן הנעבים אבל היוצא משאר פירות מותר האך איסר לצבוע במשקלן מן התורה (דף כפן במים שביעיתו
בהם הקליפין ויש לומר דלא איצטרף קרא אלא שלא יצבע ביהמים ונעבים וכוונא מרם או במקומות של עמרייתיה הקליפין הנעתיין ומיהו לא יצבע דקמתו כבדרייתא מירי שפיר בכל
עניי צביעה דערלה ומשקלתו בכל ענין ומדרבנן ומיהו קרא לא אהא אלא כדפרישית אי נמי יש לומר דפרי הערלה ודקא גמר פרי מפרר דביבורים ולחכי אימטש משקל חירוהו אכל
שומר לפי דאצטרבו מטא פרוי את הקפל לפרוי לא אמעטש משקל דידהו וליכא למעטש מפרר דביבורים ויבכורים ליתנהו בשומר לפרי כלל ואע"י דהו אימטש משקל חמור מן העיקר
יש ליתן טעם שלא יקשה מזה על שמעטא דריש איהו מוקטן (נבחים דף עזג) אבל אין לומר דאף על גב דליכא מילתו ביוצא משאר פירות עשה דערלתם ערלתו איכא דהא אכל מאי
דחכינו וערלתם קאי לא יאכל וכתבנו בטר כבי ועוד אם היה מנשקע דשאך פירות דערלה אישור עשה אם מן קנא ליה שלא יצבע בו דא איצטרף לאסור ומשקל ששתיה התבואה
כשזון בעין ואין להקשות כיון דאיתריבי' שומר לפרי דלא חוי לאבליה אם מן על פרויה מתיסרא ערלה בהנאך ולמאי איצטרף קרא שלא יקנה דהא איכא שומרין מוכא דרוו ואלאביה

רְבָא רמי תנן בגר שצבעו בקליפין ערלה בו. תימה דהא רבא שני לעיל שאני ערלה דחביב קריא ומתקם לו ולפינן ואם כן פריך מערלה מוקמא ונראה משפטים דגר' לעיל רבי ויאן גרס רבא יש לומר דריחיה הוא: ור'אין' אן מתבספת הכסות ויוצא ממנה רביעית דם. מירש בקונטרס שאם יתנו מים מנקה יוצא רביעית יותר וקשה לפי אפילו אם לא ימוצא רביעית אמאי טורחא דאי אפילו

לעולם אם לא תימצא בבגד מן המים קאל א' 1
בדאמא בחטפתא פ' ב' דאקהלות רביעית דם 2
שנבלעה בכסות כיער משערין אותה מביא מים 3
במדה ומכסה בה ומביא מים אחרים ונתנו לתוכן 4
רביעית דם אם היה מראיתן שזה טמאה ואם לאו 10
טורחיה ושתאק את מויל כלום מה משמתינן מן 11
המים בגדי דכושש שעשתינן מן המים כן נשמייר 12
מן הדם שמביא מן המים הבל מערב יחד מה שיצא 13
ותה שגשתינן ומראה אחרון כן באילו יצא הבל 14
והטורחיה וטמאה דקמני היינו לענון אם טמאה לא 15
הכית בשתתנו בו אכל כסות צעקת טמאה היא 16
שנבלע בה רביעית דם מתחילה כדפי' בקונטרס 17
ומירו שקה דאי קפרא שסייעי הים משמתינן 18
בגדי כיון שאין יכול לצאת בכיסוה ויהי מירוח אין 19
לחוש לב כי אם תולין הדין להמירי ונדע מיצון 20
לפרש שאומרין כמה נשתייר מן המים הראשונים 21
בגדי מביא מים אחרים מברת הראשון רק 22
שיתקו מן שיטתו שיתרם מזה בגדי אבל יש 23
תימה דמי יכול לבוין דף ועוד קשה דאמר עירך 24
למדידת מים הראשונים בלא מדידת מים 25
הראשונים יכול לדעת אם רביעית דם 26
במה שיצא אין כהנה שישחוט לחור כל מה 27
שיצא מן הכסות ומרוד כמה יש בין מים לדם וביא רביעית דם שמלאק יוסף עליו מים עד 28
שיתא דין מים וכן דם בשעיר מים דם וצמצא מן הכסות ואם מראיתן שזה טמאה ונראה 29
לפרש ולא נקט מים בגדה אלא משום שאם ימוצא יותר מן המדה שנתנו רביעית שלא 30
ימסרו להביא מים אחרים ודאי יצא מן הכסות רביעית דם אכל אם אין ברביעית דם יותר 31
או יביא רביעית דם ומתוך עליו מים עד שיתא בין מים דם במדת הראשונה אחר שיתבספ 32
בה הכסות ואם מראיתן שזה טמאה ואם לאו טורחיה ומירו שזה קמני בחטפתא 33
ברישא ומביא מים אחרים וכן קתינתו לתוכן רביעית דם. **כח** דף טורחיה איפ' 34
שעל ידי הדיקה היה יוצא מתוך רביעית דם כגון על ידי היסק התערור או על ידי צפון כיון 35
דבסותם ביטוב אין יכול לצאת רביעית דם שטורחיה לר' מים דם שטורחיה עליה כשאין יכול לצאת בכיסוה סתם כן צ'ל במסכת נדה בפרק האשה 36
דף טכ. ושם) מתוך הסוגיא ואין צורך להקפיד עליה כשאין יכול לצאת בכיסוה סתם כן צ'ל במסכת נדה בפרק האשה 37

רביעית דם. מטמאה באהל דחביב על כל נפשות מות לא יבא ויורא אם) דם הוא הנפש 1
וקום לוחו לרנן דרביעית דם חי' נבלעה בקרקע תבית טמא. מלים בשבית דבית לא 2
מקבל טומאה דרקקע היא: כפלים' דבחו בבית קודם שנבלעה שיהיה בעין והאחיל הבית 3
עליה ועל הכלים וטמאה: לבסוף. לאור שנבלעה: אם מתבספת הכסות ויוצא היסוף 4
דם) רביעית דם) שבתחילה נבלעה בו יותר 5

מריביתיה והיבטו הכסות בלית טמאה: 6
ויוצא היסוף רביעית דם. שאם יתנו מים במדה 7
וימוצא רביעית יותר: ואם לאו פחור. הבית שלא 8
האדילה על רביעית שבגדי חסר הבלעה בכסות 9
אכל הכסות טמא שחתלה נגיעה ברביעית 10
מצמצמם וטמאה דקמני מיתת ואם לאו טורח 11
אע"ג דחוקא דרביעית איכא שדהש שעשאר 12
בבגד שאי אפשר לטווחו נראה לזה בבגד אלמא 13
חוקא לא מילתא היא: כפוליו רביעית. לם דם 14
כדמקנה דם הבוסף. דרוג שקיעא רביעית 15
דום בחייו ובמותו ספק כולה בחייו ספק כולה 16
במותו בפ' תינוקת (נדה דף גא.). ספיהו ספיהו 17
וקפיה. ספיהו כרוביא בלע"ז כרובס קופה גודיא 18
בלע"ז נקטי נקטי ספיהו דבשביעית לכיב אלא 19
ספיהו: יש להן ולרמייהו שביעית. שאין עושין 20
מן טורחיה דרומקא אמר להאכלה וכל לטורחיה 21
וקמיהו לנבוע כהן דרמייהו טורחיה אכל מתוכם 22
הן להסיקן קודם כהן דרמייהו טורחיה ודמיא 23
הדיב לבקור כדרכיה ולבמהדר ולחיה וגו' 24
(יורא בו) כלה לתתה מן השדה כלה לבמהדר 25
שבכתיבה ודמי ספיהו עץ בעלמא ניהו: כהבא. לעשות מתוך מחבוא אוצר לימות החרוך 26
אין כהן משום קריאת שביעית. ותימה מתוך אף לאתר זמן הטיהו: שנתאן וביעורן שות. 27
דבר בשבעת דתארו כלה מן העולם: יצאו עצים. שארש ביעורן שעששים גהלים הוא 28
דנותא עירך נתאון אכל מיני צבאים בשעת ריבחת היורה כלה החרוש שקולט העבע 29
נמוצא נתאון וביעורן שוך הלך חילא עליהו שביעית: ודא איכא עצים דמקטן. 30
שמאירין כר באוקה לנשאן בודא וביעורן שוך חיחול עליהו שביעית. 31
כחם 32

מקולו' רביעית שנו בך. הן סוגיא שטיק בר כהנא בגדה אליבא דר' לר' ודן ודן קר' לר' עירך ואלו היא שניאן דר' ור' און. לא קשה מיד מערלה אטמאה ולדדייה בקפידא מליא מילתא ומימ 38
צבעו בקליפין ערלה: ודיל קאל א' שייך להחירו משום דאין מקפידו דנהגה הוא צבעו וניחא ליה: **כ"ח** י"ח' סטיון וקפיה. דם שפי' בקונטרס כאן משום דבשביעית אין ורורין ואין בה 39
אלא ספיהו אין מיישב הדיא טמאה אלא האב אכל בני מעשר פאה דקאמר כל שהוא אוכל ולשמן כן שהוא אוכל למעטי ספיהו סטיון וקפיה אין מיישב למה נקט ספיהו ע"כ נראה כמו שפי' 40
בפסוקים (דף גא. ושם) ולדכיי נקט ספיהו לפי שאין דרך ללקטן בשנה ששורעים אלא לבסוף ד' או ה' קנים שיתרששו מתפסטים בארץ ומשקיפין וטורש שלתן עירך: **כ"ח** י"ח' ומועבי: 41
דישא ודמתניתין הכי איתא במס' שביעית (פ"ו מא) ככל גדול אומר כל שהוא מאכל אדם ומאכל בהמה וממין הובעין בו: **ו'ל' מריה** י"ח' ביעור. כגון שלקט מתחילה לאכילה ויכול למוכרן 42
ויש לשנתם ביעור לתן ולרמייהו דפרי צעמו לעולם אסור כדנתפא לן מוקדש תהיה לכע' ובס' דף נ"ד: 43

שנתאן' אחר ביעורן. כשעשית גזלת אע"ג דזמנין נתאון וביעורן שוך כגון להתחמם בגדו או לבלש מכימ עירוף לא קיימא להכי אלא לאור שעשית גזלה כגון להסיק תער לאפות 44
אכל צבע נתאון וביעורן שוך נתאון כשילובו וכן הוא כלה ומתכר הציבע מיום אל יום ובקונטרס פי' רבשעת רחיתת היורה כלה החרוש שקולט הצבע ואין נראה דתא 45
אמרן ודלענין שביעית חזותא מילתא היא ודא דמי ביעורו בקליטת הצבע: **ו'האיכא** עצים דמשתין. לפי הקונטרס דפי' עצים שמתארים כהן כמו נר צ'ל הוא דומערין עצים להקפה ניתב 46
בלומר אין עצים דמשתין דאין לפרש סתם שאין עצים להקפה ניתב והך דמשתין סטילם לבגדיהו דהא בסופו (דף טו.) ושם) משמע דלולב נהגו בו דביעית משום דנתאון ונתאון שוך שריא 47
לכבד בו הבית ולא שכיב שפי' עצים דמשתין וקפיה אלא צ'ל דסדסם עצים דמשתין וכן עומדן ולא דמי ללולב דמשתין עומד לכבד בו את הבית וד' פריש 48
והא איכא עצים דמשתין שפוחמינו בו כגון במדרה שעשוייה דתחמם דנתאון וביעורן שוך רבשעת ביעורן מתחמם כגון פי' משחן כמו ממי משחן בחבוב (דף י') וכן טולוה או 49
שתנה ביומא (דף גא) ומשן אכא סתם עצים להקפה ניתב פי' להקפה נמר ניתב דמי נתאון אחר ביעורן הלכך אפילו להתחמם מותר ולא חל עליהם שם שביעית אע"ג דחשבי כבא 50
עצים דמשתין נתאון וביעורן שוך מכימ לעצן צעני איסור לא היו אסורין כגון אפילו להתחמם כגון או להאיר כהן אלא דוקא בשרשפא כדדרשינן בפרק כל שעה (פסחים דף גא. ושם): 51
דנתאן מריא איתא מתחלה עד לאור שנתחלה האיסור לרדות כלה הלכך לא אסרי רבנן אלא בשרשפא אבל נתאון וביעורן שוך קרין ביה דרמיין נתיסור שותהו כשנתנה שותהו ואת 52
בפי' כדנדה (דף טו.) ושם) דקאמר אי קטפא פריא הוי אית ביה שביעית ולא הוי פריי הך לית ביה שביעית ואמאי אין האתו וביעורו שוך הלא אפילו לא הוי פריא יהא אסור שביעית 53
ואי אין הנהא וביעורו שוך אפילו הוי פריא והא מותר ודא אמאי מפתליב כן קטפא דפריא לקטפא דנאות ונראה דאי קטפא הוי נתאון וביעורו שוך אפילו הכי אין לא הוי פריא בטיל 54
לנבי עץ והרי הוא כאילו הוא בתוך העלין ולא יצא לחוץ אכלא אין הוי פריא חשיב באפו ומשיה ולא בטיל לנבי עץ ואת ביה קרידת שביעית. 55

בבא קמא. הנוזל עצים – פרק תשיעי דף קב עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
 קעה
 תוספות

1 **סמם עצים** להסקה ניתנו. ולא להאיר הלךך עצים נעוה ומעיקרא לא חל עליהו שביעת
 2 אכל ספיהו טסקי מהקנו לעביעה הלךך חל עליהו קדושה ואסירי לאחר הביעור אף
 3 להיסק ועלי קביו נופמיש וש שאוכלין אותו וכן שמוסקין אותו הלךך בחר מחשבתי לקישה
 4 אולקין תנאי היא. איכא למנן דאמר סמם עצים להסקה ניתנו ולא חילא שביעת אפילו
 5 אנצים ומשקן ואיכא למנן דלית ליה אנצים
 6 דמשקין מיאת חילא: ליהך השקיה. אין שורין
 7 פשקין ביון של שביעת וכן אין מבכסין בגדים
 8 דהך מחזרה: מי שהתאנו ובעירו שנה. הגאון
 9 שהיא בשעה שהיא כלה מן העולם אהה וכול
 10 לינתו מפירות שביעת קדם וכן הביעור: **גצא**
 11 משרה ובכסה. שמשנה שמשולטן פשקו או כגד
 12 ביון נתקלקל ונכר ונתאנו אינו אלא עד
 13 שלשה ימים וד' עד שידה הפשקן שרד וכן
 14 הבגד והינו תנאי דרבנן סבירי סתם שביעת
 15 לאבילה וחילא עליהו קדושה שביעת
 16 בדאקמן לעיל דכל דבר שהתאנו וביעורו שיה
 17 חילא הלךך אפילו לקנון למשרה ובכסה לא
 18 מהניא מחשבה לאפקיעי אסורין למיחר בעלי
 19 קנים שלשקן לעצים ומשחרו דהתם סתמיהו
 20 להכי ולחכי אבל פירות מהקנו לאבילה ומשעת
 21 יצירתן חיל קדושתן וכן לא מינו מחשבה
 22 לאפקיעי ואסורין למשרה ובכסה דאין נמנין
 23 בקדושה שביעת אלא הגאון החזקה לאבילה
 24 ובגד עצים נמי סתם עצים להסקה ניתנו ולא
 25 חילא אפילו אנצים ומשקן וד' יוסי סבר לא
 26 אמרינן סתם פירות לאבילה ניתנו ומנהיגי ביהו
 27 מחשבה בעלי קנים ונפנים דריבאי דליקט
 28 למשרה תוי דבר שהתאנו אחר בייעורו ולא חל
 29 עליהו שביעת כר מנאין ויש לשנות אחרים
 30 וכן שמועתי הגאון פליגנא. אלפסטר: איך
 31 שוק ככל אדם. אינה עריבה אלא לחולים
 32 זלזה. שמופלטין מן בבית והאי נמי אין שוק בכל
 33 אדם עמי' זילוף אלא אדם מעטן ומערך
 34 אפקטוויזין. והרטי להקיא: איכא נמי משרה
 35 ובכסה. והכא לא נקט אלא דבר שאין שוק בכל
 36 אדם. מלה בשקט אין נפרעו פהו. לפני אדיתן
 37 מפני ששקתהו היא לו ואילו ומודה לעברים ביים
 38 תמן ורבנן סבירי אסור לפורען ולפרעו מתן כולל
 39 **ואיבעית אימא**. הך סתמא ודאי עיקר הוא
 40 דהתני לה התם בבבא עמי' גבי הלכתא פסיקתא
 41 דדא לא שייכא התם ולא תני אלא משום פיסוק
 42 הלכה פסיקה התנא עב כל החזור בו שלא
 43 נחלק אדם עליהו.

ליקח
 32 **ארום רבי מאיר** אומר נותן לו דמי צמרו רבי יהודה אומר אם השבח יתר על הציצאה
 33 נותן לו את הציצאה ואם הציצאה יתירה על השבח נותן לו את השבח וסתם כבבא
 34 מצינא דתתן כל המשנה ידו על התחתונה וכל החזור בו ידו על התחתונה וסתם הונא
 35 **צמירי סלקא דעתך** ואמאי אין סדר למשנה וסתם ואחר כך מחלוקת היא ורב יוסף
 36 אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא נימא אין סדר למשנה וסתם ואח"כ מחלוקת היא ורב יוסף
 37 למשנה כדרא מסכתא אבל בתרי מסכתות אמרינן ורב יוסף כולה נזיקין תדא מסכתא היא ואיבעית אימא משום דקמני
 38 לה גבי הלכתא פסיקתא כל המשנה ידו על התחתונה וכל החזור בו ידו על התחתונה: תנו רבנן הנותן מעות לשלוחו

1 **ה"ג** בנעטרס במס' סוכה (דף מ. טו) אמר רב כהנא נעצים והדקה תנאי היא בו וכן
 2 עיקר פי' כל עצים בשביעת תרין פלוגנא דתנאי אין אית בהו קדושה שביעת
 3 דרבין דעשמיא דרשינא ליה היינו משום דרבנאן אחר ביעורן אבן כולרי בל דלית ליה
 4 דרשה דרבנאן וביעורו שיה לענן פירות שביעת הו' לא דרשה לה לענן ולא לחיל
 5 קדושה שביעת ואם תמאר לך יוסי היאך
 6 מתוריר עצים ארץ ישראל לחסיק בןן חמר
 7 והלא יש בןן איסור שביעת לאחר הביעור ויל
 8 דבטלי בשאר עצים ושאר קנים ועוד ויל לפי
 9 גרסת הספרים נעצים והדקה תנאי היא פירוש
 10 עצים שיש בהם קדושה שביעת כגון לולב
 11 דרבנאן וביעורו שיה דרסקמיה קאי לכבר בו את
 12 הבית אם חמר לחסיק דתני הגאון לאחר
 13 בייעורו או לא דתנאן אין מברין פירות שביעת
 14 כי ורי לרבנן אסור להסיקו מדי דתני אמשעה
 15 ובכסה ולרי יוסי מותר אכל שאר עצים לרבי
 16 הכל אין בהו קדושה שביעת אבל השעם אין
 17 מיושב דבי היכי דר' יוסי דריש לבס לכל
 18 צריכים אפירות שביעת ולא בעי לבס דומיא
 19 דלבלאה הכי נמי לולב קדושה שביעת
 20 על כל דבר שהוא אבן דמי' דתא ביולה חד
 21 קריא הוא והתיה שבת הארי לבס לאבילה ונא:
 22 **אין** דר' למשנה. דפגמתי היה שנה שלא על
 23 השדר ושפא חזילה שנה בינו ואחר כך ביק אכל
 24 דתני אח"כ סדרן רבי על השדר כרדיש בריש
 25 (פרק שביעות דף ב) מכדי תנא ממוכות קלילק
 26 בו:

27 **גבי** הלכתא פסיקתא. תימה אמאי קרי לה
 28 הלכתא פסיקתא לדידא דכל החזור בו
 29 ידו על התחתונה דא כפרה האמונן (ב"מ דף ע"ט)
 30 מצינאן לה כחידורא כרבי דואר ורבנן פליגי
 31 עליה ומוכח התם דרב לא כבד לה כרבי דואר
 32 כדדואר דכל החזור בו ויל דהכא סבר באיבעית
 33 אימא דהתם דאמר כל החזור בו ידו על
 34 התחתונה לאתני כדקתני וימי דקתני לה בלשון
 35 הלכתא פסיקתא דלישנא דכל החזור וכל
 36 המשנה משמע למסוק הלכתא: **נתנו** מעות
 37 לשלוחו. נראה דתני שנתון למחצית שקב אם
 38 פתחו פתחו לו ואם חזרו חזרו לאמצע סבאן
 39 יש להביא ואיך אם אדם נתון מעות לחבירו
 40 למחצית שקב ואמר עימי שלא תלוים אלא על
 41 מכוונות של כסף וזהב ותשרים בקרקע ואם
 42 תשנה יתא ברשותך לחייב בכל דבר ואם פתחו
 43 פתחו לך שאין זה רבית דקא הכא אם שינה
 44 מדעתו אמר אם פתחו פתחו לו אפי"ה אם חזרו
 45 חזרו לאמצע ולא זה רבית כיון דאם לא היה
 46 משנה דעתו לא יהו כולן ברשותך אלא הישר
 47 והתפסד לאמצע כיון פלגא מלה ופלגא פקדון:
 48 הא

ליקח
 32 **ארום רבי מאיר** אומר נותן לו דמי צמרו רבי יהודה אומר אם השבח יתר על הציצאה
 33 נותן לו את הציצאה ואם הציצאה יתירה על השבח נותן לו את השבח וסתם כבבא
 34 מצינא דתתן כל המשנה ידו על התחתונה וכל החזור בו ידו על התחתונה וסתם הונא
 35 **צמירי סלקא דעתך** ואמאי אין סדר למשנה וסתם ואחר כך מחלוקת היא ורב יוסף
 36 אי הכי כל מחלוקת ואח"כ סתמא נימא אין סדר למשנה וסתם ואח"כ מחלוקת היא ורב יוסף
 37 למשנה כדרא מסכתא אבל בתרי מסכתות אמרינן ורב יוסף כולה נזיקין תדא מסכתא היא ואיבעית אימא משום דקמני
 38 לה גבי הלכתא פסיקתא כל המשנה ידו על התחתונה וכל החזור בו ידו על התחתונה: תנו רבנן הנותן מעות לשלוחו

1 רבי הורדה דאמר שינוי אין קונה. הלךך אם הותרו לאמצע שפרך נותן לו למחצית שפרך
2 ואם פתחו פתחו לו ודמיי אומר ליה לא הנה לך לשנות מדעתך ואת הוא דפשתת: מ"ו
3 הודיעו לבעל חסין שיקנה חסין לבעל מעות. אם נפרש דמהאי טעמא אין קונה אותו המשלש
4 אבל לוקח דהיינו שליח קנה ליה איבא למפרך נמי לר' אלעזר אמאי לא אוקי נמי את הא

5 כרבי יהודה באן אבילא באו לסיחוריה הוי
6 דקנני אם פתחו פתחו לו ואם הותרו הותרו לו
7 היינו לאבילא הקפיד ולא שליחתיא קעביד
8 הלךך אל דני לזה לבעל המעות כלל משום
9 טעמא דמי דהודיע לבעל חסין הוריה דקנני א
10 הותרו הותרו לאמצע לסיחוריה דלא קפיד
11 שליחתיא קעביד הלךך קני לזה בעל המעות
12 ואם הותרו הותרו לאמצע מיהא אם פתחו פתחו
13 לו ודאמר ליה למקני שדחוריה ולא לשנויה מיהא
14 אין קושיא כיב לריא כבי לר' יוחנן הלךך לא
15 פריך קנני לר' יוחנן ואם נפרש מי הודיעו לבעל
16 חסין שיקנה חסין לבעל חסין הוי בעל מעות לא
17 קנה ושליח נמי לא קנה שלא נהבחו לקנה
18 לעצמו דחור המקח ממו מקח טענה אי ליבא
19 למפרך לר' אלעזר דלא מצי לאוקמי תרתייהו
20 כרבי יוחדה היינו דשינוי לא קני ליהודא אם
21 בן אמאי אם פתחו פתחו לו אפילו לאבילא היא
22 בין דמקפיד לר' שליחתיא קעביד וריבא
23 למשמע מי הודיעו לבעל חסין שיקנה חסין לבעל
24 מעות אם כן חור המקח ואם כן אמאי אם פתחו
25 פתחו לו ואם הותרו הותרו לו דמשמע שקנה
26 אותו השליח

27 שאני חסין וחסין ושלחתייהו קעביד תדע דהנן
28 כו. תימה אמאי אינרירין לאחויי מקא
29 דהנן ותלא דנופא דבריתא משמע הכי דהודא אם
30 נקט ליקח בן חסין וליקח בן עושרים הוא חסין
31 וחסין משמע דפשיטא דאם הותרו הותרו
32 לאמצע דהיי משמע דחירצא דרבי אלעזר
33 דמתרין באו לסיחוריה משמע משהו לסיחוריה לא
34 קפיד ורבי חסין וחסין ושלחתייהו הותרו לאמצע
35 וי"ל דבריתא מעינן לאוקמי כגון שהודיעו שהוא
36 קונה לבעל המעות הוא דפריך מי הודיעו בעי
37 למימר דמסקתא מיירי דבריתא בכל עני אפילו
38 לא הודיעו ואקאן פריך רב שמואל אי כבי אפילו
39 חסין וחסין נמי אי מיירי שלא הודיעו אלא ע"כ
40 מיירי כשהודיעו ומשינו שאני חסין וחסין
41 דשלחתייהו קעביד דהנן כו ויחשאת דאי דפריך
42 לתיבא מקא והנן דמונפא דבריתא ליבא
43 למשמע מידי דאיבא לאוקמי כשהודיעו איהו
44 אמאי מוכח טעם דהנן את איבא לאוקמני נמי
45 כשהודיעו לבעל דהאי צמר דאשתו היא וריבא
46 דלא דמי לדעיל דהאי איבא למימר הוא מודיע
47 כדו שיקנה לבעל המעות אבל הבא לקח: וש
48 לוהודיעו ואלו דעתו ליתן לאחור: פריך דהנן להקדיש
49 לא מסיק אדעתיה: מ"ו הודיעו לצבע שקנהו בעו
50 לאשה. תימה מאי פריך מינה אם יש שבח ממקנין
51 על גבי צמר אבל אם אין שבח ממקנין על גבי הצמר מה לנו לחוש אם אין הצבע מקנה צבעו לאשה ויכול הצבע לתמוע שבח ממ האשה
52 דאינון דאין שבח ממקנין ע"ג הצמר מ"מ היא נבצתה מנושעה: דריו גרביהו ליתן לו שפרך ובין דהיבול ליקח שפרך מנושא איב' מעות שקיבל מבעל האשה הן הקדש ואינון שכירות בין שהאשה
53 התיבת שכירות ולפי מה שפירשתי לעיל דבין דלא הודיעו לבעל חסין שיקנה חסין לבעל המעות חור המקח ע"כ לא פריך הבא אלא ממעות שקיבל הצבע שהיוו הקדש אפילו אם יש שבח
54 ממקנין על גבי הצמר לא קנהה האשה הבעל נמי לא קנה חור הצבע לצבע בכ"מ שהוא ואין לו להקדיש בצבע כלום אלא מעות שקיבל הצבע בין שחורין לבעל היה: הודיעו ויחציע חורו
55 ויחציע שכירות מ מה האשה ואמאי קנני אין לו לבעל בכסות אשתו משמע שבחמא ביה לה: א"ל דעתו של אדם על כסות אשתו. הלךך אין דעתו להקדיש אותן מעות שנתן לצבע של צמר: חורו
56 ויחציע מ מה האשה ולפי מהי טעמא הוה ליה למפרך מתין הקדש דחלה ביה וכוון שאין רוצה להקדיש לו ויזי הקדש אלא ערכין בין שחורין צעמא מוה מועיל שאין רתו עליהם ממ: מ"ב כע
57 גערוך מכל מה שיש לו אלא משום דאית ליה פירכא אגרייהו אל חש למפרך:

1 ליקח לו חסין וליקח מקה שעורין וליקח מקה
2 חסין מנייא חרא אם פתחו פתחו לו ואם הותרו
3 הותרו לו ותני חרא אם פתחו פתחו לו ואם הותרו
4 הותרו לאמצע אמר רבי יוחנן לא קשיא הא ר"מ והא
5 רבי יוחדה הא ר"מ דאמר שינוי קונה והא רבי יוחדה
6 דאמר שינוי אינו קונה מתקוף לה ר' אלעזר מפיא
7 דלמא עד פאן לא קאמר ר"מ אלא במידי דתני ליה
8 לגופיה אבד לסיחוריה לא אמר אלא א"ר אלעזר הא
9 והא ר' מאיר לסיחוריה לא קאמיא פאן לסיחוריה
10 מתיב עלה במעברא לר' יוחנן אליבא דר' יוחדה
11 מי הודיעו לבעל חסין שיקנה חסין לבעל מעות מתקוף
12 לה רב שמואל בר ספרטיי אי הכי אפילו חסין וחסין
13 נמו לא אמר רבי אבהו שאני חסין וחסין דשלחתייהו
14 קא עביד וכי בעל תבית דמי תדע דהנן אהד תמקדיש
15 נכסיו ואהד המעורף את עצמו אין לו בכסות אשתו
16 ולא בכסות בניו ולא בצבעו שצבעו לשכון ולא בסנדלים
17 חדשים שלשון לשמן ואמאי ליבא הכא נמי מי הודיעו
18 לצבע שיקנה צבעו לאשה אלא לאו משום דאמרין
19 [דשלחתייהו קא עביד וכד בעה"ב דמי הא קאמי נמו]
20 שלחתייהו קא עביד וכד בעה"ב דמי הא קאמי נמו
21 כל המקדיש נכסיו אין דעתו לו כסות אשתו ובניו
22 מתקוף לה רבי יודא וכי דעתו של אדם על תפיליו
23 ותנן המקדיש נכסיו מעלין לו תפילין א"ל אביי אין
24 דעתו של אדם על תפילין המקדיש נכסיו סבר מנייה קא עבידנא ואין דעתו של אדם על
25 כסות אשתו ובניו משום איבה מתקוף לה רב אושעיא והלא חייבי ערכין שנו פאן ותנן חייבי
26 ערכין ממשכנין אותן וכי דעתו של אדם על עצמו למשכנין אלא אמר רבי אבא כל המקדיש
27 נכסיו נעשה כמי שהקנה להן כסות אשתו ובניו מעיקרא מנו רבנן הלוקח שדה בשם הכירו
28 אין פופין אותו למבור ואם אמר לו על מנת פופין אותו למבור מאי קאמר אמר רב ששת ה"ק
29 הלוקח שדה מבידור בשם ריש גלותא אין פופין אותו ריש גלותא למבור ואם אמר על מנת
30 פופין את ריש גלותא למבור אמר מר הלוקח שדה בשם ריש גלותא אין פופין אותו ריש
31 גלותא למבור מכלל דמקנא קניא ליה לימא פלינא דבני מערבא דאמריו וכי מי הודיעו לבעל
32 חסין שיקנה חסין לבעל תבית אי משום אתי לא קשיא גזון דאודעיהו לבעל שדה ואודעינהו
33 לסיחוריה אלא אמאי קשיא על מנת פופין אותו ריש גלותא למבור אמאי ליבא ריש גלותא לא
34 יקריביו בעינא אלא וזולתינו בעינא אלא אמר אביי ה"ק הלוקח שדה בשם הכירו (ריש גלותא)
אין

1 ליקח כהן חסין. למחצית שפרך. והא ר"מ. פמייתא ר"מ ודאמרן שינוי קונה בתריתא ר'
2 הורדה (דאמרן) שינוי אינו קונה ומורה אם פתחו פתחו לו ודלא לשנותיה שרדית: לנפית.
3 צמר לנכסו ופסקל להשתמש: אבד למחוריה. בכל מידי דאיבא רווחא ניתא ליה וכי
4 הותרו לאו שינוי הוא: מי הודיעו. למבור חסין שלעורך בעל המעות לו שקנהו לו
5 דקנני הותרו לאמצע בשקלא לר' אלעזר
6 איבא דר"מ דאמר בכל דהו ניתא ליה לאו
7 משנה והא שליחתייהו ובעל תבית קעביד קנני
8 בעל מעות מחצית השפרך אלא לר' יוחנן דאמר
9 משנה הוא ולא תני שליחתיא ומורה שינוי לא קני
10 קשיא דממאן קנני למקני לא הא קננה בעל
11 מעות משלם: אין לו. לנכור לא בכסות אשתו
12 למשכנו בשביל הערך וכו' לגבי מקדיש לא הוה
13 בכלל נכסים להקדיש: לשמן. דאשתו ובניה
14 חדשים. רבוחא נקט מעלין לו תפילין. וזהו
15 המעות ותני בשבילם להקדיש: לשמן. שמה:
16 אבד ליה אביי א"ו. ודאי דעתו של אדם על
17 תפילין להקדישן דסבר האי נמי מנייה קעבידנא
18 דהייבאן להקדיש: והלא חייבי ערכין שנו פאן.
19 דקנני המעורף את עצמו ממשכנין. בעל כורחו
20 אלקא לאו משום דתעו הוא: הלוקח שדה
21 מתבדור בשם ריש גלותא. שאמר לו למבור
22 לעורר ריש גלותא אינו לוקחה ותבול לטעיל
23 איבא שאל יצאו עליה ערכין כדמוכר
24 שטר המכירה בשם ריש גלותא: אין פופין ריש
25 גלותא. לחורו ולמבורו שטר מכירה שהוא מקנה
26 ללוקח ואם אמר לו לוקח למבור על מנת
27 שיכחול לו ריש גלותא בשמו לשמי שטר אור
28 פופין ריש גלותא למבור: לא יקריביו. שעשעיש
29 אותי ראש להטיל אימתה עלי וזולתינו: שאמם
30 באים לעשות אותי למבור שדות: הכי קאמר
31 הלוקח שדה בשם כהירו ריש גלותא
אין

1 ליקח כהן חסין. למחצית שפרך. והא ר"מ. פמייתא ר"מ ודאמרן שינוי קונה בתריתא ר'
2 הורדה (דאמרן) שינוי אינו קונה ומורה אם פתחו פתחו לו ודלא לשנותיה שרדית: לנפית.
3 צמר לנכסו ופסקל להשתמש: אבד למחוריה. בכל מידי דאיבא רווחא ניתא ליה וכי
4 הותרו לאו שינוי הוא: מי הודיעו. למבור חסין שלעורך בעל המעות לו שקנהו לו
5 דקנני הותרו לאמצע בשקלא לר' אלעזר
6 איבא דר"מ דאמר בכל דהו ניתא ליה לאו
7 משנה והא שליחתייהו ובעל תבית קעביד קנני
8 בעל מעות מחצית השפרך אלא לר' יוחנן דאמר
9 משנה הוא ולא תני שליחתיא ומורה שינוי לא קני
10 קשיא דממאן קנני למקני לא הא קננה בעל
11 מעות משלם: אין לו. לנכור לא בכסות אשתו
12 למשכנו בשביל הערך וכו' לגבי מקדיש לא הוה
13 בכלל נכסים להקדיש: לשמן. דאשתו ובניה
14 חדשים. רבוחא נקט מעלין לו תפילין. וזהו
15 המעות ותני בשבילם להקדיש: לשמן. שמה:
16 אבד ליה אביי א"ו. ודאי דעתו של אדם על
17 תפילין להקדישן דסבר האי נמי מנייה קעבידנא
18 דהייבאן להקדיש: והלא חייבי ערכין שנו פאן.
19 דקנני המעורף את עצמו ממשכנין. בעל כורחו
20 אלקא לאו משום דתעו הוא: הלוקח שדה
21 מתבדור בשם ריש גלותא. שאמר לו למבור
22 לעורר ריש גלותא אינו לוקחה ותבול לטעיל
23 איבא שאל יצאו עליה ערכין כדמוכר
24 שטר המכירה בשם ריש גלותא: אין פופין ריש
25 גלותא. לחורו ולמבורו שטר מכירה שהוא מקנה
26 ללוקח ואם אמר לו לוקח למבור על מנת
27 שיכחול לו ריש גלותא בשמו לשמי שטר אור
28 פופין ריש גלותא למבור: לא יקריביו. שעשעיש
29 אותי ראש להטיל אימתה עלי וזולתינו: שאמם
30 באים לעשות אותי למבור שדות: הכי קאמר
31 הלוקח שדה בשם כהירו ריש גלותא
אין

בבא קמא. הגזל עצים – פרק תשיעי דף קג עמוד א – מותר מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" תוספות

1 **בגזן** דאודעינה לדידה ואודעינה נמי לסתרי. תימה אם כן אמאי צריך לדחוק דא ריש
2 ולתוא שזכוב לו שטר זכיבו לו עדים כתיב פיתא שיתעב וכהוא חזק לעצמו ר"ל בנן
3 ולא בעו עדים מיתכבב ליה שטרא אחרינא: **ר"ב** חזי אבינתא. השקא סידך דאיירי דמשך
4 נמי ופקדון בעלמא הוא דתיב גביה: **בבא** כבני משרבא דאמרי מי הדיעו לבעל חסין כו.
5 כלומר ומשום הכי אי לא דאודעיה ללוקח פי
6 קמזבין ותיבא פיתא דכהאי וכהאי חזק לעצמו ר"ל בנן
7 קני להנהו מעת דאינהו לא אדעתא דהכי יתבי
8 שטר ומעמיא וזי שקל בתנא מדיד דמרותיהו היל
9 כפלו מדידו דתנא יתבי ליה ומתקן ברבייתו.

10 **התם** אמנה הוא. מי מקנטרס שעתו לתם
11 הפעוט באמנה ולא היה לתם פשקן
12 כשקבלו הפעוט וקשה דאם כן היכי מסיק רב
13 לטעמיה דתא בכדי ג אפילו רבי ינאי מודה דאסור
14 לקבל הפעוט כיון שלא היה לו פירות באותה
15 שנה שהוה פוסק סע דתא דאמר ר' ינאי מה לי
16 לו מה לי דמתין היעו דקא קבשיל לו פירות
17 באותה שעת שדוא פסמי עמו רב אפילו כבדי ג
18 אסור לקבל מעת אלא פירות דקא דתא בפרק
19 איתון נשע (כמו דף טו. ושם) מייתי דרבי ינאי
20 אבדייתא דרבי אילעאי הנהו גיטת בחברו מנה
21 והלך על גזתו ואמר לו תן לי מעות שאני רוצה
22 לישקן בתוך חסין אמר ליה חסין יש לי כו עד ובזל
23 יש לו מתקן אין לו אסור וקאמר לתם שמי איתא
24 לך: ינאי דאמר מה לי תן מה לי דמתין מעת
25 דר' ינאי דקאק פי יש לו מתקן וכבדי ג פליג רב
26 ומהו: יש לי כשיש פי הקנטרס דתתם דקא
27 דאיירי בחלוקתא לא שרי רבי ינאי אלא בשיש לו
28 פירות דקא אכל ובני אמר התם דוסקין על
29 שטר בששק אפילו אין לו והנינו אמנה בפירות
30 ומה שפירש בקנטרס והתם דרבי ינאי מהיר
31 דמתין שאין מעות משק אלא דקא פירות
32 דמיא דהתיא דבריייתן: אין דמי חסין (מן ין דמי
33 ששן עמו דמי ין ולא מחזי ברביית לבא מעת
34 אסור אין נראה דתנא בשמעתיך מכותא דאפילו
35 וזי מותר לקבל והלכה כרבי ינאי בדמוכח התם:

36 **הגזול** מחבירו שיהו פרוטה ונשבע כו. בנן
37 שנשבע מעצמו אלא ביד משיבש
38 אלא בטענת שמי כפס הודיאך שיהו פרוטה
39 ואפילו בשבועה עצמו מתייבד חומש כדמוכח
40 בשלישי פירקין ובמס' שבועות (דף לו) גמי נמי
41 שבועת הפקדון נתנתם באגשים ונבשם בפני בני
42 ודלא בפני ביד ומפי עצמו אי מירי בשבעת
43 שמי כפס הודיאך לו שיהו פרוטה: **אבל** נותן
44 לשליח ביד פי. הקנטרס מפני תקנת השבים
45 שלא ליתעב לזדוציא מנה בהוצאת הדרך משמע
46 מותר פירשו דתנתו לשליח ביד הוא מותרו כידו
47 עד שבא הנגל ואין נראה וחדא דלישאק לא
48 משמע הכי דאמאי נקט שליח ביד חליל אם ש
49 ביד שם נתן לביד ועוד דאמר בגמי (דף קו.)
50 שליח ביד פסיקא ליה מילתא ליש גשאו נגלל

51 ליש גשאו נגלן לדחוק לנגול ועוד אמאי קאמר בגמי דלא מיתוקמא מתני בר טרפון ותא בפרק המפקיד (כמו דף לו. ושם) פריך אמילתא דר' טרפון ושקלי ליה כוליה ואולי ומשני גמי
52 ותיב ועיב ביד בית דין אלוקי בר צדוק דמיסא אליבא דר' טרפון ועוד בגמי אמאי איצטרך לאיתוי דרבי אלעזר מיתעבין ח"מ לאתני עיב נראה דמתני איתוי לעצמ
53 אחריות הדרך דמיפטר כשתין שליח ביד ויש לו כפרה מיד ואין צורך לו להתמער עד שיגיע ליד הנגל פון שקבלו שליח ביד אבל בתקנתא זו לא איירי מתניתין ככל
54 **ואם** מת יתור לבעי. נראה דתא לאשמועינן דאפילו יתוריש יתור למדי אי אלא למיטר דאין חילוק בין שנתן בגמול קנין בין שהוא מת לנגלן תוך חומש ואשם פי היכי שזיל חילוק בגמול
55 בין הוא לבעי דקניין אין משלמן חומש על גול אביהם קמיל דלעגן נגלן אין חילוק:

1 **אין בופין את המוכר למכור ויזמא אחריתי ואם אמר**
2 **לו על מנת בופין את המוכר למכור אמר מר הלוקח**
3 **שדה בשם חברו אין בופין את המוכר למכור ויזמא**
4 **אחריתי פשיטא מהו דתימא מצי א"ל מידע דעת**
5 **דאנא לנפשיא שיקלנא ופנתיא בעלמא הוא דקבעינא**
6 **והוי בכרי לא שרינא אלא אדעתא דכתב ליה שטרא**
7 **אחרניא קא משמע לן דאמר ליה עניינא עבדי דף**
8 **בבדי תהוא דבנת ליה בשמיה וכתוב דף שטרא**
9 **אחרניא ואם אמר לו על מנת בופין את המוכר**
10 **למכור פשיטא לא צריכא דאמר להו לכתבי קמיה**
11 **דרייהי הווי דשטרא אחרניא קא בעינא מהו דתימא**
12 **מצי א"ל אמנא שטרא מהיאך דקא שקלת בשמיה**
13 **קאמרת קא משמע לן דאמר ליה לתכי טרחי ואמרי**
14 **להו לעדים קפוד דמיךך הוא דקא בעינא רב פהנא**
15 **והב וזיא אבינתא לסוף אייךר ביתנא ובניה מוותיה**
16 **דביתנא אתא לקמיה דרב א"ל מה אעביד איזיל**
17 **אישקול וזיא א"ל אי כי אבני אמרי האי ביתנא**
18 **דביתנא הוא ויל שקול ואי לא לא השקול כמאן כבני**
19 **משרבא דאמרי מי הודיעו לבעל חסין שיקנה חסין**
20 **לבעל מעות אטו מי יהיב רב פהנא ארבע ושקיל**
21 **תמני ביתנא ממיאלא הוא דאייקרי מיגול והיה ורנן**
22 **כל הגזלני משלמין בשעת הגזלה אמרי התם אמנה**
23 **הואי ולא משיבש רב פהנא לביתנא ורב למעמינהו**
24 **דאמר רב עזשין אמנה בפירות ואין עזשין אמנה**
25 **בדמים: מתני' הגזול את חברו שוה פרוטה ונשבע**
26 **לו וזכיבנה אחריו לקדי לא יתן לא לבנו ולא לשלוהו**
27 **אבל נתן לשליח בית דין ואם מת יחזיר לויושיו**
28 **נתן לו את התקן ולא נתן לו את החומש מחל לו**
29 **על התקן ולא מחל לו על החומש מחל לו על זה**
30 **ועל זה חזין מפות' שוה פרוטה כקנן אינו צריך**
31 **לילך אחריו נתן לו את החומש ולא נתן לו את**
32 **התקן מחל לו על החומש ולא מחל לו על התקן**
33 **מחל לו על זה ועל זה חזין משיבה פרוטה כקנן צריך**
34 **לילך אחריו נתן לו את התקן ונשבע לו החומש**

1 **אין בופין את המוכר.** לחזור ולכתוב שטר מכירה אחר ללוקח שהיה לו להתנות
2 ולדודעהי כתוב שקרי ובשם ידוע לוקח שאם יצאו עסקין ארצה לתם שהוא של ויש
3 ולקוח וכתוב לו שטר אחר בשמי שלא יבאו היזם או למחר יורשי ראש גזלה לתובעה
4 ממנו: **ופנתיא בעלמא הוא דבעינא.** כלומר להעלה נתפונתני פנתיא לשון חזק וחזירו
5 בראש וישלמו כבימות (דף טו) לפנתיא
6 שבועה כדא מצי ליה כתוב עליו כדף קרנן פ"מ
7 מעשר תירו תרומה עניינא. תנאי דאמר להו
8 לוקח למכור קמי מוכר חזי כו. והנה מוכר
9 גופה לו אתניא אמינא שטרא אחרניא מהיאך
10 כו. אני הייתי סובר שאתה אומר לעדים בעניא
11 הנכות לו שטרא אחרניא ריש גולתא: ונתיב
12 מרוקא דביתנא. על מנת ליתן דמיתן שחן
13 ולקוח לרב בתנאי לא השקול. משום רביית
14 כמאן כבני משרבא. בתמיה כלומר דארמון מי
15 הודיען ללוקחן שקינו מעותיהן לרב בתנא
16 לשיקל לא קדי בתון. אמר. מתי אפכת לו
17 בהקנתא וכי רב כותא עתיד לישול ללוקח היה
18 וישול רבית שעתו לו ד' וישול ח' והלא פשיטא
19 היה נוטל וקל מוסק שהיה שם שלו היה ואלו
20 שמכרהו גולתו ומשולמין כל דמיו
21 ביוקר כשעת הגזלה וכשעת הגזלה כבר הוקר:
22 אמנה הוא. שעתו לתם מעות באמנה ולא היה
23 לתם פשקן כשקבלו דמים והתנו עמו כשטר
24 הודיעו ליתן לו כל השקא בשטר זה והתנו כפי ד
25 עמו: ינאי השער פוסקו אנפי שאין ליה יש ליה
26 ורב. דאסר ליה למשקל וזי: לפשייה דא
27 באידו נשך (כמו טו.) עזשין אמנה ליתן מעות
28 על השער של וזל של בעבישה בפירות. לקבל
29 פירות בשער הדיק: ואין עזשין אמנה בדמים
30 כמאן לשער הדיק לקבל פירותיו אסור ליתן
31 לו מוכר דמים של בעבישה דמיתו ברביית הדיב
32 ליה תרמי סלעים ושקל ארבע **מתני' ונשבע**
33 לו על שטר הודיה וזכיבנה אחריו איזיל לקדי.
34 דאין לו כפרה עד שיתור לנגול עצמו דבתיב

35 לאשר הוא לו וגו' (ירקא ה) ובני נשבע לשיק
36 כתיב: את יתן לא לבנו. של נגלל לחלובי לנגלל
37 שאם יאסודוהי תיב להחזיר דלא תוי השקב עד
38 דמיש לדיה בדמיק: לשליח ביד. התקנתא הוא
39 דעבוד רבן מפני תקנת השבים שלא נתיב ליה
40 לחוציא מנה בהוצאת הדרך: ואם מת נגול
41 יחזיר נגלן ליתורישו נגולל: ואם לא
42 החומש. או שמחל לו נגול על התקן או את
43 שותדה לו את קמל לו על העומש. או שמחל
44 לו על זה ועל זה כו: נתן לו את התקן. לאחר
45 שנשבע והודה ונתתיב קרן וחומש נשבע לו
46 שבועה שניה על החומש שעתו לו והודה
47 דר'

48 ליש עשאו נגלן לדחוק לנגול ועוד אמאי קאמר בגמי דלא מיתוקמא מתני בר טרפון ותא בפרק המפקיד (כמו דף לו. ושם) פריך אמילתא דר' טרפון ושקלי ליה כוליה ואולי ומשני גמי
49 ותיב ועיב ביד בית דין אלוקי בר צדוק דמיסא אליבא דר' טרפון ועוד בגמי אמאי איצטרך לאיתוי דרבי אלעזר מיתעבין ח"מ לאתני עיב נראה דמתני איתוי לעצמ
50 אחריות הדרך דמיפטר כשתין שליח ביד ויש לו כפרה מיד ואין צורך לו להתמער עד שיגיע ליד הנגל פון שקבלו שליח ביד אבל בתקנתא זו לא איירי מתניתין ככל
51 **ואם** מת יתור לבעי. נראה דתא לאשמועינן דאפילו יתוריש יתור למדי אי אלא למיטר דאין חילוק בין שנתן בגמול קנין בין שהוא מת לנגלן תוך חומש ואשם פי היכי שזיל חילוק בגמול
52 בין הוא לבעי דקניין אין משלמן חומש על גול אביהם קמיל דלעגן נגלן אין חילוק:

1 גזלה ביניהם ומסתלק. בפרק המפקד (ב"מ לו) מוקף לה דלאו דוקא ביניהם דשלקו
2 ליה כוליה ואיטל אלא ניח עד שהתברר הדיבור מי הם הגזילים: **דברי** רבי טרפון.
3 ואפילו לרב הונא ולרב יהודה דאמרי בהגזול בתרא (למסן דף קיח) גבי מנה לי בידך והלה
4 אומר אני יודע תיבת השקטא וברי ברי עדיף ומפקען ממונא הקא מודו דאין צריך לשלם
5 ללך אחד דודא לדריה נמי ברי שארבעה
6 משקרו שבדאי לא גזל אלא אחד הלכך ברי
7 דידהו לא חשיבו לגבי שקטא דדייה לאפקין
8 ממונא ואפילו ברי עדיף וברי יזוקו דאמרי וקתם
9 פטור דלאו ברי עדיף אלא מומקין ממונא
10 בחוקת מריה מצו סברי הקא אפילו כרבי עקיבא
11 דאמר עד שישלם גזילה לכל אחד ואחד דהקא
12 מיקא מנה מודה דאית ליה לשלמינא אבל הקתם
13 לאמרי מדי: **לעולם** ר"ע. משום הכי מוקף
14 פלוגמיהו בגושבע ובר"ע ולא מוקף לה כשלא
15 נשבע ויחתי בר טרפון משום דבכל דוכתא
16 מהדרי לאוקמי מחני בר עקיבא כדאשכחן בסוק
17 השריב את האומנין (כ"מ דף מב) דפר"ק א' רבי
18 קהה לה מחני ולא רבי עקיבא:

19 **ורבי** טרפון אע"ג דנשבע עבד רבנן התקף
20 כ"ו. הימה דמשמעו קא אין הוצאה הדר"ך
21 יתידה מוליכה אתריו למדי ואפאי והקמר ר'
22 טרפון מניח גזילה ביניהם ומסתלק וי"ח ד בני
23 אדם היינו הוצאה מרובה על הקרן לא בשבע נמי
24 קמני לקמן בברייתא ר' חסיד ושקטא השקטא אחי
25 לא שבעי לה מודה מיהו מין דמודה ר"א דהקא
26 דאין הוצאה יתידה אפאי קאמר ר"ע היא בר'
27 טרפון נמי איתא אפילו לטאן ומוקף לה כ"ר
28 לא מיתוקמא מחנתינן אלא באין הוצאה יתידה
29 דין ודמתי איתרי אפילו בהוצאה יתידה שצריך
30 לחלוף על מדי כשאנו מוצא ביד עד מדי אע"ג
31 דלא שבת ולא נקט מחנתינן מדי אלא לפרשי
32 דאפילו בהוצאה יתידה איתרי וצריך לחלוף עד
33 מדי או עד מקום עד אם יש קרוב יחתי אע"ג
34 דהוצאה יתידה עד שם משהו מתוקמא כ"ר'ע
35 ולא בר' טרפון דלר' טרפון אפילו כי אין מוצא
36 ביד לשלם אין צריך לעשות הוצאה יתידה על
37 הקרן אלא מניח בידו עד שמוצא ביד במקום קרוב
38 ואת מוקף ודסל הכי לר' טרפון ולקמא בשאין ביד
39 מונח ויל דסברא דאי איה יהה מצריך חולקה
40 למדי פשאין ביד כי בגזל אחר מתמנה ולא הוי
41 סני במסירה כ"ד אין להו אחד ממונא לקניה
42 אלא עד שישלם לכל אחד ואחד ותיח מיז ר"א
43 עד צדוק לאשמועינן רבוקא שום הוצאה יתידה
44 כ"ר דמתיח בידו אלא אתא לאשמועינן כשביד
45 קרוב טוב יחתי לקניה ביום ועד י"ל דודאי מילא
46 הני תקנתא במתני שבע מיהו דליכא תקנתא
47 כלל בגושבע הלכך דוקא מוקף לה כ"ר'ע ולא בר'
48 טרפון דאית ליה תקנתא ור"ע ליה ליה תקנתא
49 אפילו בגזל מנארי הוצאה ונשבע והא דקאמר ר'
50 כי עבד רבנן תקנתא דהקא ודעיב כ"ו לדברי דר'
51 טרפון קאמר כלומר לדריד ליה ליה תקנתא כלל
52 בגושבע אלא אפילו לדרדן ואית לך דרבי אלעזר
53 בר' צדוק אפילו בגושבע אבתי איבא למיטר מני התיי היבא ודעיב לטאן גזל: **כל** היבא נשבע על סני דלא הודיה. וכין שהודיה מסתמא בא לצאת ידי שמים כן פלא תבעוה והני צריך
54 לחוליקו למדי כי דמי צריך ליתו מנה לכל אחד ואחד.

1 **תרי** זה משלם חומש על חומש. חומשו על חומש דחומש ראשון נשבע וראשון שני חומש
2 כ"ו. שאם חזר ונתן לו חומש ראשון נשבע על חמשי משלם חומשו ונחשוט של
3 חומש שני וכן לעולם עד שיהמע הקרן על חומש שלא יכפור לו שוה פרוטה: **או עשק**
4 את עמיתו. שבר שכרה תשבות יד. הלאות **גמ'** לא נשבע לא בעי לחלוף אתריו עד
5 דמטי לדידה: עד שישלם ללך אחד. דהשבה
6 לדידה בעין ולא סני בגמיה לפניו לומר מי
7 שהוא שלו ישלמה מניח גזילה. ולא בעי
8 לאומרי לדידה שני בגמיה לפניו שהוי תבעילם
9 שם הואי לעולם ובי עקיבא. כ"ר'ע מעיקרא
10 מהדרין לאוקמי משום דכוליהו תמאי סתמימא
11 אליבא דר"ע סתם כדאמר באילו תן תבאנתין
12 (סנהדרין דף פח.) עבד רבנן תקנתא. תקת
13 השבים והקא ומסקא ליה תמאי לחו במניח
14 כדתנא עבד תקנתא מנה גזל ונשבע והודיה ואין
15 הגזול באין דאנ"פ דבתיב לאשר הוא לו תקן
16 רבנן דתבתיב לשלמי ביה דין ויהא תחת דים עד
17 שיבא בגזל ושלמי דקא מודה ממונא לקניה.
18 לארז ומו חזרתי ביה דין לא תחלוף על שקלת.
19 דכין דליבא איסורא סני ליה תבתיב דלא תתיב
20 השבים והקא ומסקא ליה תמאי לחו במניח
21 כה ל' לוקח כ"ו. ורי נשבע לשקר ואשבעת
22 לשקר כתיב לאשר הוא לו בין אגזל בין אמשעת
23 יד דבתימר אלא לדידה תנא דחסידי אחד פליגי
24 אורי שמעתן פן אלעזר: **תרי** מתיח
25 דקמני נשבע דאי ר"ע אפילו לא נשבע נמי וי'
26 דרפון ככ"ו. אמתיתין פריך דאמר נשבע
27 אין לא נשבע לא ואוקמנא כ"ו. טרפון לא קמא
28 דלא הודיה. דכפרה והשבונו דקרא אהודיה כתיב
29 דכתיב בגזל תגרי ותהדו את שקאתם וכו'
30 (מכורד ה')

שכבר

שכבר

שכבר

רבי קמא. הגזל עצים – פרק תשיעי דף קד עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזליץ)"
קסט
 תוספות

1 **שֶׁבֶר הוֹדָה מִפִּי עֲצָמוֹ.** וְכֹא לְצִאת אֵיזוֹ יָדֵי שְׂמֵם וְאֵיזוֹ יָדֵי מַצָּה לִּיהָ אֵלָּא
 2 מִנֵּחַ לְפִינֵיהּ מִחוּץ לָהּ וְעוֹשׂ אֵין יוֹצֵא עַד שֶׁיִּשְׁלֹם לְשִׁנֵּיהֶם דְּהָא לֹא בִּלְעִלְמִין אֲחֵרֵיהּ
 3 כִּי: **אֵלָּא אֲמַר רַבָּא.** מִתְּנִי דְּבֵרֵי הַבֵּל הָאֵל לֹא דְמִקָּא לֹאִין יוֹדַע דְּהָתֵם בִּין נִשְׁבַּע בִּין לֹא
 4 נִשְׁבַּע הוּא דְּפִלְגִי ר' טְרַפְסִין וְר' לֵעֲנָן דִּיקָא ר' טְרַפְסִין לֹא מִתְּחִיב לְהַחֲזִיר לִיהוֹן הַגְּזֵל וְר' ע'
 5 מִתְּחִיב אֵיזוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע וְהָאֵל דְּפִרְקָא לְעִיל וְאֵי
 6 ר' ע' אֵיזוֹ דֵּלֵא אִשְׁתַּבַּע לִירָא אִדְהָתֵם
 7 דִּין הוּא דְּאֵיזוֹ וְלֹא דְּשִׁבְעֵיהּ דְּחִזְרִי לְבָל אֲחֵד
 8 שְׁהֵרֵי אֵין יוֹדַע לִמֵּי גוֹל אֵין נִפְקִי יְדֵי שְׂמֵם כֻּלָּל
 9 אָבָל רַבָּא בְּמִתְנִי דְּרַעֲלָא גוֹל מְרִידִי לִיהוֹן
 10 מִשְׁעַת הוֹדָא דְּמוֹמָן הוּא לְהַשְׁבִּי הָרִי גְבִיהַ
 11 בְּפִקְדוֹן הַלְכָן נִשְׁבַּע תְּחִילָה דְּהוֹדָא אֵיזוֹ
 12 כִּי: **שִׁילֵי שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים.** רַבּוּבִין שִׁישׁ לֹא מֵעַתָּה
 13 כִּדֵּי שְׂמֵעוּן מִתְּנִיחַ שְׁלִיחַ בְּעֵרִים לְקַבְּלֵם לִישְׁנָא
 14 וְנָתַן לֵם חֵי שְׁלִיחַ. וְאֵם נֶאֱסָב בְּרִדְךָ פְּטוֹר בַּעַל
 15 דְּהִיב שְׁתַּנָּח לֹא פְּטוֹר. דֵּלֵא קָמָה בְּרִשׁוּת שׂוֹאֵל
 16 לְהַתְּחִיב בְּאֻנְסִים עַד שִׁימַר לֹא מִפְּשִׁי לְשַׁלְחָא
 17 לִי בִיד בְּנוֹ בְּנוֹ מִנָּה יְדַעִין. וְשִׁלְחוּ הוּא דְּקָרִי
 18 לִיה מִתְּנִי שְׁלִחוֹ: לְקִבְּלוּ. שְׁלִקְטוּ אֲצִילוּ לְחוּד
 19 עַמּוּ בְּבִיתוֹ לְצוּחָא בְּעִלְמָא לְשׁוּן מִרְוִי וּשְׂבִירָא.
 20 נִשְׁפַר עַמּוּ לְחוּד וְלִחוּד וְלִשְׁנָא וְלִשְׁנָא אֲצִילוּ לְחוּד
 21 אֲחֵרֵינָא לְקִטוּ לִקְטָא בְּמִתְּנִיחָא: וְלֶאֱפִיקוּ מִתְּנִי
 22 תְּנֵא. הָא מִתְּנִיחֵין אֲפִיקוּמָא שְׁלִיחַ בִּיד אֲפִילוּ
 23 שְׂעֵשְׂאוּ גוֹל וְלֹא גוֹל כִּתְּנֵי שְׁלִיחַ וְתֵי בְּאֲרֵיחוֹ
 24 הַגְּזֵל לְאִפְּוִקִי מִתְּנִי: שְׁלִיחַ כִּי־. דְּמִשְׁמַע
 25 מִתְּנִי שְׁמַעְתוּן לֹא פְּטוֹר גוֹלִין בִּישְׁעֵשְׂאוּ גוֹל
 26 קְאָמַר וְלֹא בִישְׁעֵשְׂאוּ גוֹלִין וְשִׁלְחַן הָלַךְ וְנָשִׁי. לִישְׁנָא
 27 מִנֵּי שְׁלִיחַ: פְּטוֹר. מִנְּסוּס הַרְדָּקָא טַעמָא דְּנִסְטָא
 28 הַגְּזֵל הָא נֶאֱסָב מִן שְׁלִיחַ דְּרִישׁוֹן חֵיב וְאִת' אִת'
 29 מִשְׁתַּנֵּי. וְקָמַי לֹא יָתֵן שְׁלִחוֹ וְאֵי דֵּלֵא עֵשְׂאוּ
 30 בְּעֵרִים מִנָּה יְדַעִין וְלֹא לְצוּחָא בִּישְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים
 31 אֵלֵא בְּמִצְוֵיָא לֹא שְׁלִיחַ בִּישְׁ מִתְּחִיבֵי שְׂמִיעֵיא
 32 לֹא לְגוֹלִין אֵת עֲצָמוֹ לְמַר לֹא אֵם תְּרַצָּה לְשַׁלְחַ
 33 כֵּלָם לְפִלוֹנֵי שְׁלַח בְּיָדֵי
 34 **אֲמַרִי לֹא פְּסִיקָא לִיה שְׁלִיחַ כִּי דֵּל אֵשְׁנָא עֵשְׂאוּ גוֹל וְלֹא שְׁנָא עֵשְׂאוּ גוֹלִין הוּי שְׁלִיחַ פְּסִיקָא**
 35 **לִיה שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים דְּכִי עֵשְׂאוּ גוֹל הוּא דְּהוּי שְׁלִיחַ עֵשְׂאוּ גוֹלִין לֹא הוּי שְׁלִיחַ לֹא**
 36 **פְּסִיקָא לִיה וְלֶאֱפִיקוּ מִתְּנִי תְּנֵא דְּתֵנִיא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אֲמַר שְׁלִיחַ בֵּית דִּין שְׁעֵשְׂאוּ**
 37 **גוֹל וְלֹא עֵשְׂאוּ גוֹלִין אוֹ עֵשְׂאוּ גוֹלִין וְשַׁלְחַן הָלַךְ וְנָשִׁי אֵת שְׁלוֹ מִיְדוֹ פְּטוֹר רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבִּי**
 38 **אֶלְעָזָר דְּאִמְרֵי תְּרוּוּיָהוּ שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים הוּי שְׁלִיחַ וְאִת' מוֹשְׁתַּנֵּי בְּמִצְוֵיָא לֹא שְׁלִיחַ**
 39 **דְּאֲמַר לִיה אֵית לִי זוּז גְּבִי פְּלִגְנֵיא וְלֹא קָא מִשְׁדַּר לְהוּ אִתְּחוּוֹ לִיה דְּלִמָּא אִינִישׁ הוּא דֵּלֵא**
 40 **מִשְׁבַּע לְשִׁדְרֵיהּ לִיה אִינִישׁ כְּרִדְבָא חֲסָדָא בְּשִׁכְרוֹ וְלִקְטוּ מִ'ר' הוֹדָה אֲמַר שְׂוֹאֵל**
 41 אָן

1 **שֶׁבֶר הוֹדָה מִפִּי עֲצָמוֹ אֵלָּא אֲמַר רַבָּא שְׂאֵנִי מִתְּנִי**
 2 **בִּינּוּן דִּירַע לְמָאן גְּזִילָה וְאוּדִי לִיה בִּינּוּ דְאֶפְּשַׁר**
 3 **לְאוּדִרֵי מְמוּנָא לְקִרְוִיהָ תְּהֵי לִיה כְּמָאן דְּאֲמַר לִיה**
 4 **יְהוּ לִי בְּרִדְךָ הַלְכָן נִשְׁבַּע אֵע"ג דְּקָאָמַר לִיה יְהוּ לִי**
 5 **לֹא אִשְׁתַּבַּע הוּי גְּבִיהַ פְּקָדוֹן עַד דְּאֲתִי וְשָׁקֵל לִיה:**
 6 **אֵת וְתָן לֹא לְבָנּוּ וְלֹא לְשִׁלְחוֹ: אֲתַמַּר שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ**
 7 **בְּעֵרִים רַב חֲסָדָא אֲמַר לִיה שְׁלִיחַ רַבָּה אֲמַר לֵא הוּי**
 8 **שְׁלִיחַ רַב חֲסָדָא אֲמַר הוּי שְׁלִיחַ לְהַבִּי מִרְוִי וְאִוְקַמְהֵי**
 9 **בְּעֵרִים דְּלִיקוּ בְּרִשְׁמִיתָה רַבָּה אֲמַר לֵא הוּי שְׁלִיחַ הַלְכָן**
 10 **אִינִישׁ מְהִימָנָא הוּא אֵי סַמְכַת סַמּוּךְ אֵי פְּעִית**
 11 **לְשׁוֹרְיָה בְּיָדֵיהּ שְׁדַר בְּיָדֵיהּ תְּנֵן הַשְׂוֹאֵל אֵת הַפְּרָה**
 12 **וְשִׁלְחָה בִיד בְּנוֹ בִיד עֲבָדוֹ בִיד שְׁלִחוֹ אוֹ בִיד בְּנוֹ**
 13 **בִיד עֲבָדוֹ בִיד שְׁלִחוֹ שֶׁל שְׂוֹאֵל וְיִתָּה פְּטוֹר הָאֵי**
 14 **שְׁלִחוֹ תִיבִי דְּמִי אוֹ דֵּלֵא עוֹשֵׂה בְּעֵרִים מִנָּה יְדַעִין**
 15 **אֵלָּא דְעֵשְׂוֹה בְּעֵרִים וְקָמַי וְקָמַי קָשִׁיא לְרַב חֲסָדָא**
 16 **בְּדָמָא רַב חֲסָדָא בְּשִׁכְרוֹ וְלִקְטוּ הָכָא גְּמִי בְּשִׁכְרוֹ**
 17 **וְלִקְטוּ תְּנֵן לֹא יָתֵן לֹא לְבָנּוּ וְלֹא לְשִׁלְחוֹ הָאֵי שְׁלִחוֹ**
 18 **תִיבִי דְּמִי אוֹ דֵּלֵא עוֹשֵׂה בְּעֵרִים מִנָּה יְדַעִין אֵלָּא לֹא**
 19 **שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים מִנָּה יְדַעִין רַב חֲסָדָא שְׁלִיחַ אֲרִיבֵי**
 20 **שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים מִנָּה יְדַעִין גְּמִי דְּהוּי שְׁלִיחַ אֲרִיבֵי**
 21 **סִיפָא אָבָל נִתְּוֵן הוּא שְׁלִיחַ בֵּית דִּין לְפִלוֹן וְלִיתְנִי**
 22 **בְּיָדֵיהּ שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים הִבִּי גְּמִי דְּהוּי שְׁלִיחַ**
 23 **בְּיָדֵיהּ**
 24 **אֲמַרִי לֹא פְּסִיקָא לִיה שְׁלִיחַ כִּי דֵּל אֵשְׁנָא עֵשְׂאוּ גוֹל וְלֹא שְׁנָא עֵשְׂאוּ גוֹלִין הוּי שְׁלִיחַ פְּסִיקָא**
 25 **לִיה שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים דְּכִי עֵשְׂאוּ גוֹל הוּא דְּהוּי שְׁלִיחַ עֵשְׂאוּ גוֹלִין לֹא הוּי שְׁלִיחַ לֹא**
 26 **פְּסִיקָא לִיה וְלֶאֱפִיקוּ מִתְּנִי תְּנֵא דְּתֵנִיא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אֲמַר שְׁלִיחַ בֵּית דִּין שְׁעֵשְׂאוּ**
 27 **גוֹל וְלֹא עֵשְׂאוּ גוֹלִין אוֹ עֵשְׂאוּ גוֹלִין וְשַׁלְחַן הָלַךְ וְנָשִׁי אֵת שְׁלוֹ מִיְדוֹ פְּטוֹר רַבִּי יוֹחָנָן וְרַבִּי**
 28 **אֶלְעָזָר דְּאִמְרֵי תְּרוּוּיָהוּ שְׁלִיחַ שְׁעֵשְׂאוּ בְּעֵרִים הוּי שְׁלִיחַ וְאִת' מוֹשְׁתַּנֵּי בְּמִצְוֵיָא לֹא שְׁלִיחַ**
 29 **דְּאֲמַר לִיה אֵית לִי זוּז גְּבִי פְּלִגְנֵיא וְלֹא קָא מִשְׁדַּר לְהוּ אִתְּחוּוֹ לִיה דְּלִמָּא אִינִישׁ הוּא דֵּלֵא**
 30 **מִשְׁבַּע לְשִׁדְרֵיהּ לִיה אִינִישׁ כְּרִדְבָא חֲסָדָא בְּשִׁכְרוֹ וְלִקְטוּ מִ'ר' הוֹדָה אֲמַר שְׂוֹאֵל**
 31 אָן

1 **לֹא עֵשְׂאוּ בְּעֵרִים מִנָּה יְדַעִין.** כְּלוּמַר הִיבִי קַסֵר לֹא מִשְׁאִיל כִּין בִּין דֵּעֵי אֵי הָאֵי שְׁלִיחַ שֶׁל שׂוֹאֵל הוּא: **שֶׁבֶר בְּרִדְךָ וְלִקְטוּ.** תִּמְנָה אֲמַנֵי לֹא אֲמַר רַב חֲסָדָא אֵין וְעוֹד תִּמְנָה אֲמַנֵי
 2 לֹא פִירָךְ לִיה מִשְׁפָּרָא מִמְּנוּיָה וְהָרִי תְּהֵי לֵא לְמַפְרָךְ מִתְּנִיחָא דְּרַבִּי שְׂוֹאֵל:

3 **אָן**

1 **לֹא עֵשְׂאוּ בְּעֵרִים מִנָּה יְדַעִין.** כְּלוּמַר הִיבִי קַסֵר לֹא מִשְׁאִיל כִּין בִּין דֵּעֵי אֵי הָאֵי שְׁלִיחַ שֶׁל שׂוֹאֵל הוּא: **שֶׁבֶר בְּרִדְךָ וְלִקְטוּ.** תִּמְנָה אֲמַנֵי לֹא אֲמַר רַב חֲסָדָא אֵין וְעוֹד תִּמְנָה אֲמַנֵי
 2 לֹא פִירָךְ לִיה מִשְׁפָּרָא מִמְּנוּיָה וְהָרִי תְּהֵי לֵא לְמַפְרָךְ מִתְּנִיחָא דְּרַבִּי שְׂוֹאֵל:

3 **אָן**

4 **אָן**

4 **אָן**

1 און מערען מעות בדיקטיג אפילו עדים חתומים עליה. פי א אמר לסופר כתוב לפלוני
 2 ששעלך לו מנות ע"י פלוני ואחר כך תתם בדיקטיג שלו ואפילו עדים חתומים עליה
 3 שהיא דייקטיג שלו אינו מועיל אבל אם היה חתומים על זה שאמר ליה שלחתי לך ידו או הדי
 4 שליחי אי ימנ אם כתב בבית דין שלח על פי פלוני ואת ואמאי לא מניי דייקטיג דידיה והא
 5 אמרין בטולחן (יטין דף לו) ובהפגרה שם דף

6 (פי) דבר חתום פורא ומר חתום מנותא וירל
 7 הדני מילי בשמות הבנים הפקיעו אבל אינש
 8 אחרינא לא ולפי מאי שפירשנו לעיל אפילו כתב
 9 בכתב ידו וחתם בדיקטיג אין מועיל כל זמן שלא
 10 אמר ליה בפניה.

11 **ר"י** יתכן אמר אם עדים חתומים עליו שולחין.
 12 והיה לרבי יתכן בלא דייקטיג בשליח
 13 שעשאו בעדים כדאמר רבי יוחנן ליעיל דתוי שליח
 14 והכא אתא לאשמעוניה דייקטיג בלא עדים לא
 15 מתיי לא מדיי גורעיה והולכתא כרב חסדא
 16 הדימיל עשאו גורעיה דוי שליח דהא ר' יוחנן
 17 אלעזר קיימי כותיה ואניג דשמואל קאי כרבה
 18 קרב דר' ור' יוחנן הלכה בר' יוחנן והיה לרבי

19 שמואל הלכה בר' יוחנן: **אבא** אסיפא דבייתא
 20 ומה שכתבין בתרשאה והקפתי לו ר' אבות
 21 כחצירי לאו דוקא דהא אמרין בפ"י דקדושין ה"ף
 22 (וב שם) דקרקע לך את חזיב בפאה כי וקוצן
 23 עשה חזיב אפילו אותם שאין להם קרקע ע"י
 24 תרשאה ודאי אותם שאין להם קרקע ע"י
 25 משום שהדאי בעל דין מנאזה עדים ומי קשה

26 דבפרק חוקת הבתים (כ"ב דף מה ושם) דפרקי
 27 וליחוש דילמא אקני ליה ממטללי אבא מרקעי
 28 ומשני לא צריכא דאמרי עדים ודענא ביה בהאי
 29 נקרא דלא הוה ליה ארעא משעל ופקרי מי
 30 שמת ושם דף (קמט) גבי בערא דאיסור גיירא
 31 דקאמר במאי אקני רב מרי בריה לתורה וזו אי

32 דליקטיג ליה איסור גיירא אבא קרקע ליה ליה
 33 קרקע ר"ל דהתוא דאיסור גיירא שפירקא אבא
 34 לא אסיק אדעתיה טעמא הנהדאה אבל
 35 במסקנא קאמר אדחכי נפק אדחיא מבי איסור
 36 והתוא רח"ה כיון שאין אלא חישקא בעלמא
 37 דלקטא אקני ליה כיון דלית ליה ארעא לא
 38 חישקין והתוא דפי הנהך (כ"ב דף מה ושם) גבי

39 היה עומד בגורן דפרקי וליקטיג ליה אבא ארעא
 40 ומשני דלית ליה ארעא התם מדאורייתא בעין
 41 דאית ליה ארעא ידאי לית ליה ארעא א"י
 42 קרוין מעותיה מדאורייתא שויכל לפדות בהן
 43 פירות משער שני אבל לענין לגבות כיון שהיה
 44 שיש לו והנהגה לו אבא קרקע למה לא יגבה ועי'
 45 תוס' כתובות ד"ה ג' אמר ר' אבהו ובי' מה ד"ה ללא:

46 **הוינ'** מפותות שוה פירשה בקרן. תימה אמאי
 47 אינטידין למינאי את כיון דברישא את שוה
 48 פירשה משמע אלא פותח לא **נתן** לו את הקרן
 49 ונתבע על פי חתומים. ומיהו לרב שמואל דאמרי מלות ע"פ אין גובה לא מן הדין אם לא נתן לו את
 50 הקרן ונתבע אתחיהו אקרו ואחושיה דהן מוסרין
 51 חושש על חומש שלא אורחא דמילתא נסת דארקן
 52 אין נשבעין שני פטנטיב והוא הדין אם נשבע על

53 החומש ודילכנהו אחריי למדי דכיון שעשבע עליו געשה כגוף: **יש** חלמוד קאמינא ומרוביא דקראי. תימה אמאי אינטידין קרא לקרן דאמאי לא ישלם קרן כיון דאיכא אחרייות נכסים ועמד
 54 בדין דהובל ומקמינן לך כמסין: **מלך** על פה היה ואין גובה לא מן הירששים ולא מן הלוקחות. למיד שיעבודא לאו דאורייתא פריד דהכא משמע מדאורייתא גובין מירשין ומתהיא
 55 ברייתא דהובל ומקמינן לך (קמט) אם הניח להם אביהם אחרייות נכסים חייבים לשלם ליכא למפרך ליה מיד דאיהו מוכר ליה מדרבנן כדי שלא תנעול דלת בפני לוח פדוסקי רב
 56 פפא בפרק ג' פטוש (כ"ב דף קע). ומיהו לרב שמואל דאמרי מלות ע"פ אין גובה לא מן הדין ולא מן הלוקחות ואפילו מדרבנן כדמבי חז"ה (שם דף קמב) וכבוחי פני שמת (שם
 57 דף קמג) איכא לאקשימי מנהיא ברייתא דלקמן ואיכא למימר דאיתיה מוקמי לה בשעמך בדין ומה שהשקפה פקוטי דודי העקרה בדין מאי מנדי דרי כפר ונתבע דהא אומקנא לעיל
 58 בשלא הודה אביו והודה בני י"ל בעמד בדין לאורי שבעה ע"י עדים מתידיב והא חומש ברתנן לקמן במתניתין ודיכא דאיכא עדים לא מתידיב חומש:

"אבן ישראל – (שטיינזליץ)" רש"י

1 בדיקטיג. מסר לו בעל הפקדון לשליח סימנין וכתב לו חותמא באגרת ומקרה לו
 2 ואמר לו לך והתראה לפלוני ויתן לך מנות של פלוני: **א** יתב קר. ר' אבא
 3 התקבלה. מעותי בקבלתי של רב ספרא: **אחרייתא**. בעוד שהיה בדרך בשוקר אצלנה
 4 שכ"ב רבי **אבא**. דקון הוא ובכר הוא וכתבתי קודם שיקבלם ואי הוה אנסי ליה

5 מןה בארונא תבעי לן זממי נקנינהו יתקד אנב
 6 **אינאי** ויהי שלך בלא מקום שכן דיקמא לן
 7 דרשין (דף כ"ג) נכסים שאין להם אחרייתא נקנין
 8 עם נכסים שיש להן אחרייתא: **אסיפא** דבייתא.
 9 מפתן ביתו דמחזיק לקרקע הוא ובכר וקרקע הוא כך
 10 שמעתי ל"א ספרא דבייתא סוף בית הקנה לו וזית

11 הוה נפק לאפייה עד תווי. הלך לקראתו עד
 12 הוה שם מקום שהיה שמש שהביא לו מעשהיה
 13 **אילמא** חומשא מבייתא הוא. מראינטידין ליה
 14 למתני אי"י ליקר אחריי אלמא ממונא הוא גבייה
 15 ואי מ"ה. גולן משלמי יורשין ועד מדרבנא
 16 זית ור' מוסרין חושש לו חומש שמו ממונא
 17 כפריה ופסורין פון האשם. דהא מתו בעלי דאם

18 הפרישו בחייו היה קטן ורביה וכן לא הפרישו
 19 פטורין דאשם כפרה הוא ולא ממונא ואין כפרה
 20 למתים: **עדין** אני אומר. רש"י בתורת הבתים
 21 אשר גול על גילוהו הוא מוסרין חומש ולא על
 22 גזלת אביה: **באן** שחודה. יאבי בחייו אחר שעשבע
 23 והתנדיב לו חומשא ומסרין יורשין וברייתא
 24 בת"כ בשלא הודה חומש השקא אלא הודה

25 לא אב ולא פה ג' ה' ותיב רב חנני: **יש** למימד
 26 האמר פה. ומה מקרא מייחיל לו מדותיה כל
 27 דהו רשע ונתן הוא שדחתו חזיב לישלם לו וישלשם
 28 קאמר מר ומסברא דהו משלם ולא מקרא: לא
 29 הודה אביו והודה בני. קרן משלם באל חומש
 30 לא דמגשהה קרא מחומש על גבי אביו: ותיב

31 חומש אביונתא ודייה. קרנטי נשבע אלא ואביו
 32 לפטורא דכין דבן נשבע והודה אביו פטוח
 33 בשאין יתקד ח' קופייה. ודלא עליה רמאן שלומי
 34 ברתנן לקמן דף קס"ה) והוא ומקביל את כ"ה
 35 פטורים מלשלם הלכה אי כפר בפירת דברים
 36 בעלמא היא ושבתות כיון הוא וליכא חומש:
 37 לא צריכא דאיכא אחרייות נכסים. ואמרין לקמן
 38 (שם) דאם הניח אביהן אחרייות נכסים קרקעות

39 חייבים לתחודי מפני כבוד אביהן: ובי **איכא**
 40 אחרייות נכסים פ"י וזו כ"ו. ל"ו קרא דהא
 41 הני חקם דמשום כבוד אביהם חייבים לתחוד
 42 ועוד

43 **אביו** ולא הוא ולא אביו ולא הוא **מזון** הוא ואביו **מזון**
 44 **יש** תלמוד דאמר ליה שמעתי א"ל רבה בריה **יש** תלמוד קאמר מר או
 45 ישתלמו קאמר מר א"ל **יש** תלמוד קאמינא ומרוביא דקראי אביו אלא מאי לא הודה לא
 46 הודה אביו והודה בני ותיב בני חומש אשבעיה דידיה אמרי בשאין **גילה** קמיטא אי בשאין
 47 **גילה** קמיטא אפילו קרן נמי לא משלם לא צריכא דאיכא אחרייות וכי איכא אחרייות נכסים
 48 מאי הוי מלוה על פה היא ומלוה על פה אינו גובה לא מן הירשין ולא מן הלוקחות אמרי

בשעמר
 49 אמר

בבא קמא. הנוזל עצים – פרק תשיעי דף קה עמוד א – מתוך מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
תוספות

1 יעד דקמשני ליה כשעמד בדין קודם מיתתו והך העדמה מאי מהני הרי כפר ונשבע ולא
2 הודה והוא אומקטן וזא הודה וא אורדה וזא ועוד דקמשני כשעמד בדין מכלל דעד
3 השקא בשלא עמד בדין והיא נשבע הוא ואבין קמני מכלל דבבדי הוה הלך ל'ג ליה
4 וה'ג א' הכי חושב נמי משלם א"ר הניא כ"י א' הכי ממון מוהו הוא וחושב נמי לשלם
5 לפי שאין משלמין חושב על כפירת שעבדו
6 כרמקתין דחומקטן אמאי קאמי אשבעותא על
7 שבעתה היא דקפיל שבעותה דהי מבג) אין נשבעין
8 על הרשעותה דהיא כן כי אישבעת כפר ליה
9 שעבדו הרשעותה דהיא לא משום אחריות נכסים
10 לאו עליה חושב נמי משלם: רבא אמר. יעולם
11 בגולה קיימת דהשקיא קל ולתיבז הבן חושב על
12 שבעות עצמו כיון הודהוה קבא כשהיהוה ודקלא
13 לשמעון אביו הוה בתו מופקרת ביד אחרים וגולה
14 זו בחוקה דכי אשבעה היא בקושטא אשבעה
15 (ולא תימא שישקיא אשתה כדברת לעיל)
16 והנן במס' שבעות (דף לו) הדיכום על דהן
17 השבעתה ועל שגגתה עם ודון הפקדון וגולה
18 הדיכין על שגגתה נידריתא כי קבא לתיבז
19 אשתיה לא שנו אלא שאין. אותה חצי פרוסה
20 קיימת מן הגולת עמקה וחצי פרוסה
21 דמתיבז ליה ולא ממונא איקא אכל אם קיימת
22 היא מן הגולה עצמה צריך לילף: תישנין שפא
23 תיקרי. ותעמוד על הפרשות: חייב להחזיר לו
24 אגודות אחרת ואיפ"ה השתא לא שרף פרוסה
25 כיון דכשעת גולה הוי שוה פרוסה כעי
26 לאחוריה ולחוליה: איתיה ונתן תניא. שניה
27 דרין שיעוריה שיעוריה. אהא משתמים אשתיה
28 ונשרה חצינה סוה. הוי גילוח או לא אמר ליה
29 רב אחא לרבנא נזיר שיעוריה. כל השערות אחת
30 אחת קמבעיא ליה בהתקיה כלומר לא היה ראוי
31 גילוח וזי כיון שבשבעה שקא לגלח האי שיעור
32 הוה ביה שיעור גילוח וגילוח אחת ואיפ"ה
33 הצדקה שניה גילוח אחת. שיעוריה אחת. כששקא
34 לגלח אין כאן שיעור גילוח דהוי מן אמרין
35 השקא מיהא ליכא שיעור חבית שיעוריה
36 וקתמיה שקריה. ונתנה ע"פ ארובה ומקמרת
37 יפה סביבתינה וטומאה בבית מצלה על העליה
38 כולה מלכא ביה שום טומאה וקתמיה שקריה
39 סתמיה היא ולא שלשה ביה טומאה במסקת
40 כלים חזקה ואלו מציילי. אה. לשון מנפח אגף
41 חזקה הוה בה חתמיה שיעור נקב לשמא וכל
42 העיקר טומאה אינו חוצץ בפני הטומאה ואגף
43 בטט חזקה דהוי מן אמרין השקא מיהא ליכא
44 שיעור נקב או דלקא את לא סתם שיעור
45 סתמיה פסקה כושרה. ואין שם שקריה. ע
46 שקריה. בטט מן הצדדן של ומודה לסומו
47 הטב

אמר רבא גזל שלש אגודות ב' פרושות וחזרו לעמוד על שמים חייב להחזיר להן אחרת.
פי' אם נשבע בעין מתוויר אותה ואם לא נשבע עליה שוה פרוסה למען חזרו לעמוד על שמים חייב להחזיר להן שוה
כשעת הגולה והוא הדין באחת שגולה וחזקה שמחזיר לו אגודת או דמיה אלא רבותא נקט
דאיפילו בשלשה דקיים מצות השבחה בפרתיה איה' חייב להחזיר לו אחת אגוד' דמתיא נתנא
נתנא דמתיא לא משמע מיהא אלא רבותא דהך אגוד'
אחת וחזקה דהתיא חייב להחזיר להן שוה פרוסה למען חזרו לעמוד על שמים חייב להחזיר להן שוה
הפסח הדיא רבותא דג' קאמרו רבא מסבא
ומדקט חזרו לעמוד על שמים שישקיא אתה דלא גזל ג'
אגודות שוות שתי פרושות והדין לו ב' מקח ולא
מחייב להחזיר לו שלישית כיון דמעיקרא בשעת
גולה לא הוי ממונא לשקיא תיקרא לא חישקין.
ח"ג רבא גזל ב' אגודות בפרושה והחזיר
אחת מתן מזה מאי אמרי' השתא מתיא
ליכא גולה גביה או דלקאוה קא לא אורד' גולה
ול'ג או דרס' כספריה והחזיר ועקדה כו': **מבנות**
השקא אין כאן. נראה דלא כעי למיפשט אלא
דלא מעכב מצות השבחה מצות השבחה מיהא לא
קיים: **מבנות** גילוח אין כאן. ומעכב מלשלות וכן
למשלמא למתיבז כאלו לא גילח כלומר כבוד
גילוח ממונא דאחר שיעוריה חזרו וכן ארס' כולם אינ'
לענין מצוה קאמרו דלא קיים מצוה גילוח ואלכא
דכ"ע דליתא איהו גזיר בפ' ג' מניין דהי מנוג.
אמר רבתי שנקבה וקתמיה שקריה כו'. מה
שפירש בקונטרס חבית שנתנה ע"פ ארובה ומצלה
על העליה אין נראה והדיא משנה דמתיא
כמפור' חבית שנקבה היא מבוס כלים פי' (מרו)
דמשמע דמתיא דאחר שיעוריה חזרו וכן ארס' כולם אינ'
באהל המת דלא הוה מיידי ע"פ ארובה והיה לו
לשנותה מבוס' אגלות ועוד דלשון גילוח לא
הוה משמע הכי דהיל' למימר חוצצת ונראה
לכ"פ דאריי' בחבית מונקפת צמיד פתיל שאין
טומאה נכנסת בה באהל המת ונקבה בכונס
ע"פ שוה חזקה ותיא שיעוריה כדאמר מבוס' כלים
(מש' טו) וקתמיה שקריה שיעוריה מצולה ע"פ כל
שבתוכה והיא דאמר בסוף המצוה (שבת ק"ו ע"ו)
ולענין צמיד פתיל עד שפחתו רובו היטב
בסתמיה שאם נקבה וקתמיה הוי שם כלי עליה
עד שפחתו רובו דלא לא מתיא לה ארובה דהוי
כאובלים שגיבול' בטט כיון דאין שם כלי עליו
ולא כמו שפי' בקונטרס בהמצוה ולענין צמיד
פתיל עד שפחתו רובו דכלי חרס המונקף צמיד
פתיל אין טומאה נכנסת דרך נקשו עד שפחתו
רובו דכונסה מבוסת כלים כפרק שלשה
דשיעוריה בכונס משקח וכן משמע בהדיא
כשביא חקת' בקונטרס נתנה קודרה פי' ארובה
דאמר ב"ש הכל טמאים בכונס משקה ואפילו
ב"ה לא מסתי' אלא עליה אכל קודרה טמאה
אלקא טומאה נכנסת בחובו בכונס משקה
אמר חזקה חבית חייב להחזיר להן שוה פרוסה
בעיות דלעיל דכיון דהוי אין כאן נקב ולקוח לא
חוצר השתקיה וזיל אם לא נקבה ממשלם אלא
כזו מל' שאגף חזקה ונתנו מיהא דלקא אמר
בסמיה שקריה שמה סתמיה ובספי' דיימותו וף
טו) אמרין חבית של הימים מוגלגלים ב"ש
אומרים אין צריכה לייקב' מוגדים שאם נקבה
וקתמיה שקריה שיהיא טורחה וי"ל דהתם ודאי
לענין הכשר מסתמא לא ניתא להו דלבעלים
מבא שיזנא ממונה פני שנקבה אף על פי שקתמיה שקריה לאו סתמיה מעלייתהא אבל לענין להציל מטומאה תריא סתמיה מעלייתהא:

ושמואל

1 אמר לחיוב. מימה היכי מיל לחיוב דאם פן תדאי ברייתא זו ואין צ"ל זה: **מאי**
 2 לא עוש דעונשן. מימה במונן מה שיקר לומר לא ענש אלא איב הקהי
 3 דבשלקא בעונש שבועה דהיינו קרבן שיקר דכפסא ומילא ליכא קרבן משום דליה בודא לאו
 4 אע"ג דאיכא ברת:

באן

5 שוהדא כאן שפאו עדים. ואיברתך שתי
 6 אהרתא משום דעונשן אין שוח דבחדה
 7 שיקר חומש ואשם והעדים לא שיקר אלא חיוב
 8 וענישן ומדה מימה אמאי קאמר ברישא מוכחש
 9 עונש שמענה ובספא אומר מונשב על שקר
 10 דכיון דלא מירי אלא איתא שבועה תריודו היל
 11 למיטר מונשב על שקר:
אחד
 12 שבועת העדות ואחד שבועת הפקרין.
 13 וא"ת אמאי לא תשיב שבועת מילה וי"ל
 14 משום דשבועה במילה לא כתיב אלא מפקרין
 15 אמתא:
 איתבייה

7 **נשבע** עליו מהו **מו אומרין פיון דאי מייגב בעי שלומי**
ליה ממונא קא פפר ליה או דלמא השתא מיתת
הא מנה ועפרא בעלמא הוא ולא פפר ליה ממונא
מילתא דאיבעיא ליה לרבא פשיטא ליה לרבא דאמר
רבה שוריי גנבת והוא אומר לא גנבתי מה מיכו
אצלך שומר חנם אני עליו חייב שהרי פטר עצמו
מייגבה ואבדה שומר שקר אני עליו חייב שהרי פטר
עצמו משבועה ומתה שואל אני עליו חייב שהרי
פטר עצמו ממתה מלאכה אלמא אע"ג דהא

10 **קאים פיון דאי מייגב ממונא קא פפר השתא נמי ממונא קא פפר הכא נמי אף על גב**
 11 **דעפרא בעלמא הוא פיון דאי מייגב בעי שלומי ליה ממונא בעלמא השתא נמי ממונא**
 12 **קא פפר ליה חייב רבא וקאמר לר'הא שמעמא איתבייה רב עמרם לרבא וכחש בה פרט**
 13 **למודה בעיקר פינד שוריי גנבת והוא אומר לא גנבתי מה מיכו אצלך אתה מכרתו לי**
 14 **אתה נתתו לי במתנה אביך מכרו לי אביך נתנו לי במתנה אחר פרתו ר'ן מאלוי בא אצלי**
 15 **תועה בדרך מצאתיו שומר חנם אני עליו שומר שקר אני עליו שואל אני עליו ונשבע**
 16 **והודה וכול יתא חייב תלמוד לומר וכחש בה פרט למודה בעיקר אי"ל תדרוא פי תנאי**
 17 **הרואי דקאמר ליה חילף פי קאמינא דקימא בנאם אתה מכרתו לי מאי מודה בעיקר איכא**
 18 **לא צריקא דא"ל לא נתתי לך דמי שקול תורך חויל אתה נתתו לי אביך נתנו לי מאי**
 19 **מודה בעיקר איכא דאמר ליה על מנת דעבידנא לך גייה דנפשא ולא עבדי לך שקול**
 20 **תורך חויל תועה בדרך מצאתיו לימא אביעי לך לאהרוריה לי אמר אבדה דשמואל באומר**
 21 **שבועה אבדה מצאתי לא הייתי יודע שהיא שלך שהחזירתי לך תנאי אמר בן עזאי ג'**
 22 **שבועת הן חומר בה ולא במצאיה במצאיה ולא בה לא בה לא במצאיה לא בה ולא**
 23 **במוצאה קוישוא אשתבע אימא אלא במצאיה למאי הלכתא רב אמי אמר רב תנאי לפרטר**
 24 **ושמואל אמר לחיוב ובפלוגתא דר'הי תנאי דתניא המשביע עד אחר פטור ורבי אלעזר**
 25 **בר' שמעון מחייב במאי קא מיפלגי מר סבר דבר הגורם לממוזן פממוז דמי ומר סבר לאו**
 26 **בממוזן דמי אמר רב ששת בחופר בפקדון נעשה עליו גזלן וחייב באונסין ותנא תינא וכחש**
 27 **בה למדנו עונש אוהרה מנין תלמוד לומר לא הכחשו מאי לאו לעונש ממוזן לא לעונש**
 28 **שבועה הא מוקדמני סיפא ואישתבע מפלל דרישא דלא אישתבע דקתני סיפא ונשבע על**
 29 **שקר למדנו עונש אוהרה מנין ת"ל לא תשקרו ומדיסיפא דאישתבע רישא דלא אישתבע**
 30 **אמרי אודי ואודי דאישתבע פאן שוהדא פאן שפאו עדים אתו עדים חייב באונסין אודני**
 31 **אודי חייב בקרן וחומש ואשם: מתיב רמי בר חמא ושפנגדו חשוד על השבועה פינד**
 32 **אחד שבועת העדות ואחד שבועת הפקרין ואפילו שבועת שווא ואם איתא בכפירה הוא**
 33 **דאיפסיל ליה אמרי הכא כמאי שסקינו דקא באנאם דלאו כפירה הוא דסבר דאשתמיטא**
 34 **ליה אדאזיליא ומייתנא ליה תרע דאמר רב אודי רב אבין בחופר במילה פשר לערות**

בפקדון

1 נשבע עליו. לאחר שאנסר נשבע שאין אצלו ולא גזלו ממנה פטור. מי אמרינן הא מנה
 2 ויכול לפטור בו את עצמו ואשתחו דלאו מירי כפירה שומר חנם אני עליו. ונשבע והודה
 3 חייב. קרבן שבועה אע"פ שהודה קודם שבועה בגוף הפקודן שהרי **פטור עצמו**. בשבועה
 4 מנעיב **ואבדה**. שאם היה נגנב ממנו משבועה ואילך היה נפטר ברבתי שקר שהרי הוא
 5 עצמו נגנב והחייב בכל אונסין עד שהחזירנה שואל
 6 פטור ממתה ממונא מלאכה ומתחת שטר ממתה
 7 מלאכה דלעבידנא מלאכה שוליה ולא לאוקמה
 8 בכלקתא: **אע"ג דקא קאים**. ומודה ליה בגייה
 9 והשתא אדתי לא פטר מירי אפ"ה כיון דשקרא
 10 סוף השבועה לבא לידו כפירה מן חייב **קא**
 11 **נמי**. אע"ג דכפירה דתמין כדוהא הוא דקא
 12 עפרא בעלמא הוא כיון דשקרא יאבר ויתחייב לו
 13 ממוזן ומנצא שתולע לו שבועה זו והפטר חייב
 14 איתא מכרתו. לקמן פריך מאי מודה בעיקר
 15 איכא: תועה בדרך **מצאתי**. והביאתו לביית
 16 הדינא. אין לב חילוף וליכא למיטר אילו
 17 מייגב דהא קמיה קאי ושקול ליה **איבעיא לך**
 18 **לאהרוריה נהלי**. כשמצאתו לא היה לך לאוספו
 19 אלא ביקר שהרי מביא ידית בו ואין לך גנב דול
 20 מזה מילש שבועות הן. דעדות אבדה שהשביע
 21 את העד אם קאית את אבדיתי ואמר לא
 22 ואח"כ הודה חייב בה ולא **במצאיה**. האבדה
 23 שאמר שקרא אותה מהלכת ברשות ארת
 24 ואני יודע מי הוא או הודה שהביא במצאה
 25 ואני בה הודה לו לומר איש פלוני מצא אבדיך
 26 ואני יודע אם שקר הוא ובעד אחד מקמיה:
 27 **לפיה**. על כולן פטור חייב **המשביע עד אחת**.
 28 וכפר ואמר שבועה שאני יודע עד עדות. **פטור**.
 29 העד מקרבן שבועת העדות דהא אי תנא מסהדי
 30 ליה לא תנא מתיב דלהאק אלא שבועה ואע"ג
 31 דאיכא למיטר דלקא לא משבע גורם לקמון
 32 פטור ותני נמי גורם לקמון נהיה: **בה** ולא
 33 **במצאיה**. אי הך מסהדי ליה ריהתי שבועא
 34 בותא פלוני ואני יודע מי מצאה הך חומר
 35 באותה שבועה עד שיעודיה וי"ש במצאיה
 36 ולא בה ומיהו ממוזן משק לא מפסודי דאי נמי
 37 אסהדי ליה ראיתי שקרא פלוני זה היה וכול
 38 לומר נאנסה מפני פטור עצמו משבועה:
 39 **הבופר** בפקדון. ובאו עדים נעשה עליו גזלן.
 40 משעת כפירה אע"פ שלא נשבע ומבאן ואילך
 41 אין לו דין דשומר חנם אלא חייב באונסים אם
 42 יאנס: וכחש בה לפטנו לעונש. דמתיב בריה
 43 והשיב את הגזילה אלמא קמה ליה ברשותיה
 44 משעת וכחש עד דעביד השקה וזהו ענישה **הע**
 45 **מא** ולא עונש בפירה. כלומר עונש דמאי לא
 46 דאיניש אכפירה אף על גב דלא אשתבע לא
 47 עונש שבועה. האי עונש דעביד קרא לתחבתי
 48 באונסין משום שבועת שקר היא אכל אי לא
 49 אשתבע לא: ונשבע על שקר לפטנו לעונש
 50 דכתיב בהריה חומש ואשם. ת"ל לא תשקרו.

51 דהיינו אודת שבועת שקר דסקיך ליה לא תשבע בשמי לשקר ומלא תשקרו נפקא לן דבשבועת כפירת ממוזן משקיע בכתיב איש בעמיתו כפירתו **באן** שוהדא.
 52 בספא כשהודה שש חומש ואשם ושפנגדו חשוד. במסכת שבועת נהי (נהי) גבי אלו נשבעין ונטולין דהא אהך מתן מי שקרה לו תכירו חייב שבועה ואה חשוד על השבועה שבועא
 53 שקרן בשבועתו שפנגדו נשבע ונטול: אחד. שנחשב על שבועת העדות: ואחר. שנשבע על שבועת הפקרין שראיתו שנשבע לשקר ואפילו לא נחשב אלא לשבועת שווא שאין בה
 54 כפירת ממוזן ורע לשמים הוא ולא רע לבריות מפסל לשבועת מתן: ואם איתא. לדבר ששת ומשעת כפירתו נעשה גזלן למה לי למתנייה גבי דהך דמשמע דלא אפסיל עד שעת
 55 שבועה פי דהך הא משעת כפירה אפסיל ליה משום דהיי גזלן: **דקאי באנאם**. ובי אמר רב ששת בגון דארמרי סודי דכי פרי לה כיריה נקט ליה (תרע) דהיכא דאיכא למיטר לאשתמיט
 56 איפיון עד מיתיה ליה לא מפיסל בלא שבועה: דאמר רב אודי **הבופר** בפקדון. ולא נשבע ופאו עדים פשר לערות דמלה לרועה ואינה עכשיו בינו ורועה לרחוקו עד שתשיג
 57 יד.

בבא קמא. הגולל עצים – פרק תשיעי דף קו עמוד א – מותר מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזולץ)" תוספות

אִיתִיבְיָהּ רב אחא בר מינומי. פי' קבוצת דלא פריד אלא מרישא והעדים מעידין כיו ולא
 מסיפא ואין נראה והיא רבא מקשה ללפון בתריה מזהרה דאבתי לא מחלק בין
 הורה לעדות עד דמרמיץ ללפון הכי ואית א"ת אפאי לא פריד נמי מסיפא ונראה והיא דמא
 פשיטא דלא אמר בטוען טענת גבב ונשבע ובאו עדים שיהא פטור דאיכ לא משבחת בפל
 דכתיב באורייתא אכל בחודה סיד דרב פטר
 ואניגו דבשבועה הודאח כתיב חומש רב וקח
 מוקד לקרא בקפיץ ונשבע ודחמט ואשם מתיבי אף
 אשבוטע עמא אכל בנשבע ע"פ ביד הודאח כפי
 לעומר רב דפטור דאשבוטע ביד כתיב ולקח
 בעליו ולא ישלם:
פאן שפפיץ. מתיא אמ כן אפאי נקט ברישא
 טוען טענת אבד אפי' בטוען טענת גבב
 ד"מ למנטק דלא מתיבי בפל כיון שפפיץ
קפיץ לא מצית אפרת דהשבעת עליו קמי.
 ותמה דלעיל קמי משיבתי אני ומקח
 לה בקפיץ ויש לוטר דהשבועת עליו משמע ע"י ביד
 אכל משיבתי אני משמע שפפיץ והשבעת:
 ולעני

אָבְל פקדון ברשותיה דמריה קאי והאלהים אמר רב אפילו בפקדון דכי פתיב קרא בפקדון
 פתיב ותיב רב נחמן וקאמר להא שמעמא איתביה רב אחא בר מינומי לרב נחמן היכן פקדוני
 א"ל אבד משיבועד אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו שאכלו משלם את הקרן הודה
 מעצמו משלם קרן וחומש ואשם א"ל רב נחמן הכא כמאי עסקינן טעון דנשבע חיזי לב"ד
 א"ל אי הכי אימא סיפא היכן פקדוני אמר לו נגבב משיבועד אני ואמר אמן והעדים מעידים
 אותו שנגבבו משלם תשלומי בפל הודה מעצמו משלם קרן וחומש ואשם ואי סלקא דעתך
 חיזי לב"ד מי איפא בפל א"ל יבולאי לשנויי קד רישא חיזי לבית דין וסיפא בבית דין מיהו
 שינויא דחוקא לא משינוין קד אורי ואורי בבית דין ולא קשיא פאן בקפיץ פאן בשלא קפיץ
 א"ל רמי בר אבא לרב נחמן מכדי דרב לא סבוראי קד משכונני נפשה אדרב למה קד אמר
 ליה לפרשה דרב רב הכי מתריץ לה למתניתין והא רב קרא קאמר אמרו קרא ללל הנשבעין
 שבתורה ונשבעין ולא משלמין הוא דאתא ולקח בעליו ולא ישלם מי שעליו הוא נשבעין
 מתיב רב המנונא השביע עליו המשה פעמים בין בפני ב"ד ובין שלא בפני בית דין וכפר
 עליו חיבי על כל אחת ואחת ואמר ר' שמעון מה פעם הואיל ויכול לחזור ולהורות והקא
 קפיץ לא מצית אפרת השביע עליו קמי חיזי לב"ד לא מצית אפרת בפני ב"ד קמי הוא
 מותר לה והוא מפרק לה לעדוין קמי השביע עליו חיזי לבית דין ובב"ד קפיץ מתיב רבא
 בעל הבית שמוען טענת גבב בפקדון ונשבע והודה ובאו עדים אם עד שלא באו עדים הודה
 משלם קרן וחומש ואשם ואם משבאוי עדים הודה משלם תשלומי בפל ואשם והקא חיזי
 לב"ד וקפיץ לא מצית אפרת בפל קמי אלא אמר רבא כל הודה לא שנא טוען טענת אבד
 ולא שנא טוען טענת גבב (נמי) לא אמר רב דהא פתיב והתורה דבעי שלומי קרן וחומש
 טוען טענת גבב ובאו עדים נמי לא אמר רב דהא פתיב תשלומי בפל כי קאמר גבב שמוען
 טענת אבד ונשבע ולא הודה ובאו עדים אול רב נגבבא ואמרה לשמעמא קמייה דרב אישי
 אמר ליה התיקא ומה רב המנונא תלמודיה דרב ונדע דאמר רב הורה וקמותיב הורה ואת
 אפרת הודה לא אמר רב אמר רבא רב רב אחא סבא רב רב אחא רב המנונא הכי קא קשיא ליה
 א

לא שנא טוען טענת גבב תשבע והודה ולא שנא טוען טענת אבד ונשבע והודה ולא דקל הודה
 וטוען טענת גבב ובאו עדים נמי לא אמר רב. דכפל כי פתיב בכי פתיב בנשבע ובאו עדים כדאמר בפרק מרובה: אפרת לשמעמא. להא דרבא דאמר כל הודה לא אמר רב: רב המנונא
 תלמודיה דרב הורה. דקיימאן קל אמרי פי כי רב המנונא בפרק דהדרתו (דף 71) ואי לא דרבע דאפילו בהודה פטר רב לא תקח מתיבי ליה מחאילי דייבול לחזור ולהורות:

פקדון פסול לעדות. ומקמי לה ברש שנים אוהוין כגון דאמרי הקדו והיהא שעתא
 דכפר ליה נקטי כדריה ומקמי אף ע"ג דלא אשתבע דאי באשתבע מה לי מלחה מה לי
 פקדון: שבועת קונה. סוד להתייבב באותים משעה שנשבע לשקר קאמר: ואיבעית אימא
 שבועת קונה. דקאמר אילפא למריי קאמר ורתי לא משלם כדריב ורתי: דלהוצאה ניתנה.
 ובעיא תשלומין ואיבא למימר ובשבועת אפטר
 ליה ממשלומין כדתיבי ולא ישלם: אבל פקדון
 ברשותיה דמריה קאי. ואן יאן ולא ישלם והיא
 כל היבא דאיתיה דמריה הוא: בפקדון כתיב
 גבי שומר: שומר: להא שנקמא. דרב הונא: משלם
 את הקרן. וכפל לא דאין כפל אלא בטוען נגבב
 ותמוש ואשם נמי לא שכיבי אלא כשהודה
 דכתיב בגול הנה והתודה: הודה מעצמו. לאתר
 בשבועת קמי מתיא רישא משלם קרן על דין
 עדים והקשיא לרב דאמר כיון שנשבע לא ישלם
 אפי' באו עדים ומסיפא לא פריד והודאח לא
 קאמר רב דקא פתיב הושיב את הגולל ונגשע
 הודה משתיי קרא: חיזי לב"ד. לא אימא
 שבועת לאפקיעי ממונא: פאן בקפיץ. ברישא
 דקמי משלם כשפפיץ זה והשביע קודם
 שהיורה בית דין וכי קאמר רב בלא פקע
 והדינין השביעהו וקמייה אותה שבועה דקרא
 בשבועת הדינין כתיב אנניגו דיסיפא לא
 מתקמא בקפיץ קמייה בפל וכפל לא איתי אלא
 בשבועת הדינין מרישא בקפיץ ותיא ליה
 לאמרי כתיב ותיב דחומש ותיב דחומש ותיב דחומש
 בשני מקומות וסיפא לא קשיא ליה לרב דאניגו
 דקמי משלם בפל לאתר שבועה וכל שכן קרן
 דמודה רב בטוען טענת גבב בדרלקמן בשמעתין
 השבועת קרא מתיבי ליה פל לא מקמייה ליה
 קרא: משכונני נפשה. לכא במקומו לתרץ
 קשיית וליהמיך דנשבעין ורב מלכין:
 התביע ישבע וקמי רבא ישבע החובע לישול
 חיבי על כל אחת ואחת חומש ואשם: הואיל
 ויכול לחזור ולהורות. ונגמא דבבבולן כופר ממונן
 השביע עליו קמי. ומדלא הני השביע שמע
 מניה על ידי דינין תשל עליו שבועת וקביל על
 כרוזו קמי ויכול לחזור ולהורות אלא אבתי
 ממונא אין ליה נבייה לעדוין קמי
 עליו חיזי לב"ד. דאניגו דחייבהו ביד שבועת
 כיון דמחוי לב"ד השביעו לא קמייה ובכני ביד
 דקמי לא אשתבעי עליו קא: אם עד שלא באו
 עדים הודה משלם קרן וחומש ואשם. ולא כפל
 דאין משלם קס על פי עצמו: משלם בפל ואשם
 אבד חומש לא קמייה ודחמט עולה לו בכפלו
 דאמר בפרק מרובה (לעיל דף 70) אלא אפי' נשבע
 נשבע ובאו עדים כיון שנשבע הודה חיבי אלא
 אמר רבא. לא תשניה לתיבתיה דרב המנונא
 לעדוין דיבול לחזור ולהורות לא תיבתהא הוא
 לרב הונא דכיון דהודה לא קאמר רב דכל הודה

לא שנא טוען טענת גבב תשבע והודה ולא שנא טוען טענת אבד ונשבע והודה ולא דקל הודה
 וטוען טענת גבב ובאו עדים נמי לא אמר רב. דכפל כי פתיב בכי פתיב בנשבע ובאו עדים כדאמר בפרק מרובה: אפרת לשמעמא. להא דרבא דאמר כל הודה לא אמר רב: רב המנונא
 תלמודיה דרב הורה. דקיימאן קל אמרי פי כי רב המנונא בפרק דהדרתו (דף 71) ואי לא דרבע דאפילו בהודה פטר רב לא תקח מתיבי ליה מחאילי דייבול לחזור ולהורות:

1 וְלִישְׁנֵי ליה כגון שעמד בדין ואמר ליה צא נן לו. והשתא עריך להוסיף על הברייתא
2 ולפרש הכי דבר שור איל גבגב משיבוע אפי' ואמר אמן ואחדכ כוון עדים ואמר
3 שיש בידו ועמד בדין ואיל צא ותן לו ואחכ טובו וחדים מעדים אוחו שאבלו משלם
4 תשלומי כפל ואפי' ע"ג והשתא עריך להוסיף על הברייתא ולפרש בדוקא ניקא ליה לגמרא
5 לאוקמי הכי מלאוקמי כשאבלו בכלל שעה נראה

אבל 1 וכל הורה ויהו:
2 אכלו כשהוא גדול מאי הכי נמי המשלם
3 כו. משמע אם נשבע ובאו עדים שאבלו
4 משלם תשלומי כפל והתמה אמאי בעי שביעה
5 מעיקרא כשהוא נגבב ויהא נאמן כגונו דאי בעי
6 אמר החרוטי לך כשהייתי קטן ויהא נמי נאמן
7 למור נגבב בלא שביעה ויל דהבא מירי שמוע
8 לה קטן כשהיה גדול וכל פקודי כשהייתי קטן
9 יודע אני שיש בך עביו והשתא לא שידך
10 למימר מנא דהאכליתו כשהייתי קטן דאי ב הוה כפר
11 במה שאמר ליה עדיין ישנה בךך ואין הו מנא
12 בדאמר לקטן דאין מעיז פניו למור לתרום:
הא 13 ויהא אית מחב בן דעת. ואילכא דרב אשי
14 דאמר אין יכול להשבעי ככלל כל מה
15 שהפקדו כגטנתו אפילו הפקדון בעין אכל
16 לשינויא אפי' יכול להשבעי כשהוא בעין:
17 עירוב

אי אמת בשלמא ישבע כי אתו עדים מיתביב אמטו
לחכי מתיביבין ליה קרנן אשבעה פתירייתא הואיל
1 וכול לחורר ולהודות אלא אי אמת כי אתו עדים
2 פטור מי איכא מודי דאילו אתי סהדי ומסהדי ביה
3 פטור ואנן ניקו נתיבייה קרנן אשבעה הואיל וכול
4 לחורר ולהודות השקא מיתה לא אוידי: אמר רבי חייא
5 בר אבא א"ר יוחנן הטוען טענת גבגב בפקדון משלם
6 תשלומי כפל טובח ומכר משלם תשלומי ארבעה
7 וחמשה הואיל וגבגב משלם תשלומי כפל וטוען טענת
8 גבגב משלם תשלומי כפל מה גבגב שהוא משלם כפל
9 טובח ומכר משלם תשלומי ארבעה והמשה אף טוען
10 טובח וגבגב בפקדון כשהוא משלם תשלומי כפל טובח
11 ומכר משלם תשלומי ארבעה והמשה מה לגבגב שכן
12 משלם תשלומי כפל שלא בשביעה האמר בטוען

13 עטנת גבגב שאין משלם תשלומי כפל אלא בשביעה אמרי היקישא היא ואין משיבין על
14 היקישא הניחא למ"ד חד בגבגב וחד בטוען טענת גבגב שפיר אלא למ"ד האי אם ימצא
15 הגבגב ואם לא ימצא תרווייהו בטוען טענת גבגב מאי איכא למימר אמרי גבגב הניגב איתיביה
16 רבי חייא בר אבא לר' יוחנן היכן שרוי גבגב משיבוע אפי' ואמר אמן ועדים מעידים אותו
17 שאבלו משלם תשלומי כפל והוא הקא דאי אפשר לכותי בשר בלא שחויטה וקתני משלם
18 תשלומי כפל תשלומי כפל אין תשלומי ד' וה' לא הקא כמאי עסקינן כגון שאבלו גבגב
19 ולישני ליה כגון שאבלו מרפה בר"מ דאמר שחויטה שאניה ראויה שמה שחויטה ולישני ליה
20 כן כקוטה בר"מ דאמר כן פקוטה טעון שחויטה ולישני ליה כגון שעמד בדין ואמר לוי צא
21 ומכר תוי גזלו ואמר לוי אלא נמי משלם תשלומי ארבעה וחמשה חיוב אפה ליתן לו וטבוח ומכר חיוב
22 מאי טעמא כל כמה דלא פסיקא ליה מילתא אפתי גבגב הוא אמרי ולישני מודי לישני ליה
23 בשותף שפוחה שלא מדעת חבירו אלא תדא מותר ויתלחא נקמ ואמר רבי חייא בר אבא
24 א"ר יוחנן הטוען טענת גבגב באבדיה משלם תשלומי כפל מאי טעמא דכתיב על כל אבדיה
25 אפטר יאמר איתיביה רבי אבא בר מנחם לרבי חייא בר אבא כי יתן איש אין נתנת קטן
26 כולם ואין לו אלא שנתנו כשהוא קטן ויבענו כשהוא קטן נתנו כשהוא קטן ויתבענו כשהוא
27 גדול מנין ת"ל עד האלהים ובא דבר שניהם עד שתהא נתינה ותביעה שוין פאחד ואם
28 איתא תיהיו נמי באבדיה אל"ל הקא כמאי עסקינן כגון שאבלו כשהוא קטן אכל כשהוא
29 גדול מאי הכי נמי דמשלם אי הכי אדתינא עד שתהא נתינה ותביעה שוין פאחד ליתני עד
30 שתהא אבילת ותביעה שוין פאחד אל"ל תי עד שתהא אבילת ותביעה שוין פאחד רב אשי
31 אמר ר' דמי אבדיה קא אתמי אמתח בן דעת והוא לא אתמי אמתח בן דעת ואמר ר' חייא
32 בר אבא א"ר יוחנן הטוען טענת גבגב בפקדון אינו חיוב עד שיקבור במקצת ויהא במקצת
33 מאי טעמא דאמר קרא כי הוא וה' ופליגא דר' חייא בר יוסף דאמר ר' חייא בר יוסף
34 עירוב

אי אמת בשלמא אי אתו עדים. אמר שבועה קמייקא מתיב לשלומי קרנא אשתבח
1 דאכתי ממנאן הוא גביה ואמטו לחכי מתיביבין ליה קרנן אשבעה שבעה דמטום
2 דאין שבעה חלה על שבעה לא תפסרה והואיל וכול לחורר ולהודות כן ויל מנא
3 דכל אחת שבעת כפירה כפני עצמה היא. והשתא מיתה הא לא אוידי: כן ויל ולא אשתבח
4 דכפירת דקריב בלשעומא הוא ולא ממונא הוא
5 גביה שיקרא אין יכול להוציא בעידי: טוען
6 טענת גבגב אינו משלם כפל עד שישבע ואחר כך
7 יבאו עדים דכרילפון במרובה היקישא הוא
8 דאיתקש גבגב וטוען טענת גבגב דסמיכי קראי
9 האידך אם ימצא הגבגב הרי גבגב ואם לא ימצא
10 הגבגב כמו שאמר אלא הוא עצמו גבגב היינו
11 טוען טענת גבגב ומצא וישא דאמר: אלא למאן
12 דאמר: בפרק מרובה הרי גבגב: תרווייהו בטוען
13 טענת גבגב. והגבגב עצמו נפקא לן מאם מקוצא כיד
14 דכתיב פפרשה אחרינו הכי איתקש גבגב והגבגב
15 מרובייהו דהיא דאתרביא בטוען טענת גבגב
16 ולישני ליה כל דיני גביה לירותו תשלומי (כפלו)
17 וד' והי: משלם תשלומי כפל. דטוען טענת גבגב
18 ולישני ליה כגון שאבלו מרפה. דאיתא ר' ש
19 דפטר בהדרשנות ומצאת טריפה משלמיה ר' יהו
20 לעיל (דף כו ע"ג) ומשי רבי יוחנן בר"מ ס"ל דאמר
21 שחויטה שניקא ראייה לאבילתה היאיל הנשקטה
22 כההלקחה שמה שחויטה. ולישני ליה כגון כן
23 פקוטה. כשנמצא מביעי אמר ופקטא לאחד
24 שחויטה והוציאהו דאיתא למאן דמכשר ליה
25 בלא שחויטה כפי' בהנה המקשה תחילין דף ע"ג
26 דר"ש שוירי אמר אפילו הוא כן חמש ענים
27 וחורר בשדה שחויטה אמר מטרותיה: כ"ט
28 בשחיתות תחילין דהון שחויטה את בהקומא ומצא
29 קדש כן טי' חו' כו' ולישני ליה כגון שעמד בדין.
30 פקטא לבן ואמר נגבב ותשבע ובאו עדים שנגבב
31 הוא עצמו והיביהו ביד ואמר צא נן לו קרן
32 וכפל ואחכ כשהוא אבילו (חורר ותשבע עליו)
33 המשלם כפל אשבעה קמייקא ופטור מטביה
34 כדרכא כו: בשותף שפוחה. שחויטה שנגבב וטבוח
35 האחד שלא מדעת חבירו אמרין בפרק מרובה
36 (לעיל ד' ע"ג) שפטור דמי' הו' דחמישה בקר אמר
37 דתקנא ולא חמישה חוצאי בקר והקא לא קרינא
38 וטבחו כולו בחוביא דעל החצי של חבירו ויהו
39 טובח ומכר אותו הגבגב דפטור אכל לדעת חבירו
40 משלמין שניהם דשלחו והוא אמריןן תחת
41 לכותב את השליטה על כל אבדיה. וגו' וישלם
42 שנים: אין נתנת קטן כלום. דכתיב איש פרט
43 לקטן דאין נשבעין על טענת נתניתו ואין באין
44 ליה דבקע על ידו והקא כפי' מתיב אין לו אלא
45 בשנתנו כשהוא קטן והביע כשהוא קטן. דאיתא
46 למימר דהיא איש אשתאקא קאי ודיק' בן יתן מי
47 שהוא עבשיו איש בשעת טענה פרט נתניתו מי
48 שהוא עדיין קטן אכל אי תר' עבשיו איש לא
49 ממעט ליה: נתנו כשהוא קטן והביע כשהוא
50 גדול מנין. דפטור: ת"ל יבא דבר שניהם.
51 איתקש נתנה ותקנה בדין להדיד דבמרייהו

בעין איש: תהי נמי באבדיה. דליקא נתינה דמי טענה להשבע ולהתחייב כפל וכל תבעי כשהוא גדול ליחייבה לתאריך שבועה וכפי"א אע"ג נתניתו ליכא: באבילו. בעל הבית לפקדון
בעד שהתפיק קטן דלא ידרי פקדון לו לתורת טענה משלם אכל אבדיה מבי מטא ליהא דתא איתויה ליה שיהי' ש' לה בעלים בני טענתא: הכי' נמי דישלם. דמשהתקלו קטן ועקשה
בר טענה נתתיב: הו' לבא עמו ואפי' נדענו ג' ונתינה לא תאז: דאמר קרא כי בן הוא. היינו הורה במקצת ובפרשת טוען טענת גבגב בתיב:

בבא קמא. הגולל עצים – פרק תשיעי דף קז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
קפא רש"י

עירוב פְּרִשׁוּת. פסוק שהוא מפרשה אחרת נעזר בו שאינו מקומו דהאי כי הוא זה
 באם כסף חלוקה יהיה ליה למתקניה דהתם קאי דאילו כחך פרשטא דפקדון בלא הודאָה
 במקצת מחייב ומאי שְׁמָא טְלוּהוּ. דעקרין לקרא מדוכתיה ומתקמן ליה עלה כְּרִדְקָה
 דְּאָמַר רַבְהִי. אין אדם מעין פניו בפינו זה שנושה לו טובה הלפק חזקא דכפר הכל פטור
 משבועה דאף לא קאָטמַן כְּהַדְיָא לא יהיה מצי'
 למפרי' ליה והיא מודעה מקניה בבבליה בעי'
 למפריה והא דלא כפריה משום דאין אדם
 מעיה אבל פקדון. דהאין כאן טובה מעיה ועיני.
 הלפק אפי' כפר בבבליה רמזא רחמנא שבועה
 עליה

עירוב פְּרִשׁוּת כְּתוּב כַּאֲן וְכִי פְּתִיב כִּי הוּא זֶה

אמלוקה הוא דכתיב ומאי שְׁמָא טְלוּהוּ כְּרִדְקָה דְּאָמַר
 רַבְהִי מַפְּנֵי מַה אָמְרָה תוֹרָהּ מוֹרָהּ בְּמַקְצֵת הַמַּעֲנֶה
 יִשְׁבַּע חֻקָּה אִין אֲדָם מַעֲזֵי מַפְּנֵי בַעַל חוּבוֹ

ותאי בבבלי בעי דנכפריה ותאי דלא כפריה משום

דאין אדם מעין פניו ובבבלי בעי לולוי ליה ותאי דכפר ליה במקצת סבר אי מודיעא

ליה בבבליה הפעל לי בבבליה אישחמטא לי מיהא השתא אדהוי לי וזוי ופרענא הלפק

רמא רחמנא שבועה עליוהי כפי חיובי לולוי ליה בבבליה וגיבי מלוקה הוא דאיכא למימר

הכי אבל גבי פקדון מעזי ומעזי תני רמי בר חמא איכא רחמנא שבועה

צריכין

עירוב פְּרִשׁוּת כתוב כאן וכי כתיב כי הוא זה אמלוקה הוא דכתיב. פי' בכתב דפקוס זה
 דכי הוא זה מפרשה אחרת בדבאם כסף חלוקה את עמי דתהי ליה למשכב דאתיה
 קאי דאי כחך פרשטא דפקדון בלא הודאָה במקצת נמי מחייב ושעמא דערקנין ליה מדוכתא
 כדמסיק וממ' מלוקה כדכרה דאין אדם מעזי פניו לבין כופר הכל פטור אבל פקדון שלא עשה
 לו טובה מעזי ומעזי הלפק אפי' כופר הכל חייב
 וקשה דברש שנתרין דתהי רח' ג' (ושם למשכב דאתיה
 לגמרי עירוב פְּרִשׁוּת כתוב כאן באו לא עקרין ליה
 למימר פקדון לעגן שלשה מומחין ומיהו ליה
 דלחוד לעגן מודה מקצת דאיכא טעמא
 עקרין ליה מפקדון לגמרי אבל לעגן שלשה
 מומחין וליכא טעמא קאי אתריוודה אבל קשה
 דכפרק השואל (כ"מ דף ע"ג) גבי תהי דמוק'
 מתניחין דהתם כישש עסק שבועה ביניהם ומוק'
 בישא בתרמי וסיפא בתלת משמע דלא מחייב
 שבועה אלמא אי ש' כ"ח אדקמודה דהתם רבי
 חיאי בר יוסף ומקאמי רמי ביה בלרמי בר אמט
 אלמא דלא מחייב רבי חיאי בר יוסף כלא
 וכן הך אמלוקה לא עקר לגמרי פי' (ושם)

מפקדון ועוד דבכמה משניות משמע דלא מחייב בפקדון אלא במודה מקצת כי הידיא דשבעות (דף טז) דסלע הליתיה עליו ושתים היה שוה וכו' והיא דמטריה ביה עשרה לטרין (שם)
 (והיא דעשה גפנות טענות מסתרי לך (שם דף ט"ב) ובתיקון (גיסר דף א) (ושם) גבי שני ביסין קשירים מצאתי ליה המחייבין מודה מדרש ומיטרין כופר לכל אע"ג כלא עשה לו שום טובה
 וכפרק שני דכתובות (דף ר"ח) (ושם) ובשבעות הדיינים (שבעות דף ט"ב) פטרין מנה לאבין כד' ויחבאליהו פריס במגו דאי בעי כופר הכל משום דבבנו מעזי ולפרושי הקנטרס אורכה כופר
 הכל ל' לחזיבי תהם קום פ'ק' דב"מ דף ר"ה) בשמעמא דהלפק גבי סלעין דטרין ומפרש ר"ת דהי' כפי כתיב כי הוא זה אמלוקה נמי הוא דכתיב דבעגן הודאָה כדרי שבועה דכפריה והכי
 נמי בעגן הודאָה כדרי שבועה דגאנסו אבל כפריה לא בעגן כדהיא דגאנסו ובאותו עגן דקאי כי הוא זה אמלוקה קאי נמי באפקדון וכי הוי' דמלוקה מחייב אשמי פרות לחוד תרא דהודאָה
 ותי' דכפריה מחייב נמי באפקדון אשמי פרות ודא' הודאָה ודא' דגאנסו רבי חיאי בר אבא רבמי בר רמא אבי שלש פרות תרא' הודאָה ותי' דכפריה ותי' דגאנסו רבי חיאי זה
 אפקדון דקאי כתיב ולא אמלוקה וקא דבענא כפריה הודאָה מבלוקה טעמא כמה מעני' ילפונן מפקדון אע"ג א' ולעגן שלשה מומחין לא ילפונן מלוקה מפקדון מסכתתן (דף ט"ז) (ושם)
 למאן דקאי ליה עירוב פְּרִשׁוּת לעגן מודה מקצת מסתבר למילפ' ספי הוא דהי' דבפקדון מחייב בכפריה הודאָה ר'ס' כלא גאנסו אבל גאנסו כלא כי הוא זה לא מחייב דכפי משמע
 ליה פשיטה תרמי לאצריכו כי הוא זה כדרי' גאנסו ולא גאנסו כדרי' כי הוא זה ככל פטור לכ'ע' בכל חוקים אפילו בכפריה שכיבול לזעיני דהתובת אחיא כי הוא זה ותי' דקאי
 ולא כופר הכל ותי' דקאמרי מ"ש מלוקה מפרש ר"ת מאי טעמא דמלוקה פירוש ומאין טעמא דמודעה מקצת חייב ולא מהיקן במגו דאי בעי כפר הכל והי' כי הוא דסוף כל הנשבעין
 (שבעות דף ט"ז) גבי נשבעין שלא שבעה דקאמר מאי שניא דהי' ויפרושי מאי טעמא דהי' ומה שכתוב בספריים גבי מלוקה הוא דאיכא למימר תבי' אבל בפקדון מעזי ומעזי לא גריס ליה
 רבינו חם ובספריים ישנים ליקא ותי' דאמר בסוף התמורה את הכית (דף ע"ג) גבי דהפקדן אצל תבירו בשער אילו אמר גאנסו לאו שבועה בעי דמשמע דגאנסו לחוד כלא הודאָה כלל
 מחייב שבועה אור"ת דהיאן שבועה דרפנן שנתקנה קודם שבועת היסתי כי הודאָה ותי' דכפרק אצל תבירו בשער אילו אמר גאנסו לאו שבועה בעי דמשמע דגאנסו לחוד כלא הודאָה כלל
 מדרקנן ותי' דתנן בפרק השואל (כ"מ דף ע"ג) זה אמר שאלוה וזה אמר שבועה ופרי' ישיבע ופרי' בגמרא ואמאי מה ששענו לא הודאָה לו ודך פירכא ליקא אליכא דרב נתקן דמוקאמי תהם
 מתני' אליכא כישש עסק שבועה ביניהם ותי' בתרמי וסיפא בתלת או רישא בתלת וסיפא בארבע שני כאן מה ששענו הודאָה לו אלא ליה חזקא ורב' הודאָה פרי' דליכא אלא דך
 דשאלה ושבירות ומעני' ופי' גלגול כרדיקה מהתהי' הואיתו שבועה נמי מדרקנן דמדאורייתא לא מחייב כון דאין כון הודאָה ומיהו כון לפי' ר' יוסף קשת מתא דאמרין פ' כל
 הנשבעין (שבעות דף ט"ז) (ושם) דאם שכרו בלא עדים מתוך שיבול לומר לא שכרתיך מעולם יבול לומר שכרתיך ונתתי לך שכרך ופרי' אלא שבועת שומרים דחייב רחמנא דהכי משבחת
 לה מתוך שיבול לומר לזה"ם יבול לומר גאנסו והשתא לפרושי ר"ת אדייא קאי אי אהדיא הודאָה קאי או אמר לא היי' דברים מעולם א' היה כופר הכל ואין זה מגו דאליכ' לפרושי'
 אבל מודה מקצת דילפטר במגו דאי בעי כופר הכל ותי' אהדיא דגאנסו קאי כי קאמר נמי להר"ם מחייב שבועה כון דאיכא כפריה הודאָה ולפי' הקנטרס נמי דליכא הודאָה כי אמר
 אהדיא דגאנסו נמי לזה"ם כי בעי שבועה דהיא מחייב שבועה בפקדון אפופר הכל אי תהי' אמרינן דלרבי יוחנן ולרבי בר חמא לא מחייב אפקדון אפריה הודאָה כלא גאנסו והי' ניחא
 דפרי' לה תהם אבל לא יתכן כלל דע"כ בלי כפריה הודאָה לחוד מחייב אפילו אפקדון כדמוכח במשנות טובא כדהיא דסלע הליתיה ומגור'ה ועשר' ופגיס ואע"ג דמוקאמינן מחייבין
 דהשואל בכמה פרות אינו ולא מחיי' מחייב' תדור ולא מסתבר לאומי' להי' וכן בעל הילוף וילפונן מפקדון גבי סלעים דגריס דשבעות גבי סלע הליתיה ונראה קרי' דמקשר
 כי כתיב כי הוא זה אמלוקה הוא דכתיב והכי בפקדון נמי לא מוקאמינן ליה אלא בעגן דכפריה דשיכא מבלוקה דתיני' בכפריה ותי' דתני' אע"ג טענת גאנסו לא והכי קאמר מאי שניא עירוב' השיכא
 מבלוקה משענת גאנסו מסיכא כדרי' נמי מלוקה הוא דאיכא למימר' הכי כלומר משענה השיכא מבלוקה כון כפריה הודאָה ואין מעזי פניו לכופר במידי דידע בה כדריה' אבל בפקדון
 כלומר טענה השיכא בפקדון כון גאנסו לדי' דע' ביה כדריה' מעזי ומעזי ומחייב בלא הודאָה דאם כופר הכל היה פטור כמקצת נמי יפטור במגו דאי בעי כפר הכל ומיהו טענות כפריה
 אפילו במקום שיבול להעני' פטור דגזירת הכתוב היא והשתא נראה הידיא דכל הנשבעין דקאמר מתוך שיבול לומר להר"ם יבול לומר גאנסו אע"ג דאין זה מגו לגמרי דהיא חשבוה הדין
 ותאי לא חשבו דבתי' ד'ע' ובתי' לא ידע' מלך מקום מודעה ליה למנו דלעיל דהתואו נמי לאו מגו הוא דניחא אלא ספי' לכתיב טפי' שכרתיך ונתתי לך שכרך ותי' דחשבו טענה משום שרד
 בפועליו ולא כמשקר במידי מנאי דניחא לא שכרתיך מעולם דליכא למיתלי' כטורד בפועליו והדיא דחה (כ"ב דף לו) גבי תדור עזי דאבלי חושלי' כגהרדא יחבול לטעון עד גדי'
 ודעיהם מגו שיבול לומר ליתסין תן כד' ותי' ותי' שדור זה של אבין היה ולקחתי ממנו דאפילו טענו כגון שתי' של אביו אלא שאין לו עדים מהיקן לומר לקחתי
 מגו שיבול לומר לא היה של אבין מעולם אע"ג דבתי' ד'ע' ובתי' לא ידע' לאו ידע' למידי דכפריה דלכפור ותי' אילו מעזי פניו במידי דידע' ביה כדריה' ונתנה ותי' תהם לא מיידי דכפריה
 ניגוד מיהו והדיא ויהואל קשה דפרישו דמשמע ר' חיאי בר יוסף נמי בעי דקאי כדרי' גאנסו ומיז' רישא בתרמי וסיפא בתלת אלא אם לא נאמר סתיגא דהתם לא בר אבא
 ותי' בר חיאי בר יוסף וא"ת למאן דקע' שלש פרות לסיפריה במגו דאי בעי אמר גאנסו אהדיא דכפריה וי' ל' כגון והדיא דכפריה קפון וי' א' דלסיפריה במגו דאי בעי מודה בה והאדיא
 דשען דמתה עשירי' וכפור ובאדך גאנסו והשתא היל' כדהיא מודה בה דהלך ופטור משבועה לאו פירכא היא דאם הלך הוא א"ת ל' כופר הכל ואין מעזי א' נמי כגון והדיא
 דקריקא קפן בעשי' ואין ורעה הלוודת בה ואין לקשתיה ותי' דאין נאמן במגו דאי בעי אמר להר"ם נמי אהדיא דגאנסו דכריש' כל הנשבעים (שבעות דף ט"ז) קשני' לה דאפקדו ליה בשעת'
חוקה אין אדם מעזי. הכל מפורש בבבא מקמומה:

עך שישלח בו די. והא דקאני ליעל לפרקן והעדים מעידים אורו שנגבו משלם תשלומי כפל היינו ששלח בו די.

הואיל

די קאי די בעלים בשבועה באשונה. ואגו שדורה שלשקר נשבע אין חיוב מן הדין לישבע פניה עשה שנגב כמו שדורה ומוען אלא נאמן שלא בשבועה לומר שנגב

במו די בעי אמר באמת בשבעתי והיה פטור והא קמא אציג שמושב מפי כ"ד כגון שקטנו בפני אחר שלא היה יודעים שנשבע כבר קודם והשביעה עתה פטור כגון שכן הדין לא היה לו לישבע ושלח בו די פטור. והא דאמר ליעל והעדים מעידים אורו שאכלו משלם תשלומי כפל צל כגון שאכלו לאחר שבועה ונראה ודוקא קאמר ושלח הדינית והכתוב הוא כדקאמר לא אם שלח האה שלח פטור אבל כופר בשבועה אציג דאמר בר ששה ליעל הכופר בפקדון נעשה עליו גזל כגון שלח מתיא מחיב דהא דקאמר נעשה גזל היינו להתחייב באונסין: והלא שלש שבועות משבעין אותו. ורבי' כולדו דאי נעבע שלא פשעתי אבתי חיישון שקרא ברשותו הוא ובאתה נעבע והשבעתי שבועה ברשותו איבא למיחש שקרא שלח בה די ומתחייב אציג שלא פשעתי וקרא ברשותי: מ"ו לאו שלא שלחתי בו. ה"י דמי לאותובי לכיבי דתיא כ"ר ויסק לדיקא טאי לאו ושלחו שליחתי דהוא רלא פשעתי ולשמי ואלו קאמא דאין ברשותי:

מה שבועה שלא פשעתי בה כי מגליא מילתא דפשע בה פטור. והא מתיא דרשון טוען טענת גנב מדרבתי אם לא יוצא הנגב אלא הוא עצמו גנבו וזה פושע מלא לא גנבו: ג"ו טענת גנב וזה וטען טענת אבד. ואיכא לא מיצ למימר דאם כן לא מתייבב כפל בדאמר ליעל שכבר יצא די בעלים בשבועה ראשונה ותיבי פירושו וזה וטען טענת אבד ואומר מה שנשבעתי שנגב לא כי אבד אלא הנהי לישבע שאבד אבל אין לפרש שאמר אחר שבועה אבד שאבי לא דמי למפטר נפשיה באבד כ"ר שהיא ברשותו בשעה שנשבע ודאחיה שעה שנשבע לשקר מתייבב באונסין ולא מתייבב אחר שבועה חומש ואשם ואלא הויא אפירת ממון אלא כשבועת ביטוי בעלמא:

ובא

בה די שבועה שאינה ברשותי מאי לאו שבועה שלא שלחתי בה די דומיא דשבועה שאינה ברשותי מה שבועה שאינה ברשותי כי מגליא מילתא דאיתיה ברשותיה חייב אף שבועה שלא שלחתי בה די כי מגליא מילתא דשלח בה די חייב אמר ליה לא שבועה שלא שלחתי בה די דומיא דשלא פשעתי בה מה שבועה שלא פשעתי בה כי מגליא מילתא דפשע בה פטור מפכל אף שבועה שלא שלחתי בה די כי מגליא מילתא דשלח בה די פטור מפכל כפי רמי בר הונא ממון המחייבו כפל פוטרו מן החומש או דלמא שבועה המחייבתו כפל פוטרתו כי החומש היכי דמי כגון ששען טענת גנב ונשבע וזה וטען טענת אבד ונשבע

צ"כ"ו כפירה במקצת וחודא במקצת. והואיל שבועה כפירה שבועה ואם נשבע אבד כפירה וחודא אין שבועתו של ש"ח כלום ולא מחייבתו כפל דרךמי בר הקאן פליגי ארבי דתיא בר יוסף. פרישה ראשונה נאמרה בשי"ח ושהיה שמוגר שקבר. ופליגא ר"מ רבי יהודה ליעל (דף קז) אמי חייב כה. די. קודם שבועה כגון פשעשה שה

צ"כ"ו כפירה במקצת וחודא במקצת ואלו הן שומר חנם והשואל נישא שכר והשוכר אמר רבא מאי מעמיא דרמי בר המא שומר חנם בהדיא פתיב ביה כי הוא זה שומר שכר יליף נתינה נתינה משומר חנם שואל וכי ישאל וי"ו מוסרף על ענין ראשון שוכר אי ל"ד משומר שכר היינו שומר שכר אי ל"ד משומר חנם היינו שומר חנם וא"ר חייא בר יוסף תמוען טענת גנב בפקדון אינו חייב עד שישלח בו די מאי מעמיא ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו במקלפת רעהו מפלל דאי שלח בה די מתייבב במימא דשלח בה די עסקינן אמר לר' חייא בר אבא חכי א"ר יוחנן בעומדת על אבוסה שנו א"ל וירא לר' חייא בר אבא דיקא בעומדת על אבוסה קאמר אבל שלח בה די קנה ושבועה לא מהניא ביה כלום או דלמא אפי' עומדת על אבוסה קאמר א"ל זו לא שמעתי ביצא בה שמעתי דא"ר אסי א"ר יוחנן תמוען טענת אבד ונשבע וזה וטען טענת גנב ונשבע וכאז עדים פטור מ"ט לאו משום דקנה בשבועה ראשונה א"ל לא הואיל ויצא די בעלים בשבועה ראשונה איחמר נמי א"ר אבין א"ר אילמא א"ר יוחנן תמוען טענת אבדיה בפקדון ונשבע וזה וטען טענת גנבה ונשבע וכאז עדים פטור הואיל ויצא די בעלים בשבועה ראשונה אמר בר פטור תמוען טענת גנב בפקדון כיון ששלח בו די פטור מאי מעמיא הכי קאמר רחמנא ונקרב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח ידו וגו' הא שלח ידו פטור אמר ליה רב נחמן והלא שלש שבועות משבעין אורו שבועה שלא פשעתי בה שבועה שלא שלחתי

בה די שבועה שאינה ברשותי מאי לאו שבועה שלא שלחתי בה די דומיא דשבועה שאינה ברשותי מה שבועה שאינה ברשותי כי מגליא מילתא דאיתיה ברשותיה חייב אף שבועה שלא שלחתי בה די כי מגליא מילתא דשלח בה די חייב אמר ליה לא שבועה שלא שלחתי בה די דומיא דשלא פשעתי בה מה שבועה שלא פשעתי בה כי מגליא מילתא דפשע בה פטור מפכל אף שבועה שלא שלחתי בה די כי מגליא מילתא דשלח בה די פטור מפכל כפי רמי בר הונא ממון המחייבו כפל פוטרו מן החומש או דלמא שבועה המחייבתו כפל פוטרתו כי החומש היכי דמי כגון ששען טענת גנב ונשבע וזה וטען טענת אבד ונשבע

וכא

צ"כ"ו כפירה במקצת וחודא במקצת. והואיל שבועה כפירה שבועה ואם נשבע אבד כפירה וחודא אין שבועתו של ש"ח כלום ולא מחייבתו כפל דרךמי בר הקאן פליגי ארבי דתיא בר יוסף. פרישה ראשונה נאמרה בשי"ח ושהיה שמוגר שקבר. ופליגא ר"מ רבי יהודה ליעל (דף קז) אמי חייב כה. די. קודם שבועה כגון פשעשה שה מלאכה: ד"ג דאמר קרא ונתקב בעל הבית אל האלהים אם לא שלח לימיקא. והא דתיב בתריה אשר ירשעו אלהים וזו: בשלח בה די שקינן. והנאיא רשע בכך שנשבע לשקר שהיה שלח בה די: בעומדת על אבוסה. שלא שלח בה די שנו דתיב בפלי אבל שלח בה די. קודם שבועה קנאה בתורת גזילה ושומר חנם אינו נעשה גנב אלא טענת גנב וזה קודם ששען טענת גנב קנאה ונקמה ליה ברשותיה שאם מתיא ישלמנה ואשתבב דכי כפר דידיה קא כפר: אי דלמא אפילו עומדת על אבוסה קאמי. וכל שקב כי שלח בה די דבתיב קאי קרא כדאמר ר' חייא בר יוסף: תמוען טענת אבדיה ונשבע. ג"ו וחודא פטור. מן הכפלי: מ"ט לאו משום דקנה בשבועה ראשונה. להתחייב באונסין כדריב ששה דאמר ליעל הכופר בפקדון נעשה עליו גזל אפי' בלא שבועה ודיבא דאשתבב כל שקב ידוע מודה אילמא כ"ר יוחנן קמח ליה ברשותיה די כפר דידיה קא כפר ולא מתייבב ליה כפל דהא השולח בה די כ"ר דפשיטא לן בפי המפקיד (כ"מ ט"ז) דקנה ליה ברשותיה וזו לא מתייבב עליה כפל. לא. והם לאו משום דקנה ליה ברשותיה הוא אלא הואיל ויצא עדים וזה ידי בעלים בשבועה ראשונה שמתבי די ראשון נסתלק מדים ושבועה אחרונה זו לאו שבועת דתייבב הוא לתייבב כפל דייקון דנשבע בתחילה שוב לא היה מודיב שבועה לבעלים: כיון ששלח בת די. קודם שבועה ח"כ אם לא שלח ונקרב בעל הבית וקמא לן בדמופקוד (שם) דתיא ונקרב לשבועה הוא וכתיב בתריה ושלם שנים אם נמצא רשעי' הא שלח די פטור. וכל הדין הזה: שלש שבועות משבעין. את שומר חנם האומר נגנבה שבועה שלא פשעתי. בשמיטתו כשבגנבה דאי פשע בה חייב דבתיב על כל דבר פשע: שבועה שלא שלחתי בה די. ליתנות בה קודם לכן דאם שלח בה די קמה ליה ברשותיה דנעשה גזלן עליה ומתייבב באונסין וכ"ש בגניבה ואבדיה: כי מגליא מילתא דאיתיה ברשותיה. והוא גנב עליה מתייבב כפל דהיינו טוען טענת גנב. אף שבועה שלא שלחתי בה די. כי מתייבב ששון נמי חייב כפל משום שבועה שאין ברשותו: כי מגליא מילתא דפשע בה די. ונגנבה פטור מפכל. דהא אינו גנב עליה: אף שבועה דשלח בת די כי מגליא מילתא דשלח בה די פטור מפכל. אפילו עניין הוא אצלה: גנב רמי בר הונא. דיקמא לן בפרק מרובה (ליעל דף ס"ה) ממון שאין משתלם בראש דיקאבא כפל בתיבה חובל שמוען טענת גנב וזה וטען טענת אבד ונשבע

וכא

ק. נמי תנין לא אם משקא עדים חודא משלם תשלומי כפל ואשם ואלו משלם לא מאן פטר ליה מחומשא ממונא או שבועה: ותיבי דמי. כלומר למאי נ"מ כגון ששען טענת גנב כ"ר

רבי עקיבא אומר:

[דף נ"ט ע"ב]

לעולם הן המש. וכן לדורות. תמן תנינן: הפולטת שכבת זרע ביום השלישי מהורה; דברי רבי אלעזר בן עזריה. רבי ישמעאל אומר: פעמים שהן ארבע עונות, פעמים שהן המש, פעמים שהן שש, רבי עקיבא אומר: לעולם הן המש. אם יצאת מקצת עונה הראשונה – משלימין לה מקצת עונה ששית.

הא רבי ישמעאל עבד יום עונה ולילה עונה. רבי עקיבא עבד יום עונה ולילה עונה. מה ביניהון? עונות שלמות ביניהון. רבי ישמעאל עבד מקצת עונה ככלה. ותני בן על דרבי עקיבא, לפיכך אם נכנסה מקצת עונה ראשונה – משלימין לה מקצת עונה ששית.

תני רבי אלעזר בן עזריה אומר: יום ולילה עונה ומקצת עונה ככלה. ותני בן על דרבי אלעזר בן עזריה פעמים יש שם יום וכל שהוא מהורה. שני ימים וחסר כל שהוא והיא טמאה. (יום וכל שהוא והיא מהורה שני ימים וחסר כל שהוא והיא טמאה.) יום וכל שהוא והיא מהורה, היך עבידא? שמשה את ביתה ערב שבת קודם לשקיעת החמה ופלטתה במוצאי שבת לאחר שקיעת החמה, הרי יש פאן יום וכל שהוא והיא מהורה. שני ימים וחסר כל שהוא והיא טמאה, היך עבידא? שמשה את ביתה ערב שבת לאחר שקיעת החמה ופלטתה באחד בשבת קודם לשקיעת החמה, הרי יש פאן שני ימים חסר כל שהוא והיא טמאה.

אמר רבי יוחנן: מדברי כולם טבולי יום קבלו ישראל את התורה. הדיא דאת אמר בנשים. אכל באנשים כבר טהרו. מה טעמא? (שמות יט) וקדשתם היום ומחר וכבסו שמלותם.

אמר רבי יוחנן: זו דברי רבי אלעזר בן עזריה ורבי ישמעאל ורבי עקיבא. אכל דברי חכמים עד שלשה ימים. מפן והילף היא נסרחת. ואתנייא בההיא דאמר רבי זעירא בשם רבי יוחנן: (ויקרא טו) זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת זרע. מה תורת הזב – עד שלשה ימים. אף תורת שכבת זרע – עד שלשה ימים.

אנן תנינן מרחיצין את הקטן. תני דבית רב: מרחיצין את המילה. רבי אבהו בשם רבי יוחנן: הלכה כמי שהוא אומר מרחיצין את הקטן. אמר רבי יוסה:

[דף ס' ע"א]

על פורחך את אמר מרחיצין את הקטן. תני שמואל: לעולם אין מונעין לא שמון ולא המין מעל גבי מכה בשבת. אמר רבי יוסה: כל שעה הוה רבי זעירא רבי אומר לי תני מתניתך, ולא עוד אלא שמולפין המים על גבי מכה בשבת. אם אומר שמרחיצין את המילה, מה בין מכתו של גדול

למכתו של קמון.

רבי אבהו בשם רבי אלעזר: הלכה כרבי אלעזר בן עזריה. רבי אבון בשם רבי אבהו: טעמיה דרבי אלעזר בן עזריה (בראשית לד) ויהי ביום השלישי בהיותם בואבים. בהיותו בואב אין כתיב כאן, אלא בהיותם בואבים בשעה שכל איברייהם בואבים עליהם.

רבי יעקב בר אהא אמר רבי אלעזר ורבי יוחנן מפקדין להייתא, כל שיקויין דאתון עבדין בחולא, עבדין בשבתא. לכן צריכה אפילו ביום השלישי שחל להיות בשבת.

שמואל אמר: מפני הסכנה. רבי יוסה בעי: אם מפני סכנה מחמין לו חמין. רבי יוסי בי רבי בון בשם רבנן דתמון: מחמין לו חמין בשבת. ותני כן מחמם הוא אדם לונטיות ונותנה על גבי מכה בשבת. לא יפול אדם ערבה מלאה חמין ויתננה על גבי מעיו בשבת. רבי יהושע בן לוי אמר: לית כאן אלא מותר.

בראשונה היו קושרין אותו בחלונותיהם, ויש מהן שהיה מלבין ויש מהן שהיה מאדים. והיה מתביישין אלו מאלו. חזרו להיות קושרים אותו בפתחו של היכל. ויש שנים שהיה מלבין ויש שנים שהיה מאדים. חזרו וקשרו אותו בפלע.

כתיב (ישעיהו א) לבו נא ונוכחה יאמר ה' וגו'. תני רבי אליעזר אומר (שם) אם יהיו חטאיכם בשנים וגו'. בשנים שביין שמים לארץ - בשלג ילבינו, יותר מכן - בצמר יהיו.

רבי יהושע אומר: אם יהיו חטאיכם בשנים בשני אבות - בשלג ילבינו, יותר מכן - בצמר יהיו.

אמר רבי יודן בר פוי: אם יהיו חטאיכם בשנים בשלג ילבינו - בראשון. ואם יאדימו בתולע בצמר יהיו - בשני.

ורבנן אמרי: אם יהיו חטאיך של אדם כפי שניו - בשלג ילבינו, יותר מכן - בצמר יהיו. אמר רבי יודן ענתררייא: בשעה שעונות קלין - בשלג ילבינו. בשעה שהן כבדין - בצמר יהיו:

הלכה ד' מתני' מנזן לסיכה שהיא בשתיה ביום הכפורים? אף על פי שאין ראיה לדבר וזכר לדבר, שנאמר (תהלים קט) ותבא במים בקרבו וכשמן בעצמותיו:

[דף ס' ע"ב]

גמרא פהדא דתני: בשבת, בין סיכה שהיא של תענוג בין סיכה שאינה של תענוג - מתר. ביום הכפורים, בין סיכה שהיא של תענוג בין סיכה שאינה של תענוג - אסור. בתשעה באב ובתענית צבור, סיכה שהיא של תענוג - אסור. שאינה של תענוג - מתר.

תני: שוות סיכה לשתייה לאסור ולתשלומוין, אכל לא לענש. ביום הכפורים לאסור אכל לא לענש. והא תני: (ויקרא כב) **ולא יחללו להביא את הקדש ואת השותה**. אמר רבי יוחנן: לית כאן סדי. אמר רבי אבא מרי: אם אומר את לית כאן סדי. לית כאן שותה דלא בן דבר שהוא בא משני לווין מצטרף.

מנין שהוא מחזור בעשה. רבי אלעזר בשם רבי סימי (דברים כו) **לא נתתי ממנו למת**. מה אנו קיימין? אם להביא לו ארון ותכריכין, לחי הוא אסור לא כל שבין למת! אי זה דבר שהוא מתר לחי ואסור למת? הוי אומר זה סיכה:

הלכה ה' מתני' המוציא עצים – כדי לכשל ביצה קלה. תכלין כדי לתבל ביצה קלה. ומצטרפין זה עם זה. קליפי אגוזים קליפי רמונים אסמים ופואה – כדי לצבע בהן בגד קטן בשבכה. מי רגלים נתר ובורית קימוניא ואשגן – כדי לכבס בהן בגד קטן בשבכה. רבי יהודה אומר: כדי להעביר על הכתם:

גמרא וקשיא פמון ומלח מצטרפין. רבי אילא בשם רבי אלעזר: בכיניו מתיקה שנו.

תמן תנינן: שעור המלכן והמנפס והצובע והמוזה. והכא את אמר הכן! תמן בצובע, ברם הכא במוציא לצבע.

נתר. נטרון. בורית. ביריתה קימון קליא. אשגן. רבי יוסי בי רבי בון אמר אצרות רוח:

הלכה ו' מתני' פלפלת – כל שהוא, ועטרן – כל שהוא, מיני בשמים ומיני מתכות – כל שהן. מעפר המזבח, מאבני המזבח, ממקס ספרים, ממקס מטפחותיהן – כל שהן, מפני שמצניעין אותן לגנוזן. רבי יהודה אומר: אף המוציא ממשמשי עבו"ם – כל שהוא, שנאמר (דברים יא) **ולא ידבק בידך מאומה מן החרם**:

[דף ס"א ע"א]

גמרא תני: אף ריח רע – כל שהוא. אמר רבי אילא: אף רבי שמעון מודה בה. מודי רבי שמעון באסורי הנזיה:

הלכה ז' מתני' המוציא קפת הרזקלין אף על פי שיש בה מינין הרבה – אינו חייב אלא הפאת אחת. זרעוני גנה – פחות מפגרוגרת. רבי יהודה בן בתירא אומר: המשה. זרע קשוואין – שנים. זרע דילועין – שנים. זרע פול מצרי – שנים.

חגב חי – כל שהוא. מת – כגרוגרת. צפרת פרמים, בין חיה בין מתה – כל שהוא מפני שמצניעין אותו לרפואה. רבי יהודה אומר: אף המוציא חגב חי טמא – כל שהוא, מפני שמצניעין אותו לקטן לשחק בו:

גמרא וְקָשְׂיָא אִילוּ הוֹצִיא וְהוֹצִיא בְּהֶעֱלַם אַחַת כְּלוּם הוּא חַיִּיב אֲלָא אַחַת. לְמִי נִצְרְכָה לְרַבִּי אֲלִיעֶזֶר, שְׁלֵא תֵאמֵר מִינִים הִרְבָּה יַעֲשֵׂוּ בְּהַעֲלִימוֹת הִרְבָּה וַיְהִי חַיִּיב עַל כָּל אַחַת וְאַחַת. לְפֻּם כֵּן צָרִיךְ מִימָר אֵינִי חַיִּיב אֲלָא אַחַת:

וְרַעוּנִי גִּנְה פַּחוֹת מִבְּגָרוֹנְגֵרְתָּ. רַבִּי יְהוּדָה בְּן בְּתִירָא אָמַר: חֲמִשָּׁה. מַה טַּעֲמָא דְרַבִּי יְהוּדָה בְּן בְּתִירָא? שֶׁכֵּן דָּרְכָן לְהוֹרַע בְּעָרוּגָה:

זָרַע קִשׁוּאֵין שָׁנִים זָרַע דִּילִיעוּין שָׁנִים זָרַע פּוּל מִצְרֵי שָׁנִים. תַּנְי: חֲטִיִּים מְדִיוֹת – שְׁתֵּימִים. רַבִּי שְׁמוּאֵל בְּשֵׁם רַבִּי זְעִירָא: חֲטִיִּין עַל יְדֵי שְׁהֵן חֲבִיבוֹת עָשׂוּ אוֹתָן כְּשֹׁאֵר זָרַעוּנִי גִּנְה שְׁאִינֵן נֶאֱכָלִין: חֲנֹב הִי כָּל שֶׁהוּא מֵת בְּגָרוֹנְגֵרְתָּ. הִדָּא דְאַתְּ אָמַר בְּפִתְחוֹר, אֲכָל בְּטָמָא – בְּכֹלָא פִּי הַכֶּלֶב.

צִיפּוֹרְתַּ כְּרַמִּים בֵּין תִּיהָ בֵּין מִתָּה כָּל שֶׁהוּא, שְׁמִצְנִיעוּן אוֹתָהּ לְרַפּוּאָה. אָמַר רַבִּי אֲהָא: שֶׁכֵּן אִשָּׁה סְטִיפָה מוֹשֶׁבֶת מִמְנָה וְהִיא מוֹתְרַפָּאָה. תַּמּוֹן אֲמַרְיִין: מֵאֵן דְּבָעֵי נִפְרוּשׁ מִן דְּרַךְ הָאָרְצִין אֲכִיל פְּלִגְנָא וְשִׁבִּיק פְּלִגְנָא, שָׁל שְׁמַאל אָסוּר, וְשָׁל יְמִין מִתֵּר. אֲבָד כָּל שֶׁהוּא חָסֵר כָּל שֶׁהוּא – אֵין לוֹ תַּקְנָה עוֹלָמִית. כִּיצַד הוּא עוֹשָׂה. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן יִתְבֹּ לָהּ גּוֹ צְלוּחִית דְּכִבְשׁ: רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אַף הַמוֹצִיא חֲנֹב הִי טָמֵא כָּל שֶׁהוּא.

[דף ס"א ע"ב]

הָא טְהוֹר בֵּין חִי בֵּין מֵת בְּגָרוֹנְגֵרְתָּ. רַבִּי יְהוּדָה בְּדַעְתֵּיהּ. דְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אוֹכְלִין טְהוֹרִין – אֵין מִשְׁחַקִּין בְּהוֹן. וְהָא פְּתִיב (א"י ב' ע) **הַתְּשַׁחֵק בּוֹ כְּצַפּוֹר**. לֹא הוֹתֵר מִן כָּלֵל אֲסוּר הוּא. וְהָא פְּתִיב כְּצַפּוֹר. אָמַר רַבִּי מַתְנִיָּה: מִכִּינֵן שֶׁהִיא מוֹחֲסֶרֶת שְׁחִיטָה בְּטָמֵאָה הִיא:

הַדְרִין עֲלֵיהּ פְּרָק רַבִּי עֲמִיבָא

פְּרָק עֲשִׂיָּדִי

הַלְכָה א' מַתְנִי' חֲמִצְנִיעַ זָרַע לְדַגְמָא וְלְרַפּוּאָה וְהוֹצִיאָו בְּשַׁבָּת – חַיִּיב עָלָיו בְּכָל שֶׁהוּא. וְכָל אֲדָם אֵין חַיִּיבִין עָלָיו אֲלָא בְּשַׁעוּרוֹ. חֹזֵר וְהִכְנִיסוֹ – אֵינִי חַיִּיב אֲלָא בְּשַׁעוּרוֹ:

גמרא רַבִּי יְרֵמְיָה אָמַר, רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי חֲנִינְה בְּעֵי: מוֹתְנִיתִין דְּרַבִּי יְהוּדָה, דְּרַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אוּמָן בְּאוּמָנְתוֹ – חַיִּיב. אֲתָא רַבִּי יוֹדָה בְּן פְּוִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי חֲנִינְא: דְּרַבִּי יְהוּדָה הִיא. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינְה לֹא אַתָּה אֲלָא לְדַגְמָא שְׂכָבֵר נִתְפִּים חֲלוּקָתָה. אֲכָל לְזָרַע וְלְרַפּוּאָה אֲפִילוּ כָּל שֶׁהוּא חַיִּיב.

הַצְנִיעוּן זֶה וְהוֹצִיאָו זֶה פְּטוּר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּן אֲלֵעָזָר מְחַיֵּב. מַה אֲנִן קְוִימִין? אִם בְּשֶׁהוֹצִיאָהוּ מִדַּעַת

הראשון – דברי הכל חייב. אלא פאן אנון קיימין בכתם. ורבנן אמרי תזקה מדעת השני הוציא. רבי שמעון בן אלעזר אומר תזקה מדעת הראשון הוציא:

[דף ס"ב ע"א]

הלכה ב' מתני' המוציא אוכלין ונתנו על האסקפה, בין שחזר והוציאם, בין שהוציאם אחר – פטור, מפני שלא עשה מלאכתו בבת אחת.

רפה שהיא מלאה פרות ונתונה על האסקפה החיצונה אף על פי שרוב הפרות מבחוץ – פטור עד שיוציא את כל הקפה:

גמרא תזקה אמר: בקפה של קשואין ושל דילועין היא מתניתין, שמקצת האכל מבפנים ומקצתו מבחוץ. אכל בקפה שהיא מלאה פרות, כיון שהוציא מפנה כגרוגרת – חייב.

אמרי: מלתיה דרבי יוחנן פליגא! דאמר רבי היא בשם רבי יוחנן: סרוד שמקצתו בפנים ומקצתו מבחוץ, נטל מכן ונתן לכאן – פטור. אם עקרו עד שיעקר בלו באחת. אמר רבי מנא קומי רבי יוסה: תפתר בפרוץ. אמר ליה והא תנינן קפה. אית לך מימר קפה פרוצה. מיי בדון? אין לך מוטלטל ברשות הרבים ונגעשה פרמלית אלא אדם בלבד.

תזקה אמר: הוציא חבילה מרשות היחיד לרשות הרבים, עד שלא הניחה ברשות הרבים היה ראשה למעלה מעשרה, הואיל ואין בולה ניהה ברשות הרבים – פטור.

אמר רבי שמואל בר רב יצחק: הוציא קורה מרשות היחיד לרשות הרבים, עד שלא הניחה ברשות הרבים נכנס ראשה לרשות היחיד אחרת, הואיל ואין בולה ניהה ברשות הרבים – פטור.

אמר רבי יוחנן: אכן שהיא נתונה ברשות הרבים גבוהה עשרה ורחבה ארבעה, המשתמש מתוכה לרשות הרבים ומרשות הרבים לתוכה – חייב.

שמואל אמר: רפה שהיא מלאה פרות ונתונה ברשות הרבים גבוהה עשרה ורחבה ארבעה, המשתמש מתוכה לרשות הרבים או מרשות הרבים לתוכה – פטור. מה פליג? פאן בשתפכה על צדה. וכאן בשלא תפכה על צדה.

[דף ס"ב ע"ב]

רבי בון בר יהודה בעי: עקר אכן ברשות הרבים גבוהה עשרה ורחבה ארבעה מה את עבד לה? במשתמש מתוכה לרשות הרבים, ומרשות הרבים לתוכה, ומרשות הרבים לרשות הרבים אחרת.

רבנן דקיסרין אמרי, רבי יוחנן בעי: נתן חמשה על גבי חמשה מה את עבד לון? במשתמש מרשות היחיד לכרמלית, מפרמלית לרשות היחיד, מרשות היחיד לרשות היחיד אחרת:

הלכה ג' מתני' המוציא בין בימינו בין בשמאלו, בתוך חיקו, או על כתפיו – תניב שפן משא בני קהת.

לאחר ידו, ברגלו, ובפיו, במרפקו, באזנו, ובשערו, ובאפנדתו ופיה למטה, בין אפנדתו לחלוקו, ובחפת חלוקו, במונעלו ובסנדלו – פטור שלא הוציא בדרך המוציאין:

גמרא רבי יוסה בעי: מעתה הוציא בגרונרת על כתפו תניב והז משא בני קהת.

ובתיב (בפסד ד) ופקדת אלעזר בן אהרן הכהן שמן המאור וקטרת הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה. שמן המאור בימינו. וקטרת הסמים בשמאלו. ומנחת התמיד של יום תלויה בזרועו. שמן המשחה איכן היה נתון? רבי אבון בשם רבי אלעזר: כמין צלוהית קטנה היה לו באפנדתו.

אין תאמר שהיה קטן, אומר רבי יהושע בן לוי: בתיב (בפסד ג) ונשיא נשיאי הלוי אלעזר בן אהרן דוד דוכנים היה. רבי יהודה בי רבי אמר: מרבל היה. תני רבי יהיה: ולמה נקרא שמו מרבל? שהיה מר על הכל, אלא שאין גדלה בפלטיין של מלך. אומר רבי לוי: בתיב (בפסד ו) ולבש הכהן מדו בד והרים את הדשן, אלא שאין גדלה בפלטיין של מלך:

הלכה ד' מתני' המתפון להוציא לפננו ובא לו להקריי – פטור. להקריי ובא לו לפננו – תניב.

באמת, האשה החונרת בסינר בין מלפניה בין מלאחריה – תניבת, שפן ראוי להיות חונר. רבי יהודה אומר: אף במקבלי פיתקין בן:

[דף ס"ג ע"א]

גמרא תפון תנינן: רבי ישמעאל השזורי ורבי שמעון אומר: לא נחלקו על דבר שהוא בשם אחד – שהוא תניב. על מה נחלקו? על דבר שהוא משם שני שמות, שרבי אליעזר מחייב הטאת, ורבי יהושע פטר.

רבי אילא בשם רבי אלעזר: כמאן דאמר בשני שמות נחלקו. ברם כמאן דאמר בשם אחד נחלקו וכאן שני שמות הן והוא פטור. להקריי ובא לו לפננו תניב כמאן דאמר בשם אחד נחלקו. ברם כמאן דאמר בשני שמות וכאן בשם אחד הוא והוא תניב.

רבי אילא בשם רבי אלעזר: תניין אינון מאן דאמר תפון תניב אף הכא תניב. מאן דאמר תפון פטור אוף הכא פטור:

באמת. אומר רבי אליעזר כל מקום שישנו "באמת" – הלכה למשה מסיני:

הלכה ה' מתני' המוציא כפר ברשות הרבים – תניב. הוציאיהו שנים – פטורין. לא יכול אחד להוציא והוציאיהו שנים – תניבין. ורבי שמעון פטר. המוציא אוכלין פחות ממשעור בכלי – פטור

אף על הפלי, שהפלי מפלה לו.

את החי במטה – פטור אף על המטה, שהמיטה מפלה לו. את המת במטה – חייב. וכן פזית מן המת, וכזית מן הנבלה וכעדשה מן השרץ – חייבין, ורבי שמעון פוטר:

[דף ס"ג ע"ב]

גמרא בעשותה. היחיד שעשה – חייב. שנים שלשה שעשו – פטורין. רבי יושע דרומיא אומר קומי רבי יסא בשם רבי אחא: קני גירדי, רבי פומר. רבי אלעזר בי רבי שמעון מחיב. אמר לו רבי כד שמעתי מאביך. אמר לו: שמשתי את אבא עומדות מה שלא שמשתן ושיבות. ורבי תלמידיה דרבי שמעון בר יוחאי דהוי, לא תלמידיה דרבי יעקב בר קודשי תוה? אלא כד אמר ליה: שמשתי את אבא עומדות מה שלא שמשתי את רבך ושיבות.

כשהיה רבי אלעזר בי רבי שמעון נכנס לבית תוועד היו פניו של רבי מקדירות, אמר ליה אביו ויאות זה ארי בן ארי אבל אתה ארי בן שועל. מן דמך רבי אלעזר שלח רבי תבע באיתתיה. אמרה ליה פלי שנשתמש בו קדש ושתמש בו חול.

אמר רבי שמואל בר רב יצחק: הדיא דאת אמר בצריכין לְכִילִין כגון אילין תותייא. אכל אם אינן צריכין לְכִילִין חייב אף על הפלי:

את החי במטה פטור אף על המטה. דחיא טעין גרמיה. את המת במטה חייב. דברי הכל. לא בן תני אף ריח רע כל שהוא. ואמר רבי אילא אף רבי שמעון מודה בה. ומודה רבי שמעון באפורי הנחיה. אמר רבי יודן: תפתר במת עבום ושאינן בו ריח רע והוציא:

[דף ס"ד ע"א]

לכלבו.

תני: חצי זית מן המת וחצי זית מן הנבילה ופחות מפעדשה מן השרץ – חייב. ורבי שמעון פוטר. מה טעמא דרבי שמעון? כבר נתמעטה הטמאה. מה טעמו דרבנן בההיא דרבי יודן? תפתר במת עבום ושאינן בו ריח רע והוציא לכלבו:

הלכה ו' מתני' הנוטל צפרניו זו בזו, או בשניו. וכן שערו, וכן שפמו, וכן זגנו. וכן הגודלת, וכן הכוזלת, וכן הפוקסת, רבי אלעזר מחיב חטאת, וחכמים אומרים משום שבות.

התולש מעציץ נקיב – חייב, ושאינו נקיב – פטור. ורבי שמעון פוטר בזה ובזה:

גמרא רבי אבהו בשם רבי יוסי בי רבי חנינא: מה פליגין? בשנטלן הוא. אכל אם נטלן אחר מאוסין הו; דברי חכמים. רבי אחא רבי נהום בשם רב: לעולם אינו חייב עד שיטלנו בקרקסל.

רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה: הגודלת חייבת משום בונה. ואתיא פה היא דאמר רבי יוחנן בשם רבי: בניה באתרין צווחין לקלעיתא בנייתא. אמר רבי זעירא לא מסתברא דלא משום אריג. מחלפא שיטתיה דרבי זעירא! דתמן אמר רבי זעירא, רבי היא בשם רבי יוחנן: הקולע שלש נימין באדם – חייב משום אריג. אמר רבי זעירא: לא טווי אריג הוא, והכא הוא אמר הכין! כאן במרבה וכאן בממועט.

הדא דאת אמר באדם, אבל בבמה טהור. פהדא דתני: העושה פסיקא לילבב לישפר, להדיק בה את המרצופין, לתלותה בצואר בהמה טהור. הדא דאת אמר בפשוטין.

דף ס"ד ע"ב

אבל במקופליו בין באדם בין בבמה – טמא.

הכוחלת חייבת משום פותחת. הפוקת חייבת משום צוכעה.

יצחק בר אוריין אמר: מה פליגי? בשלא תלש בנגד הנקב. אבל אם תלש מנגד הנקב – אף רבי שמעון מודה. רבי ירמיה בעי: הוה פלו בארץ ונקב הוץ לארץ, אשפחת אמר מה דצריכא לרבי ירמיה פשיטא ליצחק בן אוריין.

אילין אינו, והא אית לה הורניין. עציין נקוב מקדש בכרם, ושאינו נקוב אינו מקדש בכרם. עציין נקוב אינו מכשיר את הזרעים, ושאינו נקוב מכשיר את הזרעים. התולש מעציין נקוב חייב ומשאינו נקוב פטור.

רבי יוסה אמר לה סתם. רבי חנניה מטי בה בשם רבי שמואל בר רב יצחק: התורה ריבת במהרת זרעים. מאי טעמא? (ירמיה יא) וכי יפול מנבלתם על כל זרע זרוע אשר זרע וגו':

הדרן עלך פירק המצניע

פירק אחד עשר

הלכה א' מתני' הוזרק מרשות היחיד לרשות הרבים, או מרשות הרבים לרשות היחיד – חייב. מרשות היחיד לרשות היחיד ורשות הרבים באמצע – רבי עקיבה מחייב וחכמים פוטרין:

גמרא זריקה תולדת הוצאה היא, ולא שנייא, בין על דעתיה, בין על דעתהון דרבנן, והוא שנתה מרשות הרבים לרשות היחיד. על דעתיה דרבי – אפילו לא נחה. על דעתהון דרבנן – והוא שנתה.

דאמר רבי בא בר חייא בשם רב: לא חייב רבי אלא על ידי רשות היחיד מקורה.

[דף ס"ה ע"א]

מִלְתִּיהָ דְרַבִּי יוֹחָנָן אָמַר אֶפִּילוּ אֵינָהּ מִקּוּרָה. דְּאָמַר רַבִּי אִימִי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: וְהוּא שְׁתַּרְדַּד לְאֹיִר מְחִיצוֹת. רַבִּי אִימִי בְּעַא קוּמִי רַבִּי יוֹחָנָן: מִתְּנִיתָא דְרַבִּי, דְרַבִּי עֶבֶד אֹיִר מְחִיצוֹת כְּמִמְשָׁן. אָמַר לִיה: דְּבָרֵי הַבַּל הֵיא, הֲכָא בְּגִיטִין. וְיִתִּיבִינָהּ, רַבִּי אֹמֵר מִקּוּרָה, וְאֵת אֲמַרְתָּ אֵינִי מִקּוּרָה.

מַה בֵּין גִּיטִין מַה בֵּין שַׁבָּת? אָמַר רַבִּי אִילָא: בְּשַׁבָּת כְּתִיב (שְׁמוֹת ט) **לֹא תַעֲשֶׂה כָּל מְלָאכָה**, וְנַעֲשִׂיתָ הִיא מֵאֲלֵיהָ. בְּרַם הֲכָא הַתּוֹרָה אֲמַרָה (דְּבָרִים כד) **וְנָתַן בְּיָדָהּ בְּרִשׁוּתָהּ**.

שְׁמוּאֵל אָמַר: לֹא שָׁנִי אֶלָּא לְמַטָּה מִעֲשָׂרָה, הָא לְמַעְלָה מִעֲשָׂרָה – אָסוּר. מִלְתִּיהָ דְרַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר אֶפִּילוּ לְמַעְלָה מִעֲשָׂרָה – מִתָּר. דְּאָמַר רַבִּי אִילָא בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר: מַעְגָּלוֹת לְמַד רַבִּי עֲקִיבָא. וְעַגְלוֹת לָאוּ לְמַעְלָה מִעֲשָׂרָה אֵינִין! אֵית תַּנְי תַּנִּי: בִּיצַד. אֵית דְּלֵא תַנִּי: בִּיצַד. עַל דְּעִתִּיהָ דְרַבִּי אֶלְעָזָר אֵית בָּאן בִּיצַד. עַל דְּעִתִּיהָ דְשְׁמוּאֵל לֵית בָּאן בִּיצַד.

רַבִּי יִצְחָק בִּי רַבִּי אֶלְעָזָר שְׂאֵל: זֶרֶק מְרִשׁוֹת הִיחִיד לְרִשׁוֹת הֶרְבִּים וְנִזְכָּר עַד שְׁהוּא בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּים. עַל דְּעִתִּיהָ דְרַבִּי עֲקִיבָה יַעֲשֶׂה כְּמִי שֶׁנֶּחֱהָ בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּים וְיֵהָא חַיִּיב שְׁתִּיב. אָמַר רַבִּי חוּנָּה: לֹא חַיִּיב רַבִּי עֲקִיבָה אֶלָּא עַל יְדֵי רִשׁוֹת הִיחִיד הַשְּׁנִינָה.

רַבִּי אֶבְהוּ אֹמֵר בְּשֵׁם רַבִּי אֶלְעָזָר בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: הִיָּה עוֹמֵד בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּים וְזֶרֶק לְמַעְלָה מִעֲשָׂרָה. רוֹאִין שְׂאֵם תַּפּוּל אִם נָחָה בְּתוֹף אַרְבַּע אַמּוֹת – פְּטוּר, וְאִם לֹא – חַיִּיב. וְהַתַּנִּי שְׁמוּאֵל: מְרִשׁוֹת הִיחִיד לְרִשׁוֹת הִיחִיד וְרִשׁוֹת הִיחִיד בְּאֲמָצַע – רוֹאִין שְׂאֵם תַּפּוּל נָחָה בְּתוֹף אַרְבַּע אַמּוֹת – פְּטוּר, וְאִם לֹא – חַיִּיב. תַּמָּן אֵת אָמַר: אִין רִשׁוֹת הֶרְבִּים מְצַמְרַפְתָּ, וְהָכָא אֵת אָמַר רִשׁוֹת הֶרְבִּים מְצַמְרַפְתָּ! אָמַר רַבִּי חוּנָּה: תַּמָּן שְׂאֵם תַּפּוּל קַרְקַע שְׁתַּחֲתִיָּה – רִשׁוֹת הִיחִיד. בְּרַם הֲכָא שְׂאֵם תַּפּוּל קַרְקַע שְׁתַּחֲתִיָּה – רִשׁוֹת הֶרְבִּים.

תַּנִּי בְּשֵׁם רַבִּי יוֹדָה: זֶרֶק אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּים חַיִּיב. רַבִּי יוֹדָה עֶבֶד אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּים.

[דף ס"ה ע"ב]

מְלָאכָה בְּפְנֵי עֲצָמָה. עַל דְּעִתִּיהָ דְרַבִּי יוֹדָה אַרְבָּעִים מְלָאכּוֹת אֵינִין. וְנִיתַנְיִין! לֹא אֵתִינָן מִתְּנִיתִין אֶלָּא מִלִּין דְּכָל עֲמָא מוֹדוּי בְּהוּן.

רַבִּי זְעִירָא רַבִּי יֵאשִׁיָּה בְּשֵׁם רַבִּי יוֹחָנָן: מִתּוֹפְרֵי רִיעוּת לְמַד רַבִּי יְהוּדָה, שְׁהִי תוֹפְרֵי הִירִיעוּת מְזַרְקִין אֵת הַמְּחַטִּין אֵלָּו לְאֵלוּ. וְלָאוּ בְּרַמְלִית הִיָּה? אָמַר רַבִּי חִינְנָא: מִן תַּצֵּד הִיָּו מְזַרְקִין:

הַלְכָה ב' מִתַּנִּי בִּיצַד שְׁנֵי גְזוּמְרָאוֹת זֹו כְּנָגֵד זֹו בְּרִשׁוֹת הֶרְבִּים? הַמּוֹשִׁיט וְהַזּוֹרֵק מִזֹּו לִזֹּו – פְּטוּר. הִיָּו שְׁנֵינְהוּן בְּדִימִי אַחַת, הַמּוֹשִׁיט – חַיִּיב, וְהַזּוֹרֵק – פְּטוּר. שְׂכָדָה הִיָּתָה עֲבוֹדַת הַלְוִיִּים שְׁתֵּי עַגְלוֹת זֹו

אחר זו ברשות הרבים, מושיטין את הקרשין מוז לזו, אבל לא זורקין.

חלית הבור והסלע שהן גבוהין עשרה ורחבין ארבעה, הנוטל מהן והנותן על גבן – תיב, פחות מכן – פטור:

גמרא רב אמר: לית פאן פטור אלא מתר. על דעתיה דרב למעלה מעשרה מתר. על דעתיה דשמואל למעלה מעשרה אסור.

רבי אילא בשם רבי שמעון בן לקיש: והוא שתהא רשות הרבים מקפתו מכל צד. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן: אפילו מרות אחת מן אילין עגולות. ועגולות לאו למעלה מעשרה אינן.

רבי אחא בשם רבי מישא בלבד על ידי שנים. בכל אתר את אמר שנים שעשו פטורין, והכא את אמר שנים שעשו תיבין! שנייא היא, שפד היתה עבודת הלויים באהל מועד. מה היתה עבודת הלויים באהל מועד. שתי עגולות זו אחר זו ברשות הרבים מושיטין את הקרשים מוז לזו, אבל לא זורקין. תני בר קפרא: שלא לנהוג בקרשים בזיון.

אמר רבי יוחנן: העומד והחלל מצטרפין בארבעה. והוא שיהא העומד רבה על החלל. רבי זעירא בעי: עד שיהא עומד שפאן ועומד שפאן רבה. אמר רבי יוסה: פשיטא לרבי זעירא שאין עומד מצד אחד מצטרף. פשיטא ליה שאין עומד מצד אחד רבה.

[דף ס"ו ע"א]

לא צורכה דלא אפילו עומד השני:

חליות הבור והסלע שהן גבוהין עשרה ורחבין ארבעה. מה אנו קיימין? אם בגבוהין עשרה ורחבין ארבעה רשות בפני עצמה היא. גבוהין עשרה ואין רחבין ארבעה, הדיא היא דאמר רב הסדא בשם איסי: קנה נעוץ ברשות הרבים גבוה עשרה טפחים – מתר לכאן ומתר לכאן, בלבד שלא יחליף.

אלא בן אנו קיימין בשאינו לא רחבים ארבעה ולא גבוהין עשרה.

ולא בן אמר תייה בריה דרב: כל המעכב דריסה ברשות הרבים – נקרא פרמלית. אמר רבי יודן: מה דאמר תייה בריה דרב באמצע. אבל מן הצד רשות הרבים מכטלתה.

אמר רבי יוחנן: לית פאן פטור אלא מתר. תמן תנינן: המפים מורסא בשבת אם לעשות לה פה – תיב, אם להוציא ממנה הליחה – פטור. אמר רבי יוחנן: לית פאן פטור אלא מתר.

תמן תנינן: הצד נחש בשבת, אם במתעסק שלא ישכנו – פטור. אם לרפואה – תיב. אמר רבי יוחנן: לית פאן פטור אלא מתר. תמן תנינן: ועל לפסים ארזניות שהן טהורות באהל חמת וטמאות

במשא תוב. אמר רבי ועירא: ויאות, אם לצורך, הדיא דתנינן: אם לרפואה – תיב. הוי, לית בן פטור אלא מתר:

הלכה ג' מתני' הוזק ארבע אמות בכתל, למעלה מעשרה טפחים – הוזק באויר. למטה מעשרה טפחים – הוזק בארץ. והוזק בארץ ארבע אמות – תיב. זרק לתוך ארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות – פטור. חוץ לארבע אמות ונתגלגל לתוך ארבע אמות – תיב:

גמרא מתניתין בשאין שם חור. אבל אם יש שם חור מהלקת רבי מאיר וחקמים. על דעתיה דרבי מאיר בין שיש בו ארבע על ארבע ובין שאין בו ארבע על ארבע – את רואה את הכתל

[דף ס"ו ע"ב]

בגמזום. על דעתון דרבנן אם יש בו ארבע על ארבע את רואה את הכתל בגמזום. ואם לאו אין את רואה את הכתל בגמזום. אלא כסתום.

רב הסדא אמר: במודד לזכמן, ואין סופה לירד. רבי חייה בשם רבי יוחנן: תפתר שהיתה דבלה שמינה והיה נימוחה.

רבי חגי בעא קומי רבי יוסה: לית הדיא אמרה שפוע מדרגה כלמפון. אמר ליה: תפון זרעים נהנין מן המדרגה. ברם הכא דרד בני אדם להיות שפין בה והיא נפלת. אילו אמר כשהיה שם חור והיא נהנית מן החור בשם שהזרעים נהנין מן הערוגה, יאות.

רבי יוסה רבי אבהו בשם רבי יוחנן: כשהיה המקום מונדרן. כהדיא דתנינן: זרק חוץ לארבע אמות ונתגלגל חוץ לארבע אמות – תיב. אתא רבי הוסיא רבי אבהו בשם רבי יוחנן: והיא בשנחה:

הלכה ד' מתני' הוזק בים ארבע אמות – פטור. אם היה רקק מים ורשות הרבים מהלקת בו, הוזק בתוכו ארבע אמות – תיב. וכמה הוא רקק מים? פחות מעשרה טפחים. רקק מים ורשות הרבים מהלקת בו – הוזק בתוכו ארבע אמות תיב:

גמרא לא סוף דבר ארבע אמות בים, אלא אפילו זרק בכל הים – פטור. שכל הים נקרא ברמלית.

ולמה תנינתה תרין זימנין? רבי חנינה בשם רבי פינחס: בשחיו שני רקקים, אחד הרבים מהלכין בו, ואחד אין הרבים מהלכין בו אלא בשחן נדחקין. שלא תאמר הואיל ואין הרבים מהלכין בו אלא בשחן נדחקין, אינו רשות הרבים אלא רשות תיחוד. לפום בן צריך מימר רשות הרבים היא:

הלכה ה' מתני' הוזק מן הים ליבשה, ומן היבשה לים, ומן הים לספינה, ומן הספינה לים, ומן הספינה לחברתה – פטור.

ספינות קשורות זו בזו – מטלטלין מזו לזו. אם אינן קשורין אף על פי שמוקפות – אין מטלטלין

מוֹז לָזוּ:

[דף ס"ז ע"א]

גמרא אָבָא בַר רַב הוּנָא אָמַר: בְּקִשּׁוֹרוֹת בְּגָמִי. רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן אָמַר: וְהֵן שְׁעָרָבוּ.

רַבִּי חֵייה רַבִּי אִימָא תְרִיהוֹן בְּשֵׁם רַבִּי לְעוֹר: חַד אָמַר: בְּשֵׁאִין בִּינִיקוֹן רַחֲב אַרְבַּעַה. וְחוֹרְנָא אָמַר: אֲפִילוּ יֵשׁ בִּינִיקוֹם רַחֲב אַרְבַּעַה. וְלֹא יִדְעִין מֵאֵן אָמַר דָּא וּמֵאֵן אָמַר דָּא. מִן מַה דְאָמַר רַבִּי יוֹסֵה, רַבִּי יַעֲקֹב בַּר זְבִדִי, רַבִּי חֵייה בְּשֵׁם רַבִּי לְעוֹר: אֲפִילוּ אֵינֵן גְּבוּהוֹת עֲשָׂרָה, הָיוּ דוּ אָמַר בְּשֵׁאִין בִּינִיקוֹן רַחֲב אַרְבַּעַה.

הוֹזֵן בְּעֵיי מִימֵר: מֵאֵן דְאָמַר בְּשֵׁאִין בִּינִיקוֹן רַחֲב אַרְבַּעַה, אֲפִילוּ אֵינֵן גְּבוּהוֹת עֲשָׂרָה. מֵאֵן דְאָמַר גְּבוּהוֹת עֲשָׂרָה, אֲפִילוּ יֵשׁ בִּינִיקוֹן רַחֲב אַרְבַּעַה. אָמַר רַבִּי חֲנַנְיָה בְּרִיה דְרַבִּי הִילֵל: וְהוּא שְׂיָהָא כָּל אִוִיר בְּרַמְלִית בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה.

סְפִינָה שְׂבִימִים גְּבוּהָ עֲשָׂרָה טַפָּחִים – אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיִם וְלֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִם הָיְתָה עֲמוּקָה מִן הַמַּיִם עֲשָׂרָה טַפָּחִים וְאֵינָה גְּבוּהָ מִן הַמַּיִם עֲשָׂרָה טַפָּחִים – מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיִם, אֲבָל לֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. רַבִּי אֲבָהוּ אָמַר, רַבִּי יוֹחָנָן בְּעֵיי: וְלָמָּה מִתּוֹכָהּ לַיִם מִתֵּר? מִפְּנֵי שְׂאֵינָה גְּבוּהָ עֲשָׂרָה. אֵין בִּינֵי, אֲפִילוּ מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ! וְלָמָּה מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ אָמַר. מִפְּנֵי שְׂהִיא עֲמוּקָה עֲשָׂרָה. אֵין בִּינֵי אֲפִילוּ מִתּוֹכָהּ לַיִם! אָמַר רַבִּי אֲבוּן: וְלָמָּה מִתּוֹכָהּ לַיִם מִתֵּר? מִפְּנֵי סְבָנָה.

סְלַע שְׂבִימִים גְּבוּהָ עֲשָׂרָה טַפָּחִים – אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיִם וְלֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. פְּחוֹת מִכֵּן – מִתֵּר. מַה בֵּין סְלַע וּמַה בֵּין סְפִינָה? סְפִינָה – עוֹלָה וְיוֹרְדָתָה. סְלַע – בְּמִקּוּמָהּ הִיא.

וְלֹא בְּרַמְלִית הִיא?! כְּלוּם הוּא מִתֵּר לְטַלְטֵל בְּכַרְמְלִית אֲלֵא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. אָמַר רַבִּי אֵילָא: עַל רִישָׁהּ, סְלַע שְׂבִימִים גְּבוּהָ עֲשָׂרָה טַפָּחִים אֵין מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיִם וְלֹא מִן הַיָּם לְתוֹכָהּ. יוֹתֵר מִכֵּן נַעֲשִׂית בְּמַחֲצֵה שְׂהוּקָהּ וְרַעִים שְׂאֵין מִתֵּר לְטַלְטֵל בָּהּ אֲלֵא בְּאַרְבַּע אַמּוֹת. פְּחוֹת מִכֵּן מְטַלְטְלִין מִתּוֹכָהּ לַיִם וּמִן הַיָּם לְתוֹכָהּ, וּמְטַלְטְלִין בָּהּ עַד בֵּית סְאֵתִים.

רַבִּי בּוֹן בַּר חֵייה בְּעֵיי: מַעֲתָה שְׂתֵי בְּרַמְלִיּוֹת סְמוּכוֹת זוּ לְזוּ מְטַלְטְלִין מוֹז לָזוּ. אָמַר רַבִּי חֲנַנְיָה בְּרִיה דְרַבִּי הִילֵל: מִכֵּיּוֹן שְׂהֵימִים מְקִיפָה מְכַל צַד כְּמֵי שְׂכֵלָה בְּרַמְלִית אַחַת.

רַב הַמְּנוּנָא אָמַר: נָסֵר שְׂהוּא חוּיָן לְסְפִינָה וְאֵין בּוּ רַחֲב אַרְבַּע – מִתֵּר לִישֵׁב בּוּ וְלַעֲשׂוֹת צָרְכֵי בְּשַׁבָּת. אָמַר רַבִּי מְנָא:

[דף ס"ז ע"ב]

אֵילוּ אָמַר תַּבָּהּ פְּחוֹתָהּ, יֵאוּת.

מִסְכַּת כְּתוּבוֹת פָּרָק רֵאשׁוֹן

א מִפְּנֵי מַה אָמְרוּ: 'בְּתוּלָה נִשְׂאָת לַיּוֹם הִרְבִּיעִי?' שְׁאֵם הִיָּה לוֹ טַעֲנַת בְּתוּלִים, הִיָּה מְשָׁכִים לְבֵית דִּין. אִם כֵּן, הַנְּשֹׂא בְּאֶחָד בַּשְּׁבֻטָּה? אֲלֵא כַּדִּי שִׂיתַקֵּן צָרְכָיו כָּל יָמוֹת הַשְּׁבֻטָּה, הַתְּקִינּוּ שִׂיחָא נוֹשֵׂא אוֹתָהּ בְּרִבְעִי, וּמִסְכָּנָה וְהִילֵךְ, נִהְגוּ הָעָם לִכְנוֹס בְּשְׁלִישִׁי, וְלֹא מִחוּ בְיָדָם חֻכְמִים. רְצָה לִכְנוֹס בְּשֵׁנִי – אֵין שׁוּמְעִין לוֹ, אִם מִפְּנֵי הָאֲנָס – מִתְּרֵי. וּמִפְּרִישִׁין אֶת הַחֲתָן מִן הַפְּלָה לַיְלִי שְׁבֻטָּה תַּחֲלָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה חֲבוּרָה. מִפְּנֵי מַה אָמְרוּ: 'אֲלֵמְנָה נִשְׂאָת בְּחַמִּישִׁי?' שְׁאֵם נוֹשֵׂא אוֹתָהּ בְּאֶחָד מִכָּל יָמוֹת הַשְּׁבֻטָּה – מִנִּיחָה וְהוֹלֵךְ לְמִלְאֲכָתָהּ. הַתְּקִינּוּ שִׂיחָא נוֹשֵׂא אוֹתָהּ בְּחַמִּישִׁי, שִׂיחָא בְּטַל שְׁלֹשָׁה יָמִים: חַמִּישִׁי, וְעָרַב שְׁבֻטָּה וְשְׁבֻטָּה – שְׁלֹשָׁה יָמִי בְּטַלָּה, נִמְצָא שְׂמִיחַ עִמָּה שְׁלֹשָׁה יָמִים.

ב. גְּדוּל הַבָּא עַל הַקְּטָנָה, וְקָטָן שְׁבָא עַל הַגְּדוּלָּה, וּמִפְּתַ עֵץ – כְּתַבְתָּהּ מֵאֲתִים. מִשׁוּם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן אֲגָרָא אָמְרוּ: אֵיזוֹ קְטָנָה וְאֵיזוֹ קָטָן? קָטָן פְּחוֹת מִכֵּן תִּשְׁעַ שְׁנַיִם יוֹם אֶחָד, קְטָנָה פְּחוֹתָהּ מִבֵּית שְׁלֹשׁ שְׁנַיִם יוֹם אֶחָד. הַרוּצָה לַעֲשׂוֹת כְּדָרְךָ שֶׁהַכֹּהֲנִים עוֹשִׂים, כְּגוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל לִכְהֵן, וּבֵית כַּהֵן לְיִשְׂרָאֵל – עוֹשִׂין. הַנוֹשֵׂא וְנוֹתֵן בְּכַהוּנָה, וְהַנּוֹתֵן בָּהּ תַּקְנָה שֶׁהַתְּקִינּוּ בֵּית דִּין, בֵּית יִשְׂרָאֵל לִכְהֵן בֵּית כַּהֵן לְיִשְׂרָאֵל – נוֹתֵן אַרְבַּע מֵאוֹת זָוֹ.

ג. פִּקְח שֶׁנִּשְׂאָ חֲרֻשָּׁת, אוֹ שׁוּטָה – כְּתַבְתָּן מֵאֲתִים, מִפְּנֵי שֶׁרוּצָה לְהַחֲזִיק לָהֶם אֶת הַנִּכְסִים. חֲרֻשׁ וְשׁוּטָה שֶׁנִּשְׂאוּ פְּקוּחוֹת, אֵף עַל פִּי שְׁחֹזֵר חֲרֻשׁ וְנִתְפַּקַּח, שׁוּטָה וְנִשְׁתַּפַּח – אֵין לָהֶם כְּתַבָּה. רְצוּ לָקִים – נוֹתְנִין כְּתַבָּה מְנָה. עוֹבֵד כּוֹכְבִים וְעוֹבֵד הַבָּא עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל פִּי שְׁחֹזֵר הַעוֹבֵד כּוֹכְבִים וְנִתְגַּיֵר, הַעֲבֵד וְנִשְׁתַּחֲרַר – אֵין לָהֶן כְּתַבָּה. רְצוּ לָקִים – נוֹתְנִין כְּתַבָּה מְנָה. יִשְׂרָאֵל הַבָּא עַל הַשְּׁפָחָה וְעַל בֵּית עוֹבֵד כּוֹכְבִים, אֵף עַל פִּי שְׁחֹזֵר הַשְּׁפָחָה וְנִשְׁתַּחֲרַרָהּ, בֵּית עוֹבְדֵי

כּוֹכְבִים וְנִתְגַּיֵרָה – אֵין לָהֶם כְּתַבָּה. רְצָה לָקִים – נוֹתֵן כְּתַבָּה מְנָה.

ד. בּוֹגֵרֵת וְאֵילוֹנִית – כְּתַבְתָּן מֵאֲתִים. נִשְׂאָת בְּחֻזְקָה שֶׁהִיא כְּשֶׁרָה, וְנִמְצָאָת אֵילוֹנִית – אֵין לָהּ כְּתַבָּה. רְצָה לָקִים – נוֹתֵן כְּתַבָּה מְנָה.

ה. הַבָּא עַל הַחֲרֻשָּׁת, וְעַל הַשׁוּטָה, וְעַל הַבּוֹגֵרֵת, וּמִפְּתַ עֵץ – אֵין לָהֶן טַעֲנַת בְּתוּלִין. סוּמָא וְאֵילוֹנִית – יֵשׁ לָהֶן טַעֲנַת בְּתוּלִין. סוּמָכּוּס אָמַר מִשׁוּם רַבִּי מְאִיר: סוּמָא – אֵין לָהּ טַעֲנַת בְּתוּלִין.

ו. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה: בִּיהוּדָה, בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ מִפְּשָׁפְשִׁין אֶת הַחֲתָן וְאֶת הַפְּלָה שְׁלֹשָׁה יָמִים קִדְּם כְּנִיסָתָן לַחֲפָה, וּבְגָלִיל לֹא נִהְגּוּ כֵּן. בִּיהוּדָה, בְּרֵאשׁוֹנָה, הָיוּ מֵיחֲדִים אֶת הַחֲתָן וְאֶת הַפְּלָה שְׁעָה אַחַת קִדְּם לַחֲפָה – כַּדִּי שִׂיחָא לְבוֹ גֵּס בַּהּ. וּבְגָלִיל לֹא נִהְגּוּ כֵּן. בִּיהוּדָה, בְּרֵאשׁוֹנָה, הָיוּ מַעֲמִידִין שְׁנַיִ שׁוֹבְבִינִין, אֶחָד מִשָּׁל בֵּית חֲתָן, וְאֶחָד מִשָּׁל בֵּית פְּלָה. וְאֵף עַל פִּי כֵן לֹא הָיוּ מַעֲמִידִין אֲלֵא לְנִשְׂוֹאִין, וּבְגָלִיל לֹא הָיוּ נוֹהֲגִין כֵּן. בִּיהוּדָה, בְּרֵאשׁוֹנָה, הָיוּ שׁוֹבְבִינִין יִשְׁנִין בְּמִקְוֹם שְׁחָתָן וְכֻלָּה יִשְׁנִין. וּבְגָלִיל לֹא הָיוּ נוֹהֲגִין כֵּן. וְכָל שְׁלֹא נִהְגּוּ מִנְהֵג זֶה – אֵינּוּ יָכוֹל לְטַעֵן טַעֲנַת בְּתוּלִין.

ז. כְּנֶסֶה רֵאשׁוֹן לְשֵׁם נִשְׂוֹאִין, וְיֵשׁ לָהּ עֲדִים שְׁלֹא נִסְתְּרָה, אוֹ אֶפְלוֹ נִסְתְּרָה, וְיֵשׁ לָהּ עֲדִים שְׁלֹא נִתְיַחֲדָה עִמּוֹ כַּדִּי בִּיאָה – אֵין הַשְּׁנַיִ יָכוֹל לְטַעֵן טַעֲנַת בְּתוּלִין. לְפִיכַף, אֵין כְּתַבְתָּהּ אֲלֵא מְנָה. טַעֲנַת בְּתוּלִין כָּל שְׁלֹשִׁים יוֹם; וְדַבְּרֵי רַבִּי מְאִיר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: אִם נִסְתְּרָה מִיָּד, לֹא נִסְתְּרָה אֶפְלוֹ לְאַחַר שְׁלֹשִׁים.

ח. הַמוֹצִיא שֵׁם רַע וְנִמְצָאוּ עֲדָיו זוֹמְמִין – הוּא לּוֹקֵה וְנוֹתֵן אַרְבַּע מֵאוֹת זָוֹ. וְהַזּוֹמְמִין מִקְדִּימִין לְבֵית הַסְּקִילָה. וְאִם הִיָּתָה יְתוּמָה – הוּא לּוֹקֵה וְכַתְּבָתָה קִיּוּמָה. וְנוֹתֵן אַרְבַּע

¹ בּוֹדְקִים.

עדים - שהעדים שאמרו: 'מת פלוני' תנשא אשתו. כתוב בשטר: 'מת פלוני' - לא תנשא אשתו. אם אמרו: מה שכתוב בשטר זה שמענו ושכחנו - תנשא אשתו. כתוב ארם עדותו בשטר ומעיד עליה אפלו לאחר מאה שנים.

ג. יפה כח שטר מכח כסף, ויפה כח כסף מכח שטר, שהשטר גובה מנכסים משעבדים, מה שאין כן בכסף. יפה כח כסף שהכסף פודה את הערכין ואת החרמין ואת ההקדשות ואת מעשר שני, מה שאין כן בשטר. יפה כח שטר וכסף מכח חזקה, וכח חזקה מכח שטר וכסף. יפה כח שטר וכסף, ששטר וכסף קונים עבד עברי, מה שאין כן בחזקה. יפה כח חזקה, שאם מכר עשר שדות, פנין שהחזיק באחד מהם - קונה את כלם. אבל לא נתן לו אלא דמי אחת מהן, או לא כתב לו אלא על אחת מהן - לא קנה אלא אותה שדה בלבד.

ד. מאתים לכתולה ומנה לאלמנה, נזק וחצי נזק, תשלומי כפל תשלומי ארבעה וחמשה - כלן אף על פי שאין כתובין בשטר גובים מנכסים משעבדין.

ה. האשה שאמרה: 'אשת איש אני', וחזרה ואמרה: 'איני אשת איש' - נאמנת, שהפה שאסר הוא הפה שהתיר. אמרה: 'נשפית וטהורה אני, ויש לי עדים שטהורה אני' - אין אומרין נמתין עד שיבואו עדים ויתירוה, אלא מתירין אותה מיד, אם משהותרה באו עדים, ואמרו: נשפית היא - הרי זו לא תנשא, נשפית וטמאה היא, אף על פי שיש לה בנים - תצא. עד אומר: נשפית וטמאה היא, ועד אומר נשפית וטהורה היא. אשה אומרת: נשפית וטמאה היא, ואשה אומרת נשפית וטהורה היא - הרי זו לא תנשא, ואם נשאת - לא תצא.

ו. שתי נשים שנשבו, זאת אומרת: 'אני טמאה וחברתי טהורה', וזאת אומרת: 'אני טמאה וחברתי טהורה' - נאמנת. 'אני

מאות זוו. והזוממין מקדימין לבית הסקילה, לא אמר לעדים שייעידו, אלא שהם באו מאליהן והעידו - הוא אין לוקה ואין נותן ארבע מאות זוו, והזוממין מקדימין לבית הסקילה. וזתה כשהיא נערה, ומשפגרה הוציא עליה שם רע - הוא אין לוקה, ואין נותן ארבע מאות זוו, והיא וזוממין מקדימין לבית הסקילה.

ט. היתה מעברת, ואמרו לה: 'מה טיבו של עבר זה?' - 'מאיש פלוני, כהן הוא!' רבן גמליאל ורבי אליעזר אומרים: נאמנת; שזו עדות שהאשה כשרה לה. רבי יהושע אומר: אינה נאמנת. אמר להם רבי יהושע: אי אתם מודים בשבויה, ויש לה עדים שנשפית, והיא אומרת: 'טהורה אני' שאינה נאמנת? אמרו לו: לא! אם אמרת בשבויה שנשפית לבין העובדי כוכבים, שיש לה עדים, תאמר בזו שאין לה עדים? אמר להם: וכי מה עדות גדולה מזו, שהרי כרסה בין שניה? אמרו לו: מפני שרב כותים פרוצים בעריות. אמר להם: אין אפוטרופוס לעריות. במה דברים אמורים? בעדות אשה בגופה, אבל עדות אשה בכתה - דברי הכל שהולד שתוקי.

מסכת כתבות פרק שני

א. עדים שאמרו: 'מעדין אנחנו בפלוני שהוא בן גרושה או בן חלוצה, עובד כוכבים נתין ומזור' - עד שלא נחקרה עדותן בבית דין, אמרו: 'בדאין אנו' - הרי אלו נאמנין. משנחקרה עדותן בבית דין, אמרו: 'בדאין אנו' - אין נאמנים. זהו כללו של דבר: עדים שהעידו לטמא, לטהר, לרחק ולקרב, לאסור ולהתיר, לפטור ולחייב, עד שלא נחקר עדותן בבית דין אמרו: 'בדאין אנו' - הרי אלו נאמנין, משנחקרה עדותן בבית דין אמרו: 'בדאין אנו' - אין נאמנין.

ב. יפה כח שטר מכח עדים, ויפה כח עדים מכח שטר. יפה כח שטר - שהשטר מוציא אשה מבעלה, מה שאין כן בעדים. יפה כח

מִסְכַּת כְּתוּבוֹת פָּרָק שְׁלִישִׁי

א. שְׁתֵּי חֲזָקוֹת לְכַהֲנָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל – נְשִׂאוֹת כְּפִים וְחִלּוּק גְּרָנוֹת. וּבְסוּרֵיָא וְעַד מְקוּם שְׁשִׁלוּחֵי רֹאשׁ חֲדָשׁ מְגִיעִים – נְשִׂאוֹת כְּפִים אֲבָל לֹא חִלּוּק גְּרָנוֹת. וּבְבָל כְּסוּרֵיָא. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: אִף אֶלְכְּסַנְדְּרֵיָא שֶׁל מִצְרַיִם בְּרֵאשׁוֹנָה, מִפְּנֵי שְׁבִית דִּין קְבוּעַ שָׁם. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אָמַר: כָּשֶׁם שֶׁהִתְרוּמָה חֲזָקָה לְכַהֲנָה בְּחִלּוּק גְּרָנוֹת, כִּךָּ מַעֲשֶׂר רֵאשׁוֹן חֲזָקָה לְלוּיָהּ בְּחִלּוּק גְּרָנוֹת, וְהִמְחִילַק בְּבֵית דִּין – אֵין לוֹ חֲזָקָה לְכַהֲנָה.

ב. הַכֹּל נֶאֱמָנִים לְהַעֲדָה, אֶפְלוּ בְנֵה אֶפְלוּ בַתָּה, חוּץ מִמְּנָה וּמִבְעֻלָּה, שְׂאִין אָדָם מַעֲיֵד עַל יָדֵי עֲצוּמוֹ. אָמַר רַבִּי זְכַרְיָה בֶּן הַקָּצָב: הַמַּעֲוֹן הַזֶּה! לֹא זֶה יָדָה מִתּוֹךְ יָדֵי מַשְׁעָה שְׁנַכְסוּ עוֹבְדֵי כּוֹכָבִים לִירוּשָׁלַיִם וְעַד שְׂיַצְאוּ, וְאִף עַל פִּי כֹן, יִחַד לָהּ בֵּית בְּחֻצְרָה, וּכְשֶׁהִיא יוֹצְאָה – יוֹצְאָה בְּרֵאשׁ בְּנֵיָה, וּכְשֶׁהִיא נִכְנָסֶת – נִכְנָסֶת בְּסוּף בְּנֵיָה, וְהִיתָה נִזְוָת מִנְכָסֶיָה. לֹא נִתְיַחֲדָה עִמּוֹ אֶלָּא עַל פִּי בְנֵיָה.

ג. נֶאֱמָן אָדָם לוֹמַר: 'כִּךָּ אָמַר לִי אַבָּא – מִשְׁפָּחָה זֹאת טְמֵאָה וּמִשְׁפָּחָה זֹאת טְהוֹרָה, שְׂאֶכְלָנוּ בְּקַצְצָה שֶׁל בַּת פְּלוֹנִי לְפְלוֹנִי',

⁴ נוֹהֲגִים הָיוּ, אִם אֶחָד מִן הָאֲחִים נָשָׂא אִשָּׁה שְׂאִינָה הוֹנְגָת לּוֹ, הֵינּוּ שֹׂשֵׁי לָהּ פְּסוּל מִשְׁפָּחָה, בָּאִים בְּנֵי הַמִּשְׁפָּחָה, וּמְכִיבִים חֲבִית מְלֵאָה פְּרוֹת, וְשׁוֹבְרִים אוֹתָהּ בְּאֶמְצַע רַחֲבָה, וְאוֹמְרִים: אַחֲינּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל! אַחֲינּוּ פְּלוֹנִי נָשָׂא אִשָּׁה שְׂאִינָה הוֹנְגָת לּוֹ, וּמִתְיָרָאִים אֲנִי שְׂמוֹא יִתְעַרֵּב זְרַעוֹ בְּזַרְעֵנוּ, בּוֹאוּ וְקַחוּ לָכֶם דְּגָמָא, אוֹת וְסִימָן, וְזָרוּן לְדוֹרוֹת שְׁלֹא יִתְעַרֵּב זְרַעוֹ בְּזַרְעֵנוּ. וּבִירוּשָׁלַיִם קְדוּשִׁין אֵיתָא: 'וְהִתְיַנּוֹקוֹת מְלַקְטִים

טְהוֹרָה וְחִבְרָתִי טְמֵאָה' – אֵינָה נֶאֱמָנָת. 'אֲנִי וְחִבְרָתִי טְמֵאוֹת' – נֶאֱמָנָת עַל עֲצָמָה וְאֵינָה נֶאֱמָנָת עַל חִבְרָתָה. 'אֲנִי וְחִבְרָתִי טְהוֹרוֹת' – נֶאֱמָנָת עַל חִבְרָתָה וְאֵינָה נֶאֱמָנָת עַל עֲצָמָה.

ז. וְכֹן שְׁנֵי אֲנָשִׁים שֶׁנִּשְׁבְּבוּ, זֶה אָמַר: 'חִבְרִי כַהֵן', וְזֶה אָמַר: 'חִבְרִי כַהֵן' – נוֹתְנִין לְהֵן. אֲבָל לְחֻזְקָה אֵין נֶאֱמָנִין, עַד שֶׁיְהִי שְׁלֶשֶׁה, כְּדֵי שֶׁיְהִי שְׁנַיִם מַעֲדִין עַל זֶה וּשְׁנַיִם מַעֲדִין עַל זֶה. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִף אֵין נוֹתְנִין לְהֵן עַד שֶׁיְהִי שְׁלֶשֶׁה, כְּדֵי שֶׁיְהִי שְׁנַיִם מַעֲדִין לְזֶה, וּשְׁנַיִם מַעֲדִין לְזֶה. מַעֲלִין לְכַהֲנָה לוּיָהּ וְיִשְׂרָאֵלִים עַל פִּי עַד אַחַד, אֲבָל אֵין מְשִׂיאִין אֶלָּא עַל פִּי שְׁנַיִם. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִף אֵינוּ נֶאֱמָן לְהַאֲכִילוּ בְּתֵרוּמָה, עַד שֶׁיְהִי שְׁלֶשֶׁה, שְׁנַיִם מַעֲדִין לְזֶה וּשְׁנַיִם מַעֲדִין לְזֶה.

ח. אָמַר רַבִּי אֶלְיעָזָר: אֵימְתִי? בְּזִמְן שִׂישׁ עוֹרְרִין, אֲבָל בְּזִמְן שְׂאִין עוֹרְרִין – מַעֲלִין לְכַהֲנָה עַל פִּי עַד אַחַד, אֵיזְהוּ עֲרַעֵר? אִם אָמְרוּ: 'הֵאִיךָ קִפְץ פְּלוֹנִי לְכַהֲנָה, שְׁלֹא נָשָׂא כְּפָיו מִיָּמִיו, שְׁלֹא נָטַל כְּפָיו מִיָּמִיו?' – אֵין זֶה עֲרַעֵר. 'שְׁהוּא בֶּן גְּרוּשָׁה אוּ בֶּן חִלוּצָה, עוֹבֵד כּוֹכָבִים, נִתִּין וּמְזוּר' – הֲרִי זֶה עֲרַעֵר. רַבִּי הֶעֱלָה לְכַהֲנָה עַל פִּי עַד אַחַד, רַבִּי יוֹסִי הֶעֱלָה לְכַהֲנָה עַל פִּי עַד אַחַד.

ט. נִפְלָה לְעוֹה לְעִירָה². רַבִּי יוֹסִי אָמַר: אֵין לְעוֹה רְאִיָּה, אֶלָּא כֹל שִׂישׁ לוֹ עֲרַעֵר – יָבֵא וְיֵאמַר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר מִשֶּׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הַסֵּגָן: מַעֲלִין לְכַהֲנָה עַל פִּי עַד אַחַד, וְלֹא עַל פִּי עַד אַחַד בְּלִבְד אֲמְרוּ, אֶלָּא אֶפְלוּ אִשָּׁה, לֹא כְּשֶׁתְּבֵא אִשָּׁה לְבֵית דִּין, אֶלָּא לְכִשְׁתְּאֲמַר, יִתְנוּ לוֹ³.

² יָצָא לְעוֹ בְּעִיר שְׁהוּא פְּסוּל מִן הַכַּהֲנָה, אֲבָל אוֹתוֹ לְעוֹ יָצָא רַק בְּעִיר, וְלֹא הִתּוֹק בְּבֵית דִּין.

³ אִם הִיא אוֹמְרָת עַל אִישׁ שְׁהוּא חוּץ לְבֵית שְׁהוּא כַהֵן, שׁוֹמְעִים לָהּ וְיִתְנוּ לוֹ אֶת תְּרוּמָתָם.

נוֹתְנִין הַצֶּעֶר, מִפְּנֵי שְׁסוּפָה לְהַצְטַעַר תַּחַת בְּעֵלָה. אָמְרוּ לוֹ: אֵין דּוּמָה גִבְעֵלַת בְּרַצּוֹן, לְגִבְעֵלַת שְׁלָא בְרַצּוֹן.

ת. אף על פי שְׁאָמְרוּ: 'אוֹנֵס נוֹתֵן מִיַּד', לְכַשְׁיוּצִיא - אֵין נוֹתֵן כְּלוּם. רַבִּי יוֹסִי בֶּן רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: נוֹתֵן כְּתַבָּה מִנָּה, אִף עַל פִּי שְׁאָמְרוּ: 'מִפְתָּה לְכַשְׁיוּצִיא נוֹתֵן', אֲבָל בְּשֵׁתָה וּפְגָמָה - נוֹתֵן מִיַּד, מַה בֵּין נוֹתֵן מִיַּד לְנוֹתֵן לְאַחַר זְמַן? נוֹתֵן מִיַּד, אִם מִתָּה - אֲבִיָּה יוֹרְשָׁה, נוֹתֵן לְאַחַר זְמַן, אִם מִתָּה - בְּעֵלָה יוֹרְשָׁה.

ט. אֶחָד הָאוֹנֵס וְאֶחָד הַמוּצִיא שֵׁם רַע שְׁגָרְשׁוּ - כּוֹפִין אוֹתוֹ לְהַחְזִיר, אִם הָיוּ כְּהִנָּם - לוֹקִים אַרְבָּעִים. אֶחָד הָאוֹנֵס וְאֶחָד הַמִּפְתָּה, בֵּין הֵיא בֵּין אֲבִיָּה יְכוּלִין לְעַכֵּב, שְׁנָאֵמֵר (שְׁמוֹת כַּב, טז): "אִם מֵאֵן יִמָּאֵן אֲבִיָּה" וגו'. וְאוֹמֵר (דְּבָרִים כב, כט): "וְלוֹ תִהְיֶה לְאִשָּׁה"; וְלוֹ אֲתָה כּוֹפָה, וְאִי אֲתָה כּוֹפָה לָהּ לִבָּם.

י. קִטְנָה מִבַּת יוֹם אֶחָד וְעַד שְׁתַּבִּיא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת - יֵשׁ לָהּ מְכָר וְאֵין לָהּ קִנְס. מִשְׁתַּבִּיא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת וְעַד שְׁתַּבְּגַר - יֵשׁ לָהּ קִנְס וְאֵין לָהּ מְכָר; דְּבָרֵי רַבִּי מַאִיר, שֶׁהָיָה רַבִּי מַאִיר אוֹמֵר: כָּל מְקוֹם שֵׁישׁ קִנְס - אֵין מְכָר, וְכָל מְקוֹם שֵׁישׁ מְכָר - אֵין קִנְס. וְחֲכָמִים אוֹמְרִים: קִטְנָה, מִבַּת שְׁלֹשׁ שָׁנִים וְיוֹם אֶחָד וְעַד שְׁתַּבְּגַר - יֵשׁ לָהּ קִנְס.

מִסְכַּת כְּתוּבוֹת פְּרָק רַבִּיעִי

א. יָפָה כַּח הַבַּעַל מִכַּח הָאָב, וְכַח הָאָב מִכַּח הַבַּעַל. יָפָה כַּח הַבַּעַל - שֶׁהַבַּעַל אוֹכַל פְּרוֹת בְּחִיָּה, מַה שְּׂאִין בֶּן בָּאָב. יָפָה כַּח הָאָב - שֶׁהַבַּעַל חָיִב בְּמִזוֹנוֹתֶיהָ, בְּפִרְקוֹנָהּ, וּבִקְבוּרָתָהּ. מְקוֹם שְׁנֵהֲגוּ לְהַסְפִּיד - מִסְפִּיד, מַה שְּׂאִין בֶּן בָּאָב.

ב. יָפָה כַּח אִשָּׁה מִכַּח יָבְמָה, וְיָפָה כַּח יָבְמָה מִכַּח אִשָּׁה. יָפָה כַּח אִשָּׁה - שֶׁהָאִשָּׁה אוֹכַלַת בְּתוּרוֹמָה, כִּיּוֹן שְׁנִכְנְסָה לְחָפָה, אִף עַל פִּי שְׁלָא גִבְעֵלָה, מַה שְּׂאִין בֶּן בִּיבְמָה. יָפָה כַּח יָבְמָה - שֶׁהָבָא עַל יָבְמָתוֹ, בֵּין

וְשָׁאֵמֵר לוֹ רַבּוּ לְפִלוּנִי: 'צֵא וּטְבוֹל לְתוּרֹמָתְךָ, וְשִׁהְיִינוּ מוֹלִיכִין חֲלָה וּמִתְנַוֹת לְפִלוּנִי כִּהֵן עַל יְדֵי עֲצוּמוֹ', אֲבָל לֹא עַל יְדֵי אַחַר, וְכִלְזָן, אִם הָיָה כּוֹתִי וְנִתְגַּיֵר, עֲבַד וּנְשַׁתְּחַרֵּר - אֵין נְאֻמִּים. וְאֵין נְאֻמָּן לומר: 'דְּרַךְ הָיָה לְפִלוּנִי בְּמְקוֹם הַזֶּה' - 'מַעֲמַד וּמִסְפָּד הָיָה לְפִלוּנִי בְּמְקוֹם הַזֶּה'. עוֹבַד כּוֹכָבִים וְנִתְגַּיֵר עֲבַד וּנְשַׁתְּחַרֵּר הָרִי אֵלוֹ אֵין נְאֻמִּים לומר: 'זְכוּר הֵייתִי בְּפִלוּנִי שְׁחִיב לְפִלוּנִי מִנָּה', וְדִרְךָ פְּלוּנִית עוֹבְרַת בְּשָׂדֵה פְּלוּנִי, מִפְּנֵי שֶׁהוּא כְּמָמוֹן. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה אוֹמֵר: נְאֻמִּין.

ד. אָמֵר רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָה: נְאֻמַּת אִשָּׁה אוֹ קֵטָן לומר: 'מְכָאֵן יֵצֵא נְחִיל זֶה'. בְּמַה דְּבָרִים אֲמוּרִים? בְּזִמְנֵן שֶׁהֵעִידוּ עַל מַעֲמַדָן, אֲבָל אִם יֵצְאוּ וְחָזְרוּ - אֵין נְאֻמִּין; שְׁלָא אָמְרוּ אֵלָא מִתּוֹךְ הַפְּתַח וּמִתּוֹךְ הַיָּרְאָה. אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נָשִׁים, אֶחָד עֲבָדִים וְאֶחָד קִטְנִים, נְאֻמִּין לומר: 'מְקוֹם זֶה טָמֵא וּמְקוֹם זֶה טְהוֹר'.

ה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: קִטְנָה בַּת יִשְׂרָאֵל שְׁנִשְׁבִּית, אֶפְלוּ הֵיא בַּת עֶשֶׂר שָׁנִים - הָרִי הֵיא בְּקִדְשֵׁתָהּ, וְכַתְּבָתָה מְאֵתִים, הָבָא עַל הַחֲרֻשֶׁת, וְעַל הַשּׁוּטָה, וְעַל הַבּוּגְרַת, וְעַל מִכַּת עֵץ - אֵין לָהּ קִנְס. סוּמָא וְאֵילוּנוּיַת - יֵשׁ לָהּ קִנְס.

ו. רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הֶקְנָה אוֹמֵר: הָבָא עַל אַחוֹתָיו, וְעַל אַחוֹת אָבִיו, וְעַל אַחוֹת אִמּוֹ, וְעַל אַחוֹת אִשְׁתּוֹ, וְעַל אִשְׁתּוֹ אִחִיו, וְעַל אִשְׁתּוֹ אִחֵי אָבִיו, וְעַל הַנְּדָה - אֵין לָהּ קִנְס. וְכֵן הָיָה רַבִּי נְחוּנְיָא בֶּן הֶקְנָה אוֹמֵר: יוֹם הַכַּפּוּרִים הָרִי הוּא כְּשֶׁבֶת לְתַשְׁלוּמִין.

ז. אֶחָד הָאוֹנֵס וְאֶחָד הַמִּפְתָּה. מַה בֵּין אוֹנֵס לְמִפְתָּה? אוֹנֵס נוֹתֵן אֶת הַצֶּעֶר, וְהַמִּפְתָּה אֵינוֹ נוֹתֵן אֶת הַצֶּעֶר. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשּׁוּם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: זֶה וְזֶה אֵין

וְאוֹמְרִים: נִקְצִין פְּלוּנִי מוּמְשַׁפְּחָתוֹ; וְלִכּוֹן נִקְרָאת 'קִצְצָה'.

בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמִזִּיד, בֵּין בְּאִנּוּס בֵּין בְּרָצוֹן, אֶפְלוּ בְּבֵית אָבִיהָ - קָנָה, מָה שָּׁאִין כֵּן בְּאִשָּׁה.

ג. הֵלֶךְ הָאָב עִם שְׁלוּחֶיהָ, או עִם שְׁלוּחֵי הַבַּעַל, או שֶׁהִלְכוּ שְׁלוּחֵי הָאָב עִם שְׁלוּחֵי הַבַּעַל, או שֶׁהֵיטָה לָהּ חֶצֶר בְּדֶרֶךְ וְנִכְנְסָה וְלָנָה בְּתוֹכָהּ, או שֶׁנִּכְנְסָה לַחֲפָה שֶׁלֹּא לְשֵׁם נִשְׁוֹאִין וְמִתָּה, אִף עַל פִּי שְׁכַתְּבָתָה אֶצֶל בַּעֲלָהּ - אָבִיהָ יוֹרְשָׁה. מִסֵּר הָאָב לְשְׁלוּחֵי הַבַּעַל או שֶׁמָּסְרוּ שְׁלוּחֵי הָאָב לְשְׁלוּחֵי הַבַּעַל, או שֶׁהֵיטָה לָהּ חֶצֶר בְּדֶרֶךְ, וְנִכְנְסָה וְלָנָה בְּתוֹכָהּ, או שֶׁנִּכְנְסָה לַחֲפָה לְשֵׁם נִשְׁוֹאִין וְמִתָּה, אִף עַל פִּי שְׁכַתְּבָתָה אֶצֶל אָבִיהָ, מִתָּה - בַּעֲלָהּ יוֹרְשָׁה. בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים? בְּכַתְּבָתָהּ, אֲבָל בְּתֵרוּמָה אִין אֹכֶלֶת בְּתֵרוּמָה עַד שֶׁתִּכְנַס לַחֲפָה.

ד. נִשְׁבִּית - אִין חֵיב לְפִדּוּתָהּ, בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים? בְּשִׁבּוּיַת מַלְכוּת, אֲבָל בְּשִׁבּוּיַת לְסֻטִים - פּוֹדָה. אִם רָצָה לְקַיֵּם - יָקִים. וְאִם לֹא - יוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתָבָהּ מִנָּה. נִשְׁבִּית לְאַחַר מִיתַת בַּעֲלָהּ - אִין הֵיטוּמִין חֵיבִין לְפִדּוּתָהּ, וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא אֶפְלוּ נִשְׁבִּית בְּחַיֵּי בַּעֲלָהּ, וְלֹאֲחֵר כֵּן מֵת בַּעֲלָהּ - אִין יוֹרְשִׁים חֵיבִין לְפִדּוּתָהּ.

ה. הֵיטָה נִזְוִיַת מִנְכָסִיו, וְצָרִיכָה רְפוּאָה - הָרִי הִיא כְּמִזְוֹנוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: רְפוּאָה שֵׁישׁ לָהּ קֶצֶבָה - נִתְרַפָּא מְכַתְּבָתָהּ. שָׁאִין לָהּ קֶצֶבָה - הָרִי הִיא כְּמִזְוֹנוֹת. הָיָה שְׁנֵי בַצָּרֵת, וְאָמַר לָהּ: 'טְלִי גִיטִיד וְכַתּוּבְתִיד, צָאי וּפְרִנְסִי אֶת עַצְמִךְ' - הָרִישוֹת בִּידוּ.

ו. לֹא כָּתַב לָהּ: 'בְּנִין דְּכָרִין דִּיהִינן לִךְ מִינְאִי, אִינּוּן וְרִתּוּן כְּסָף כְּתוּבְתִיד, יִתִּיר עַל חוּלְקִיהוּן דְּעַם אַחֵיהוּן'⁵ - חֵיב, שֶׁהוּא

תִּנְאִי בֵּית דִּין, כָּל הָאֲרָצוֹת כּוֹתְבִין כְּאִנְשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם.

ז. נוֹשֵׂא אָדָם אִשָּׁה, וּפּוֹסֵק עִמָּה: 'עַל מְנַת שְׁלֵא לִזְוִן, עַל מְנַת שְׁלֵא לְפָרְנִס'. וְלֹא עוֹד, אֶלֶּא שְׁפוֹסֵק עִמָּה: 'עַל מְנַת שְׁתָּהָא זָנְתוּ וּמְפָרְנִסְתוּ וּמְלַמְדָתוּ תוֹרָה'. מַעֲשֵׂה בִיהוּשֻׁעַ בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי עֲקִיבָא שֶׁנִּשְׂאָ אִשָּׁה, וּפָסֵק עִמָּה: 'עַל מְנַת שְׁתָּהָא זָנְתוּ וּמְפָרְנִסְתוּ וּמְלַמְדָתוּ תוֹרָה', וְהָיָה שְׁנֵי בַצָּרוֹת, עֶמֶד וְחֶלֶק, הַתְּחִילָה קוֹבֶלֶת עָלָיו לַחֲכָמִים, וּכְשָׁבָא לְבֵית דִּין, אָמַר לָהֶם: 'הִיא נְאֻמְנַת עָלַי יִתֵּר מִכָּל אָדָם'. אָמְרָה לָהֶם: 'וְדָאִי כִּף הַתְּנָה עִמִּי! אֲמָרוּ לָהּ חֲכָמִים: אִין כְּלוּם אַחַר הִקְיָצָה.

ח. מַצְוָה לִזְוִן אֶת הַבְּנוֹת, וְאִין צָרִיד לֹמַר אֶת הַבְּנִים; דְּבָרֵי רַבִּי מַאִיר. וְרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: מַצְוָה לִזְוִן אֶת הַבְּנִים, וְאִין צָרִיד לֹמַר לְבָנוֹת, אַחֵר מִיתַת אָבִיהֶן, אֲבָל בְּחַיֵּי אָבִיהֶן - אֵלוּ וְאֵלוּ אִינּוּן נִזְוִינן.

ט. הִלֵּל הַזֶּקֶן הָיָה דוֹרֵשׁ לְשׁוֹן הַדְּיוּט, שֶׁהָיָה בְּנֵי אֶלְפִסְגַּדְרִיא מְקַדְּשִׁין גְּשׁוּתֵיהֶן, וּבִשְׁעַת כְּנִיסַתָן לְשׁוּק - בָּאִין אַחֵרִים וְחוֹטְפִין אוֹתָן מֵהֶם, בְּקֶשׁוּ חֲכָמִים לַעֲשׂוֹת בְּגִיחָן מִמְּזוּרִין. אָמַר לָהֶם הִלֵּל הַזֶּקֶן: 'הִבִּיאוּ לִי כְּתָבַת אֲמִכְן'. וּמַצָּא שְׁכָתוּב בָּהֶן: 'לְשַׁחֲכַנְסִי לַחֲפָה, הָיָה לִי לְאַנְתּוּ כְּדַת מִשָּׁה וַיִּשְׂרָאֵל'; וְלֹא עָשׂוּ בְּגִיחָן מִמְּזוּרִים.

י. רַבִּי מַאִיר הָיָה דוֹרֵשׁ לְשׁוֹן הַדְּיוּט: הַמְּקַבֵּל שָׂדֵה מִחֶבְרוֹ, וּמִשְׁזָכָה בַּהּ הוֹבִיבָהּ - שְׁמִין לוֹ כְּמָה הִיא רְאוּיָה לַעֲשׂוֹת, וְנוֹתֵן לוֹ, שֶׁכֵּף כּוֹתֵב לוֹ: 'אִם אוֹבִיר וְלֹא אַעֲבִיד אֲשַׁלֵּם בְּמִיטְבָא'⁶.

יא. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ הָיָה דוֹרֵשׁ לְשׁוֹן הַדְּיוּט: אָדָם מְבִיא קָרְבָן עֲשִׂיר עַל אִשְׁתּוֹ, וְכֵן כָּל קָרְבָן וְקָרְבָן שֶׁהִיא חֵיבָת, שְׁכָן כְּתַב לָהּ:

⁵ הַבְּנִים הַזִּכְרוּם שֶׁהָיוּ לָךְ מִמּוֹנֵי, הֵם יִרְשׁוּ אֶת

כְּסָף הַכְּתָבָה שְׁלָךְ, יוֹתֵר עַל חֲלָקִיהֶם שְׁעַם

אֲהִיחֶם.

⁶ אִם אֲשִׁאִיר אֶת הַשָּׂדֶה בְּיָדִי וְלֹא אֲעַבְדֶנָּה

אֲשַׁלֵּם בְּמִיטְבָא.

'אחַרְיוֹת דְּאִית לִיךְ עָלַי'. שְׁבָרָה לֹא מִקְצָת כְּתַבְתָּהּ - שְׁבָרָה לֹא אֶת כְּלָהּ, שְׁכָךְ הִיא כּוֹתֶבֶת לֹא: 'אחַרְיוֹת דְּאִית לָךְ עָלַי מִן קִדְמַת דְּנָא'.

יב. רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן קַרְחָה הֵיךְ דּוֹרֵשׁ לְשׁוֹן הַדְּיוּט: הַמְלִיזָה אֶת חֲבֵרוֹ עַל הַמְשָׁכוֹן - לֹא יִמְשְׁכֵנוּ יוֹתֵר מִחוּבּוֹ, שְׁכָךְ כּוֹתֵב לֹא: 'תִּשְׁלַמְתָּא דְּאִית לָךְ עָלַי, כָּל קָבַל דִּכְי'.

יג. רַבִּי יוֹסִי הַגְּלִילִי הֵיךְ דּוֹרֵשׁ לְשׁוֹן הַדְּיוּט: מְקוֹם שְׁנֵהֲגוּ לַעֲשׂוֹת כְּתַבָּה מְלוּהָ - גּוֹבִיז מְלוּהָ. מְקוֹם שְׁנֵהֲגוּ לְכַפֵּל - אֵין גּוֹבִיז אֶלָּא מִחְצָה.

יד. אָבִי הֲבֵן שְׁנַעֲשֶׂה עָרַב לְכְתַבְת כְּלָתוֹ, אִם יֵשׁ נְכָסִים לְבִן - גּוֹבִיז מִשָּׁל בֶּן, וְאִם לֹא - גּוֹבִיז מִשָּׁל אָב. עֲשֵׂה הָאָב בֵּית אֹרְחָה אֶפּוֹתִיקִי לְכְתַבְת כְּלָתוֹ - בֵּין כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ גּוֹבִיז מִהֵן.

טו. מִי שִׁיַּצָּא בְּנוֹ לְמַדִּינַת הַיָּם, וְשָׁמַע שְׁמַת בְּנוֹ, וְעָמַד וְכָתַב כָּל נְכָסָיו לְאַחֲרִים, וְאַחַר כֶּךָ נֹדַע שְׁבָנוּ קַיָּם - מִתְּנָתוֹ מִתְּנָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן מְנַסֵּיאַ אֹמֵר: אֵין מִתְּנָתוֹ מִתְּנָה, שְׁאֵלֹו הִיךְ יוֹדַע יוֹדַע שְׁבָנוּ קַיָּם, לֹא הִיךְ כּוֹתֵבֵן. הִיךְ חוֹלָה וּמְטֵל בְּמַטָּה, אֲמָרוּ לֹא: 'נְכָסִים לְמִי? אֲמַר לָהֶם: 'דְּמִיתִי שֵׁישׁ לִי בֶּן, עֲכָשְׁיוּ שְׁאֵין לִי בֶּן - נְכָסִי לְפִלוֹנִי'. וְאַחַר כֶּךָ נֹדַע שֵׁישׁ לֹא בֶּן - לֹא אֲמַר כְּלוּם. הִיךְ חוֹלָה וּמְטֵל בְּמַטָּה, אֲמָרוּ לֹא: 'נְכָסִיךָ לְמִי? אֲמַר לָהֶם: 'דְּמִיתִי שְׁאֵשְׁתִּי מְעַבְרַת, עֲכָשְׁיוּ שְׁאֵין אֵשְׁתִּי מְעַבְרַת - נְכָסִי לְפִלוֹנִי', וְאַחַר כֶּךָ נֹדַע שְׁאֵשְׁתוֹ מְעַבְרַת - לֹא אֲמַר כְּלוּם.

טז. גֵּר שְׁמַת, וּבִזְבוּז יִשְׂרָאֵל אֶת נְכָסָיו, וְאַחַר כֶּךָ נֹדַע שֵׁישׁ לֹא בְּנִים בְּמַדִּינַת הַיָּם, אֹרְחָה שְׁאֵשְׁתוֹ מְעַבְרַת - כָּלִם חִיבִין לְהַחְזִיר. הַחְזִירוּ הַכֹּל וּמִתּוֹ בְּנִי, אֹרְחָה שְׁאֵשְׁתוֹ: מְחִזִּיק בְּשֵׁנִיָּה - זָכָה. בְּרַאשׁוֹנָה - לֹא זָכָה.

יז. הַבְּנוֹת, בֵּין שְׁנֵשְׁאוֹ עַד שְׁלֹא בְּגָרוּ, וּבֵין בְּגָרוּ עַד שְׁלֹא נִשְׂאוּ - אָבְדוּ מְזוֹנוֹתֵיהֶן, וְלֹא אָבְדוּ פְּרִנְסָתָן; דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן

בֶּן אֲלֵעָזָר אֹמֵר: אִף אָבְדוּ פְּרִנְסָתָן. כִּי־צַד הֵן עוֹשׂוֹת? שׁוֹכְרוֹת לָהֶן בְּעָלִים וּמוֹצִיאִים לָהֶן פְּרִנְסָתָן.

יח. אַחַד נְכָסִים שֵׁישׁ לָהֶן אַחֲרֵיוֹת, וְאַחַד נְכָסִים שְׁאֵין לָהֶן אַחֲרֵיוֹת - מוֹצִיאִים לְמִזוֹן אִשָּׁה וּבְנוֹת. דְּבָרֵי רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֲלֵעָזָר אֹמֵר: נְכָסִים שֵׁישׁ לָהֶם אַחֲרֵיוֹת - מוֹצִיאִים לְבָנוֹת מִן הַבְּנִים, וּלְבָנוֹת מִן הַבְּנוֹת, וּלְבָנִים מִן הַבְּנִים, וּלְבָנִים מִן הַבְּנוֹת, בְּנְכָסִים מְרַבִּים, אָבֵל לֹא לְבָנִים מִן הַבְּנוֹת בְּנְכָסִים מוֹעֲטִים. נְכָסִים שְׁאֵין לָהֶם אַחֲרֵיוֹת - מוֹצִיאִים לְבָנִים מִן הַבְּנוֹת, לְבָנוֹת מִן הַבְּנוֹת, אָבֵל לֹא לְבָנוֹת מִן הַבְּנִים, בֵּין שִׁשְׁעִבַד הָאָב בְּחֵייוֹ בֵּין שִׁשְׁעִבְדוּ הַיּוֹרְשִׁין אַחַר מִיתַת אָבִיהֶן - אֵין נִפְרָעִין מֵהֵן לְעַנְיָן כְּתַבָּה, אָבֵל לְפְרִנְסָה גּוֹבִיז מִהֵן.

מִסְכַּת כְּתוּבוֹת פֶּרֶק חֲמִישִׁי

א. הַבּוֹגְרָת כְּתִבְעָה, וְנוֹתְנִים לָהּ שְׁנִים עֶשְׂרֵי חֹדֶשׁ, אִם הִיתָה קֶטְנָה - בֵּין הִיא בֵּין אָבִיהָ יְכוּלִין לְעַכֵּב. רַבִּי טְרַפּוֹן אֹמֵר: נוֹתְנִין לָהּ הַכֹּל תְּרוּמָה. בְּמָה דְּבָרִים אֲמָרוּרִים? מִן הָאֲרוּסִין, אָבֵל מִן הַנְּשׂוּאִין - מוֹדָה רַבִּי טְרַפּוֹן שְׁנוֹתְנִין לָהּ מִחְצָה חֲלִין, וּמִחְצָה תְּרוּמָה. בְּמָה דְּבָרִים אֲמָרוּרִים? בְּכַת כְּהֵן לְכַהֵן, אָבֵל בַּת יִשְׂרָאֵל לְכַהֵן - דְּבָרֵי הַכֹּל מִחְצָה חֲלִין וּמִחְצָה תְּרוּמָה. רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָה אֹמֵר: שְׁתֵּי יְדוֹת תְּרוּמָה וְאַחַד חֲלִין. רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר: נוֹתְנִים לָהּ הַכֹּל תְּרוּמָה, וְהִיא מוֹכֶרֶת וְלוֹקַחַת בְּדַמְיָהּ חֲלִין. רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אֹמֵר: כָּל מְקוֹם שֶׁהִזְכִּירוּ שֵׁם תְּרוּמָה - נוֹתְנִין לָהּ כְּפִלַּים חֲלִין. זֹו מִשְׁנָה רֵאשׁוֹנָה! רַבּוֹתֵינוּ אֹמְרוּ: אֵין הָאִשָּׁה אוֹכֶלֶת בְּתְרוּמָה עַד שֶׁתִּכְנַס לְחֶפְזָה, וְהִיכְמָה עַד שֶׁתִּבְעַל, וְאִם מִתָּה - בְּעֵלָה יוֹרְשָׁה. אֲמַר רַבִּי מְנַחֵם בֶּן נֶפֶח מִשׁוּם רַבִּי אֲלֵעָזָר הַקָּפֵר: מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי טְרַפּוֹן שֶׁקָּדַשׁ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת נְשִׁים לְהֶאֱכִילָן בְּתְרוּמָה, שֶׁהָיוּ שְׁנֵי בְצֻרָת. וּכְבָר שֶׁלַח יוֹחָנָן בֶּן בֶּג בֶּג אֶצֶל רַבִּי יְהוּדָה בֶּן

כּיּוֹלְדָה זָכַר, וְכִימִי נִדְתָהּ. יִתֵּר עַל כֵּן -
יּוֹצִיא וְיִתֵּן כְּתָבָהּ.

ה. הַפּוֹעֲלִים - שְׁתִּים בַּשַּׁבָּת. בְּמֵה דְבָרִים
אֲמורִים? בְּעוֹשֵׁן מְלֹאכָה בְּעֵינָיו, וְאִם
עוֹשֵׁן מְלֹאכָה בְּעִיר אַחֶרֶת - פְּעַם אַחַת
בַּשַּׁבָּת. הַחֲמָרִים - אַחַת לְשֵׁנֵי שַׁבָּתוֹת.
הַגְּמָלִין - אַחַת לְשָׁלְשִׁים יוֹם. הַסַּפְּנִין -
אַחַת לְשֵׁשֶׁה חֳדָשִׁים.

ו. הַמּוֹרֶדֶת עַל בַּעֲלָהּ - פּוֹחֲתִין לָהּ
מִכְתָּבָתָהּ שְׁבַעַה דִּינָרִים בַּשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה
אוֹמֵר: שְׁבַעַה טְרַפְעִיקִים, זו מִשְׁנֵה
רֵאשׁוֹנָה: רְבוּתֵינוּ הַתְּקִינוּ, שִׁיְהוּ מְכַרְיִין
עָלֶיהָ אַרְבַּע וְחֲמִשָּׁה שַׁבָּתוֹת, זו אַחַר זו,
פְּעַמִּים בַּשַּׁבָּת, וְשׁוֹלְחִין לָהּ בֵּית דִּין: 'הָיוּ
יּוֹדְעִת, שְׁאֶפְלוּ כְּתָבְתָךְ מֵאֵה מְנָה -
הַפְּסֻדָת'. אַחַת אַרוֹסָה וְאַחַת נְשׂוּאָה וְאַחַת
שׁוֹמֶרֶת יָבֵם, אֶפְלוּ נָדָה אֶפְלוּ חוֹלָה.

ז. הַמְּשַׁרָּה אֶת אִשְׁתּוֹ עַל יְדֵי שְׁלִישׁ - לֹא
יִפְחוֹת לָהּ מִקְבִּים חֲטִין, אוּ מֵאַרְבַּע קַבִּין
שְׁעוֹרִים, וְכֻלָּם בְּמִדַּת אִיטְלָקִי, וְאֶפְלוּ נָדָה
וְאֶפְלוּ חוֹלָה וְאֶפְלוּ שׁוֹמֶרֶת יָבֵם. נוֹתֵן כּוֹס
חֲבִית וְקֶדְרָה, פֶּךָ נֵר וּפְתִילָה. יֵין אֵין לָהּ -
שְׂאִין נְשׁוּתִיהֶן שֶׁל עֲנִיִּים שׁוֹתוֹת יֵין. כֹּר
אֵין לָהּ - שְׂאִין נְשׁוּתִיהֶן שֶׁל עֲנִיִּים יִשְׁנוֹת
עַל כֹּר.

ח. מוֹתֵר מְזוֹנוֹת לְבַעֲלָהּ. וּמוֹתֵר בְּלֹאוֹת שֶׁל
אִשָּׁה. הַעֲשִׂיר - עוֹלָה עֲמוֹ. הָעֵנִי - אֵין
יּוֹרֶדֶת עֲמוֹ. מַעֲשֶׂה בְּבֵתוֹ שֶׁל נִקְדִּימוֹן בֶּן
גּוֹרִיוֹן שִׁפְסָקוּ לָהּ חֲכָמִים חֲמֵשׁ מֵאוֹת דִּינָרֵי
זָהָב בְּכָל יוֹם לְקַפֵּת בְּשָׁמִים, וְלֹא הָיְתָה
אֵלָּא שׁוֹמֶרֶת יָבֵם. אָף הִיא קָלְלָה אוֹתָם,
אֲמָרָה לָהֶם: כֶּךָ תִּפְסָקוּ לְבַנּוֹתֵיכֶם! אֲמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן רַבִּי צְדוּק: אֲרָאָה בְּנִחְמָה
אִם לֹא רֵאִיתִיָּה שְׁמַלְקֻטַּת שְׁעוֹרִים תַּחַת
טְלַפֵּי סוֹסִים בַּעֲכוּו, קָרָאתִי עָלֶיהָ מִקְרָא זֶה
(שִׁיר הַשִּׁירִים א, ח): "אִם לֹא תִדְעִי לָךְ
הִיָּפָה בְּנָשִׁים" וְגו'.

בְּתִירָה לְנִצְיָבִים, אֲמַר לוֹ: שְׁמַעְתִּי עָלֶיךָ
שְׂאֵתָה אוֹמֵר - 'בֵּת יִשְׂרָאֵל הַמְּאָרְסֶת לְכַהֵן
אוֹכֵלֶת בְּתֵרוּמָה', שְׁלַח לוֹ וְאֲמַר לוֹ: 'מִחֲזוּק
הַיִּיתִי בְּךָ שְׂאֵתָה בְּקִי בְּחֲדָרֵי תוֹרָה, לְדוֹן
קַל וְחֲמֹר אֵי אַתָּה יוֹדֵעַ? וּמֵה שְׁפָחָה
כְּנַעֲנִית שְׂאִין בִּיאָתָה קוֹנָה אוֹתָהּ לְאָכַל
בְּתֵרוּמָה, כִּסְפָה קוֹנָה אוֹתָהּ לְהַאֲכִילָהּ
בְּתֵרוּמָה, בֵּת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִבִּיאָה קוֹנָה אוֹתָהּ
לְהַאֲכִילָהּ בְּתֵרוּמָה, אֵינוּ דִין שִׁיְהֵא כִּסֶּף
קוֹנָה אוֹתָהּ לְהַאֲכִילָהּ בְּתֵרוּמָה? אֲבָל מֵה
אֲעֲשֶׂה? שְׁהָרִי אֲמָרוּ חֲכָמִים: אֵין אַרוֹסָה
בֵּת יִשְׂרָאֵל אוֹכֵלֶת בְּתֵרוּמָה עַד שֶׁתִּכְנַס
לְחַפָּה, אִם מֵתָה - בַּעֲלָהּ יוֹרְשָׁה'.

ב. יָבְמָה מֵה הִיא לְמִזְנוֹת? כָּל זְמַן
שֶׁנִּתְחַיֵּב הַבַּעַל - יָבְמִין חִבִּין, לֹא נִתְחַיֵּב
הַבַּעַל - אֵין יָבְמִין חִבִּין. מַעֲשֶׂה יְדִיָּה שֶׁל
מִי? אִם הָיְתָה נְזוּנָת מִשְׁלָהֶן - הָרִי הֵן
שְׁלָהֶן. וְאִם לֹא - הָרִי הֵן שֶׁל עֲצָמָה. בֵּין
כֶּךָ וּבֵין כֶּךָ שֶׁל עֲצָמָה. הַמְּקַדֵּשׁ מַעֲשֶׂה יְדִי
אִשְׁתּוֹ - הָרִי זֶה מַעֲלָה לָהּ פְּרִנְסָה מִתּוֹכָן,
וְהַשְּׂאָר הַקֶּדֶשׁ.

ג. מְלֹאכּוֹת שֶׁהָאִשָּׁה עוֹשֶׂה לְבַעֲלָהּ: שְׁבַעַה
גּוֹפִי מְלֹאכּוֹת מְנוּ, וְשְׂאָר לֹא הִצְרָכּוֹ לְמִנוֹת.
אֵין כּוּפָה לַעֲשׂוֹת לְאֲבִיו, וְלֹא לְבִנוּ,
וְלֵהִטִּיל לְפָנָי בְּהִמָּתוֹ, אֲבָל כּוּפָה לְתֵן תְּכָן
לְפָנָי בְּקָרוּ, מְקוֹם שֶׁלֹּא נִהְגוּ אַחַת מִכָּל אֵלוֹ
- אֵינוּ יִכּוֹל לְכוּפָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: אָף
אֵין כּוּפָה לַעֲשׂוֹת בַּפֶּשֶׁתָן, מִפְּנֵי שִׁפְשֶׁתָן
מִסְרִיחַ אֶת הַפֶּה וּמְשַׁרְבֵּיט אֶת הַשִּׁפְתַּיִם.
נִדְרָה שְׁלֹא לְהִנִּיק אֶת בְּנָהּ - בֵּית שְׁמַאי
אוֹמְרִים: שׁוֹמְטָת דָּד מִפִּיהָ. וּבֵית הַלֵּל
אוֹמְרִים: כּוּפָה וּמִנִּיקָתוֹ. נִתְגַּרְשָׁה - אֵין
כּוּפִין אוֹתָהּ לְהִנִּיק. אִם הָיְתָה בְּנָהּ מִכִּירָה -
נוֹתְנִין לָהּ שְׁכָרָה, וְכוּפָה וּמִנִּיקָתוֹ מִפְּנֵי
הַסַּכְנָה. אֵין הָאִישׁ כּוּפָה אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁתִּנִּיק
אֶת בֶּן חֲבֵרוֹ, וְאֵין הָאִשָּׁה כּוּפָה אֶת בַּעֲלָהּ
שֶׁתִּנִּיק אֶת בֶּן חֲבֵרָתָהּ.

ד. הַמְּדִיר אֶת אִשְׁתּוֹ מִתְּשִׁימֵי הַמְּטָה, בֵּית
שְׁמַאי אוֹמְרִים: שְׁתֵּי שַׁבָּתוֹת כּיּוֹלְדָה
נִקְבָּה. בֵּית הַלֵּל אוֹמְרִים: שַׁבָּת אַחַד

מסכת קטבות פרק שישי

א. מי שמת, והניח בנים ובנות, בזמן שהנכסים מרבין – הבנים ירשו והבנות נזונות ומתפרנסות. כיצד הבנים ירשו? אין אומרים: 'אלו היה אביהם קיים היה נותן להם כף וכך'; אלא רואים את אחד כאלו הוא אביהם ונותנים להם. כיצד הבנות נזונות ומתפרנסות? אין אומרים: 'אלו היה אביהן קיים היה נותן להן כף וכך'; אלא רואין שפגגדן היאך מתפרנסות, ונותנין להן. רבי אומר: כל אחת ואחת נוטלת עשור נכסים. רבי יהודה אומר: אם השיא את בת הראשונה – ינתן לשניה, כדרך שנתן לראשונה. אמרו לו: יש שמשיא את בתו ונוטל מעותיו, ויש שמשיא את בתו ונותן אחריה מעות. וכן היה רבי יהודה אומר: המשיא את בתו סתם – לא יפחות לה מחמש סלעים, שבראשונה היה לוקח לה כל צרכה.

ב. פסקה להכניס לו שני סלעים, נעשו ששה דינרים, מה שחתן פוסק – פוסק פחות חמש, חוץ ממאמתיים לכתולה ומנה לאלמנה. פסקה להכניס לו זהב – הרי הוא ככלים. דינרי זהב – הרי הן ככספים. רבי שמעון בן גמליאל אומר: וכן הוא הדבר, במקום שלא נהגו שלא לפרטן דינרי זהב – שמיין אותן והרי הן בשוייהן, והזהב – הרי הוא ככלים.

ג. הכניסה לו, בין שום בין כספים, ונתן עיניו לגרשה – היא לא תאמר לו: 'תן לי שומי', והוא לא יאמר לה: 'טלי כספך', אלא נוטלת מה שכתב לה בכתבתה.

ד. פסקה להכניס לו כספים, סלעה נעשה ששה דינרים, חתן מקבל עליו עשרה דינרים למנה לקפת בשמים. אמר רבי יוסי: וכן כל מקום שנהגו שלא לפחות מן השום, ושלא להוסיף על הכספים – אין משנין ממנה המדינה.

ה. פסקה להכניס לו חמש מאות דינר שום, וכתב לה אֶלף דינר בכתבתה, אם עשתה קיצתה – נוטלת מה שכתוב לה. ואם לאו – גורעת כנגדן שלש דינרין לכל סלע וסלע. פסקה להכניס לו חמש מאות דינרי כספים, וכתב לה אֶלף דינר בכתבתה, אם עשתה קיצתה – נוטלת מה שכתוב לה, ואם לאו – גורעת כנגדן חמשה דינרין לכל סלע וסלע. הכניסה לו אֶלף דינר בכתבתה, וכתב לה שום משנים עשר מנה, אם עשתה קיצתה – נוטלת מה שכתוב לה. ואם לאו – לא יפחות לכתולה ממאמתיים ולא למנה ממנה.

ו. המשיא את בתו, ופסק עם חתנו שיעמד ערם ויכסנה, אין אומרים: 'יעמוד ערם ויכסנה', אלא מכסה את הראוי לה. וכן המשיאין את היתומה – לא יפחותו לה מחמשים דינר, ואם יש בכיס – מפרנסין אותה לפי כבודה.

ז. יתומה שהשיאה אמה או אחיה וכתבו לה מאה או חמשים זוז אף על פי שכתב להן הבעל: 'דין ודברים אין לי עמהם', יכולה היא כשתגדיל להוציא מידם מה שראוי להנתן לה. האיש פוסק על ידי בתו, ואין האשה פוסקת על ידי בתה.

ח. יתום ויתומה שמבקשין להתפרנס – מפרנסין את היתומה ואחר כך מפרנסין את היתום, מפני שהאיש דרכו לחזור על הפתחים ואין האשה דרכה לחזור.

ט. יתום ויתומה שמבקשין לינשא – משיאין את היתומה תחלה, ואחר כך משיאין את היתום; מפני שבשמה של אשה מרבה משל איש. יתום שמבקש לישא – שוכרין לו בית, ומציעין לו מטה, ואחר כך משיאין לו אשה, שנאמר (דברים טו, ח): 'די מחסורו אשר יחסר לו'; די מחסורו – זה הבית. אשר יחסר – זה המטה והשלחן. לו – זו אשה; שנאמר להלן (בראשית ב, יח): 'אעשה לו עזר כנגדו', מה 'לו' האמור להלן – 'אשה', אף 'לו' האמור כאן – 'אשה'.

בגדי ילדה - יוציא ויתן כתבה. רבי יוסי אומר: בעניות שלא נתן קצבה, ובעשירות שלשים יום. הדירה שלא להשאיל נפה וכברה רחים ותנור - יוציא ויתן כתבה, מפני שמשאיה שם רע בשכנותיה. וכן היא שגדרה שלא להשאיל נפה וכברה רחים ותנור - תצא שלא בכתבה, מפני שמשאיתו שם רע בשכונתו.

ד. הדירה שלא תלך לבית האכל או לבית המשטה - יוציא ויתן כתבה; שלמחר תהא מטלת ואין כל בריה סופנה. היה רבי מאיר אומר: מה תלמוד לומר (קהלת ז, ב): "והחי יתן אל לבו" - דברים של מיתה; עבד - דיעבדון לך. לוי - דילונן לך. ספוד - דיספודונך. קבר - דיקברונך, שנאמר (שם): "טוב ללכת אל בית אכל".

ה. הדירה שתהא מטעמת תבשילה לכל אדם, או שתהא ממלאה ומערה לאשפה, ושתאמר לכל אדם דברים שבינו לבניה - יוציא ויתן כתבה; מפני שלא נהג עמה כדת משה וישראל. וכן היא יוצאה וראשה פרוע, יוצאה ובגדיה פרומים, ולבה גס בעבדיה ובשפחותיה ובשכנותיה. יוצאה וטוהה בשוק, ורחצת ומרחצת במרחץ עם כל אדם - תצא שלא בכתבה מפני שלא נהגה עמו כדת משה וישראל. רבי יהודה אומר: אם היה יודע בה שמדירה ואינה מקימת - אל ישנה וידירה. רבי יהודה אומר: אם היה יודע בה שאינה קוצה לה חלה - יוציא ויתן אחריה. איזו היא קולנית? כל שמדברת בביתה, וחברותיה שומעין את קולה.

ו. כל אלו נשים שעברו על הדת - צריכות התראה, ויוצאות שלא בכתבה. לא התרה בהן - יוציא ויתן כתבה. כל אלו שאמרו יוציא ויתן כתבה - אין צריך לומר מאתים לבתולה ומנה לאלמנה, אלא יתר על כן, אפלו כתבתה מאה מנה - אבדה את הכל, ונוטלת בלאיות שמוצאה לפניה.

י. המשליש מעות לחתנו לקח בהן שדה לבתו, והיא אומרת: יתנו לבעלי מן הארוסין - יעשה השליש מה שהושלש בידו. מן הנשואין - הרשות בידה; דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: אם היתה קטנה, בין מן הארוסין בין מן הנשואין - יעשה שלישי מה שהושלש בידו. אם היתה גדולה, בין מן הנשואין בין מן הארוסין - הרשות בידו.

יא. האומר: יתנו שקל מנכסי לבני בשבת, וראוין לתן להן סלע - נותנין להם סלע. ואם אמר: אל תתנו להם אלא שקל - אין נותנין אלא שקל. אם אמר: אם מתי ירשו אחרים תחמיהן, בין שאמר יתנו בין שאמר אל תתנו - אין נותנין להם אלא שקל. למזון אשה ופנות - בין שאמר יתנו בין שאמר אל תתנו - נותנין להן סלע. רבן שמעון בן גמליאל אומר: היה רבי מאיר אומר - האומר: יתנו שקל מנכסי לבני בשבת, והן ראוין לטול סלע - נותנין להם שקל, והשאר - מתפרנסין מן הצדקה. וחכמים אומרים: נוזנין והולכין עד שיכלו נכסיו, והשאר מתפרנסין מן הצדקה.

מִסְקַת כְּתוּבוֹת פֶּרֶק שְׁבִיעִי

א. עד שלשים יום יעמיד פרוס, ובכהנת שלשה חודשים; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: בישראל, חדש אחד - יקיים. שנים - יוציא ויתן כתבה. ובכהן, שנים - יקיים. שלשה - יוציא ויתן כתבה.

ב. הדירה שלא תטעם אחד מכל המינין, בין מאכל רע בין מאכל יפה, אפלו לא טעמה אותו המין כל ימיה - יוציא ויתן כתבה. אמר רבי יהודה: רוצות בנות ישראל שלא לטעם תבשיל ופרות, ואל יצאו יום אחד מתחת בעליהן.

ג. הדירה שלא תתקשט באחד מכל המינין, אפלו היא ילדה והדירה שלא תלבש בגדי זקנה, אפלו היא זקנה והדירה שלא תלבש

תּוֹסֵפֶתָא

הַשְּׁלָם

סמוך לצפורי, ואמר לי: עשרים וארבעה
מפי שחין הן, וכלן אמרו חכמים: תשמיש
קשה להן, ובעלי רהטן קשה מכלן.

ז. המקדש את האשה על מנת שאין עליה
נדרים, ונמצא עליה נדרים – אינה מקדשת.
הלכה אצל חכם והתיר לה את נדרה – הרי
זו מקדשת. כנסה סתם ונמצאו עליה נדרים
– תצא שלא בכתבה. הלכה אצל חכם
והתיר לה את נדרה – הרי זה יקים, על מנת
שאין בה מומין – אינה מקדשת. הלכה
אצל רופא ורפאה – הרי זו מקדשת. כנסה
סתם ונמצאו בה מומין – תצא שלא
בכתבה. באלו נדרים אמרו? דברים שיש
בהם ענוי נפש, כגון שנדרה שלא תאכל
בשר, ושלא תשתה יין, ושלא ללבש בגדי
צבעונין.

ח. כל המומין הפוסלין בכהנים – פוסלין
בנשים. יתר עליהן הנשים – ריח הפה,
וריח זעה, ושומא שאין לה שער.

ט. האומר לחברו: 'קדש לי בתך זו על מנת
שאין בה מומין'. אמר לו: 'בתי זו, חולה
היא, שוטה היא, נכפית היא, משעממת
היא'; ה'יה בה מום אחד מהן, וסנפה בין
המומין – הרי זה מקח טעות. מומין הללו
ומום אחר עמהן – אין זה מקח טעות.
מודים חכמים לרבי מאיר במומין שדרךן
להולד עמה, שאף על פי שהיא אצל
בעלה, אביה צריך להביא ראיה. כנסה
סתם ונמצאו בה מומין ונדרים – הרי זה
יקים.

י. רבי שמעון בן גמליאל אומר: נסמית
עינו, נקטעה ידו, ונשברה רגלו, מומין
גדולין הן – יוציא ויתן כתבה. איזהו
מקמץ? זה בורסי. ויש אומרים: זה
המקמץ צואה. מצרף נחשת – זה המחתך
נחשת מעקרו. רבי יוחנן בן רבי יהודה
אומר: בעל פוליפוס – זה ריח הפה.

יא. אימתי אמרו 'יוציא ויתן כתבה'? בזמן
שהוא רוצה והיא אינה רוצה, היא רוצה
והוא אינו רוצה. אם היו שניהם רוצים –
יקימו. מכה שחין, ואף על פי ששניהם
רוצים – לא יקימו. אמר רבי שמעון בן
גמליאל: מצאני זקן אחד מאנשי ירושלים

בשורה טובה ומשמחת!

שוין יעצט
דא צו באקומען
אפגעשיקט יעדע וואך

צו אייער טיר

אויף די פאסט

די שטארק אויפגעכאפטע
וועכנטליכע קונטרסים

עצתו אמונה

הערליכע בריוו, שאלות

ותשובות אין אלע אקטועלע

נושאים אין טאג טעגליכן לעבן.

געשריבן דורכן ראשי ישיבה
הרה"ג ר' יואל רוטה

יואל רוטה

שליטי"א

רופט אדער טעקסט

718•387•2691

קח
הכל
הקודש

אדער שיקט א אימעיל צו: subscribe@kerenhadfusa.org

<p>11</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>ב 2</p>	<p>עלות השחר _____ 6:56 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:32 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 5:25 בבלי: בבא קמא קא • ירושלמי: שבת ס • תוספתא: כתובות א נ"ך: עזרא ז-ח • רמב"ם: מאכלות אסורות יד</p>
<p>12</p>	<p>שני Monday</p>	<p>ג 3</p>	<p>עלות השחר _____ 6:54 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:32 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:00 שקיעה _____ 5:26 בבלי: בבא קמא קב • ירושלמי: שבת סא • תוספתא: כתובות ב נ"ך: עזרא ט-י • רמב"ם: מאכלות אסורות טו</p>
<p>13</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>ד 4</p>	<p>עלות השחר _____ 6:53 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:31 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:00 שקיעה _____ 5:27 בבלי: בבא קמא קג • ירושלמי: שבת סב • תוספתא: כתובות ג נ"ך: נחמיה א-ב • רמב"ם: מאכלות אסורות טז</p>
<p>14</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>ה 5</p>	<p>עלות השחר _____ 6:52 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:30 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:59 שקיעה _____ 5:28 בבלי: בבא קמא קד • ירושלמי: שבת סג • תוספתא: כתובות ד נ"ך: נחמיה ג-ד • רמב"ם: מאכלות אסורות יז</p>
<p>15</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>ו 6</p>	<p>עלות השחר _____ 6:51 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:30 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:59 שקיעה _____ 5:30 בבלי: בבא קמא קה • ירושלמי: שבת סד • תוספתא: כתובות ה נ"ך: נחמיה ה-ו • רמב"ם: הלכות שחיטה א</p>
<p>16</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>ז 7</p>	<p>עלות השחר _____ 6:49 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:29 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:59 שקיעה _____ 5:31 בבלי: בבא קמא קו • ירושלמי: שבת סה • תוספתא: כתובות ו נ"ך: נחמיה ז-ח • רמב"ם: הלכות שחיטה ב</p>
<p>17</p>	<p>שבת Shabbos</p>	<p>ח 8</p>	<p>תרומה עלות השחר _____ 6:48 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 9:28 סו"ז תפלה - מג"א _____ 9:58 שקיעה _____ 5:32 בבלי: בבא קמא קז • ירושלמי: שבת סו • תוספתא: כתובות ז נ"ך: נחמיה ט-י • רמב"ם: הלכות שחיטה ג</p>

Candle Lighting 5:13 הדלקת הנרות

Shabbos Ends 6:45 זמן מוצש"ק

הפטרה: וד' נתן חכמה

וְעַן אֵיךְ מַעֲנֵנֵנוּשׁ אִיזְ פְּרִילִיָּהּ אֵי נֶאֱמָרְנָן טָאג, אִיזְ אִים גְּרִינְג אַראַפְצוֹנְעֵמְעוֹן אַ צֵיט אִין טָאג זִיךְ אויסצוֹרְעֵדן זֵיין האַרץ צום אַייבער־שטן.

(שיחות הר"ן סימן כ')